

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

80 см.

ЧЕТВЪРТЪК

4 СЕПТЕМВРИ

2014 ГОДИНА/24

БРОЙ 204 (6904)

13

БСП иска референдум
в Добруджа за фракингаРешението на МОСВ за „Вранино“ да бъде
отменено, настояват социалистите

БСП настоява за провеждането на местен референдум за добива на шистов или въглищен газ в блок "1-11 Вранино" в Североизточна Добруджа, който да бъде предшестван от информационна кампания. Разрешението на служебния министър Свет-

лана Жекова е немотирано и противозаконно, заяви вчера бившият зам.-министър на околната среда и водите Чавдар Георгиев. Той припомни, че има мораториум, свързан с добива на шистов газ. Социалистите настояват решението на МОСВ да

бъде отменено.

МОСВ е одобрило единствен работен план за търсене и проучване на нефт и природен газ, оправда се по-късно екоминистър Жекова. Тя обясни, че става въпрос само за търсене и проучване, а не за добив. Ми-

нистерството няма да одобри въглищна газификация, обеща Жекова.

Еколози организират протест в неделя в София и други градове на страната, който е против фракинга.

3

С 229 проекта
сме най-зле
с взети от ЕС
пари за наука

2

Снимка БГНЕС

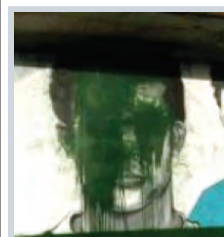

С помощта на доброволци по инициатива на библиотеката при читалище "Просвета 1927" в парка на Варненския квартал "Аспарухово" вече има Къчицка за книги. В нея има разнообразна литература за всяка възраст. Всеки може да вземе и прочете книжка и после да я върне или да остави друга по избор

Светът
на Яворов
представен
в изложба
в Пловдив

27

Фен на ЦСКА
плаща
за паметника
на Гунди
на Витиня

30

НЯКОЛКО
ДУМИ

Павлета
ДАВИДОВА

ГАЗ И У ВАС!

Газ и у вас - това очаква служебната екоминистърка, която тихомълком се опита да заобиколи мораториума за фракнинг и прилагане на неконвенционални методи за добив на нефт и газ. Защото българите вече категорично показаха какво искат - никакви проучвания и добив на шистов газ, т.е. - без фракнинг и химикали в почвата на страната! Като горчиво дежа вю вчера Светлана Жекова се опита да оправдае решението си, както гербаджииите се опитваха да ни убедят, че едва ли не

проучването за шистов газ, изразяващо се в блъскането на безброй химикали в почвата, било полезно за България. Временната министърка каза, че пред американската фирма, готвеща се да дълбае най-плодородната родна почва, имало безброй условия. Какви точно - отново никой не разбра.

Служебните министри обичат да действат като герберите - тихо, тихо и после гръм. Особено когато кроежите им не попаднат в общественото внимание. За съжаление ползите в случая няма да са за отрове-

ните почви в Добруджа, а за бизнесмените с тежки банкови сметки. И може би за министрите, плюли на националния интерес и закони в името на някакво имажинерно газово находище.

Госпожата министърка трябва да прочете малко експертни документи и мнения. И да помисли - струва ли си за дивото да гоним питомното. В случая - да обричаме на безплодие Добруджа, на отрови реките и на гибел това, с което се гордеем - земята българска.

ISSN 0861-1343

9 770861 134008 >

EUR: 1.95583

USD: 1.48721

GBR: 2.44923

CHF: 1.61933

България спечелила само 229 проекта за наука в новия рамков период

На опашката сме по усвояване на средства от европейската програма „Хоризонт 2020“

Велиана ХРИСТОВА

България изостава сериозно с научните проекти за еврофинансиране от програмата „Хоризонт 2014-2020“, която замени в новия програмнен период досегашната Седма рамкова програма за наука. „Хоризонт“ стартира на практика от декември 2013 г. Българските проекти до момента в нея са 229 (0,5% от всички в ЕС-28) и са за общо 48,3 млн. евро. Дори Румъния има спечелени 552 проекта (1,2% от всичките). С по-малко проекти от нас са само Естония, Хърватия, Литва, Латвия и Малта. Това се разбра от данните, които изнесе вчера в София Леонардо Пичинети, експерт в дирекция „Изследвания и иновации“ на Европейската комисия. Той участва в работен семинар с наши учени и преподаватели по покана на доскорошната евродепутатка от БСП доц. Маруся Любчева, която сега преподава в Бургаския университет.

Изненадващо на първа позиция по усвояване на сред-

ства за наука от „Хоризонт 2020“ се нарежда Испания с 5055 проекти (11% от всички в ЕС) и 2,5 млрд. евро. Втора е Германия с 2,3 млрд. евро, трета - Италия с 1,8 млрд. евро. „Хоризонт 2020“ е различен инструмент от оперативните про-

Леонардо Пичинети

Снимка: Благвеста ЦВЕТКОВА

грами и общата сума, с която разполага до края на периода, е 80 млрд. евро. Те се насочват за проекти, отнасящи се до социалното развитие, иновациите и висшата фундаментална наука.

България се е представила по-добре в Седмата рамкова програма (2007-2013), отчета Леонардо Пичинети. Общо българските научни проекти в нея са за 927 994 489 евро и представляват 0,81% от всички проекти в ЕС. Немалко държави обаче са се представили по-зле от нас - Чехия, Гърция, Литва, Латвия, Хърватия, Малта. Първенец по усвояването на пари за наука от 7РП е Германия с 27 млрд. евро, следвана от Испания с 22 млрд. евро.

В разговора с нашите уче-

ни и преподаватели италианският гост им даде съвети как да ускорият участието си в „Хоризонт 2020“. Според него важно е да се запознават по-добре с технологичните изисквания за всеки обявяван тематичен транш и да съобразяват проектите си с приетите стратегии за развитие на България, съобразно обаче със специфични национални нужди в близките две години. По думите на Пичинети, за по-успешното представяне на нашите учени много би помогнало активното търсене на партньори в другите страни на съюза, тъй като там много научни организации и университети имат нужда да попълнят консорциумите си, с които кандидатстват за европари.

„БСП лява България“ открива предизборната си кампания в петък

Коалиция „БСП лява България“ ще открие предизборната си кампания на 5 септември, петък, от 13 часа в зала 6 на НДК, съобщил екретарят на НС на БСП Антон Кутев на пресконференция вчера. Тя ще премине под мотото „Дотоен живот, справедлива държава“. На откриването ще бъдат представени водачите на листите и предизборната платформа на левицата. В срещата ще участват председателят на НС на БСП Михаил Миков, ръководството на партията, областните председатели на БСП и общински ръководства, коалиционни партньори, интелектуалци и журналисти.

ГЕРБ ще прави кампания като на Меркел

Милена НИКОЛОВА

Интерактивна медийна кампания като тази на германския канцлер Ангела Меркел от последните избори обеща вчера на представяне на продукт за пропаганда зам.-председателят Цветан Цветанов. За целта на компютърните спецове на партията им трябвали три месеца, както и опита на софтуерните специалисти на Меркел от

Германия, от които се поучили. На брифинг той представи 3D материали, които ще призовават да се гласува за неговата партия. Според Цветанов така ще спести и от хартиените плакати. Той обеща активна работа с посетителите на социалните мрежи и убеждаването им да участват на вота на 5 октомври. На днешна пресконференция щяла да бъде представена управленската програма на

ГЕРБ, в която е отделено специално отношение на енергетиката. Подкрепа на антируската политика на прибалтийските републики и за разполагане на бази на НАТО в погранични и периферни части на Русия, обяви Меглена Кунева на брифинг на Реформаторския блок. Нейното мнение беше споделяно и от Радан Кънев, лидер на ДСБ, който обяви, че твърдата позиция на

реформаторите по отношение на Русия вдигала електоралната подкрепа за тях. Кунева категорично се обяви в подкрепа на Трансатлантическо партньорство за търговия и инвестиции (ТТИР), по което имало възможности, но трябвало да се върви напред. Тя предвиди, че заради Украйна Русия ще претърпи нови банкови санкции и ограничения по отношение на технологиите.

ДЕСНИТЕ: СЛУЖЕБНОТО ПРАВИТЕЛСТВО ПРАВИ ЧИСТКА

Намирам за напълно нормално едно ново правителство да освободи политическите кабинети, заварени от предходното правителство, но в случая виждаме, че става въпрос за интервенции върху висшите нива на администрацията, което за служебно правителство е недопустимо. Това каза вчера председателят на Коалиция Десните Илко Семерджиев. По думите му подобни действия си имат определение, това е демонстративна чистка, което означава, че служебното правителство служи не на закона и суверена, а на някой друг. Това ме кара да се съмнявам в честността на изборите като цяло, подчерта Семерджиев. Той допълни, че всеизвестна беше практиката на ГЕРБ да си помагат в изборния процес със структурите на държавата и особено чрез тези на МВР. „Самият факт, че министър на вътрешните работи и вицепремиер беше ръководител и на предизборния щаб на ПП ГЕРБ, само по себе си показва колко дълбоко дефектно е мисленето и колко лоши са практиките в тази партия. Мисля, че виждаме завръщането на този антидемократичен феномен“, каза Семерджиев.

„СОВА ХАРИС“: ПЕТ ПАРТИИ ВЛИЗАТ В ПАРЛАМЕНТА ПРИ ИЗБОРИ СЕГА

Ако парламентарните избори са в момента, само 5 партии ще влязат в парламента. Това сочат данните от социологическото проучване на „Сова Харис“. ГЕРБ получава 43,2%, а БСП - 31,4%. Агенцията прогнозира, че подкрепата за ДПС получава 11,1%, БЗЦ събира 7,3%, а Реформаторският блок - 7,1%. Повече от половината избиратели обаче не са решили кого да подкрепят. Тези, които на открит въпрос отговорят, че ще гласуват и посочват конкретен избор, са 58%. Междувременно агенция „Медиана“ обяви, че според нейните резултати 8 партии имат шанс да влязат в НС, като две от тях са на ръба. ГЕРБ получава 26,8%, БСП - 17,5%, ДПС, 9,2%, БЗЦ - 4,7, РБ - 4,4%, Патриотичен фронт - 4,3%. На ръба са „Атака“ и АБВ.

Според социолозите от „Медиана“ потенциалното връщане на ГЕРБ на власт се оценява като „лошо“ и „катастрофално“ от 38% от избирателите. За БСП този процент е 44%. Не се наблюдава наличие на „голям спасител“, който да привлече надеждите на нацията върху себе си.

ПЪРВАНОВ ГОТОВ И НА ЛЯВА, И НА ДЯСНА КОАЛИЦИЯ

Лидерът на АБВ Георги Първанов заяви, че новата формация е готова за сътрудничество с партии както от лявото, така от и дясното политическо пространство.

„Мълчаливо няма да подкрепяме никого, бихме участвали в коалиция, в която не участва ДПС. Вляво и вдясно коалиции са възможни, но при ясни условия“, заяви той.

Според Първанов ДПС трябва да остане извън управленските позиции, а причината за това е преждането с власт и кадрването им. „ДПС имаше своята роля, но това, което видяхме през последната година, показва, че ДПС трябва да седне на задната скамейка. Видяхме наместване на техни кадри“, допълни бившият държавен глава.

Лидерът на АБВ коментира, че служебният кабинет действал много мащабно, визирайки прословутата Визия 2020 във военната област, което не било работа на подобно правителство. Много се опасявам, че МВР ще изпуснат нещата и ще има покупо-продажба на вота, добави той.

Първанов отрече бъдещо партньорство с ГЕРБ. „В момента вода най-ожесточената политическа битка с Борисов и с ГЕРБ. АБВ сме отворени и на ляво, и на дясно. Предизборната кампания е време за разграничаване. Аз не знам кои са идеите на ГЕРБ. Вие знаете ли“, коментира той.

ГЕРБ е най-прозрачната партия, която не получава никакви дарения

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ В ПРЕДИЗБОРНИ МЕЧТАНИЯ

БСП настоява за местен референдум за фракинга

Социалистите се обявиха против решението на министър Жекова и поискаха отмяната му

Юлия КУЛИНСКА

БСП настоя за провеждането на местен референдум за добива на шистов или въглищен газ в блок "1-11 Вранино" в Североизточна Добруджа, който да бъде предшестван от информационна кампания. Разрешението на служебния министър на околната среда и водите Светлана Жекова за фракинга е немотивирано, противозаконно и противоречи на задължителните изисквания на Закона за опазване на околната среда и на Закона за биоразнообразие. Това коментира бившият зам.-министър на околната среда и водите в кабинета "Орешарски" Чавдар Георгиев, който е водач на листата на коалиция "БСП лява България" в Хасково, на брифинг вчера. Той припомни, че има мораториум, свързан с добива на шистов газ, приет от Народното събрание на 12 януари 2012 година. Според

Георгиев става въпрос или за недоразумение, или за незнание, или за много компетентно преследване на икономически интереси. "Третото е най-вероятно - кандидатства се за добре проучена голяма площ, плаща се сравнително ниска цена, договаря се за два пъти по пет години при пълно съзнание, че по сегашния закон не може да се извърши пътят от проучване до търговско откритие под 35-годишен период", смята той.

Очевидно американската фирма "Парк Плейс Енерджи Корп." е намерила благоприятна среда и администрация в България, за да сключи договор за 5 плюс 5 години проучване на това находище, заяви водачът на листата на "БСП лява България" във Враца Георги Божинев. Фирмата знае какви са българските закони и разчита на споразумение, което се подготвя при висока секретност, за търговско-ико-

номическо трансатлантическо партньорство в областта на търговията и инвестициите, което ще отмени рестрикциите в европейското и в българското законодателство по отношение на ГМО и добива на шистов газ, категоричен е Божинев. По думите му американците планират в перспектива да вземат територия, правят проучвания и ще чакат този момент. Божинев припомни, че блокът, в който ще се търси суровината, е с обща площ 397,42 кв. км и попада на територията на общините Генерал Тошево, Шабла, Каварна, Балчик в област Добрич. Решението на МОСВ, което разрешава сондажите да са над 10 хил. м дълбочина, поставя под риск природата в страната ни. С методите, разрешени в България, не може да се достигне до искане и получаване на търговско откритие.

Секретарят на БСП Антон Кутев, който е водач на листата на "БСП

Снимка Благоевста ЦВЕТКОВА

Разрешението на служебния министър на околната среда и водите Светлана Жекова за фракинга е немотивирано, противозаконно и противоречи на задължителните изисквания на Закона за опазване на околната среда и на Закона за биоразнообразието, категорични са от БСП

лява България" в Силистра, посочи, че независимо дали става въпрос за шистов или за въглищен газ, има рискове за природата и за здравето на хората. Той настоя нито едно правителство да не допуска добив и маща-

ни проучвания, без да има местен референдум.

От БСП настояват категорично за отмяна на разрешението на МОСВ за фракинга. Социалистите няма да го обжалват в административния съд, но са убедени, че това ще

сторят много неправителствени организации. Левицата ще подкрепи обществените протести, но без да иска от това да прави политическа изява, за да не се свързва това с предизборната кампания.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ:

Отношенията между ЕС и Китай ще определят следващия век

Приоритет на ПЕС е справяне с безработицата в ЕС, обясни Сергей Станишев

Развитието и отварянето на Китай са удивителни. Независимо дали се отнася до мир, сигурност, икономически и хуманитарен прогрес, отношенията между Китай и ЕС ще определят следващия век. Това заяви президентът на ПЕС Сергей Станишев по време на конференция в Пекин на тема "Партията и световния диалог 2014 г.", събщициха от пресцентъра на БСП вчера. Той подчерта, че ЕС не е без своите проблеми, чието решаване е и от основните приоритети на ПЕС. Станишев посочи, че 25 милиона граждани в Европа са без работа, 5 милиона от които под 25 години. Като начин за справяне с този проблем, приложен от ПЕС в ЕС, той посочи европейската младежка гаранция, за която са заделени 6 млрд. евро от бюджета на съюза. Това е само пример за това как ние, социалистите и социалдемократите, виждаме начи-

ните за създаване на по-добро бъдеще - равни възможности за всички, повече и по-добри работни места, по-справедлив финансов сектор със значително икономическо развитие, посая Станишев.

"Различните политически системи могат да съществуват заедно. Изисква се управляващата партия да има концепция, съобразена с времето, в което живеем, и на базата на опита да бъдат поправени грешките и преодолени всички проблеми", заяви Дзяуру Уан, министър на департамента по външна политика към ЦК на ККП. "Някои от високостепенните членове на партията са отдалечени от хората, корумпирани са, злоупотребяват с партийното си положение, но ние сме решени на всичко, за да се преборим с корупцията". "Все още имаме проблеми за решаване и тук можем да се възползваме от опита на други страни", допълни Уан.

„ЗЕЛЕНИТЕ“:

Замърсяване грози водата в Добруджа заради търсене на нефт и газ

Водата за цяла Добруджа е застрашена от замърсяване заради търсенето и проучването на нефт и газ чрез подземна въглищна газификация, предупреди вчера от Партия "Зелените". Те са се притеснили силно от решение на Министерството на околната среда и водите от 26 август, с което се дава "зелена светлина" за съгласуване на проект със задача търсене и проучване на нефт и газ в границите на блок "1 - 11 Вранино" в района на Добрич. Освен "Зелените" притеснение от това решение на служебния министър на околната среда и водите Светлана Жекова изрази и редица природозащитници в социалните мрежи. Там се организира протест в неделя, който ще се състои в София и други градове на страната, който е против фракинга.

Екологите са сигурни, че във въпросното находище няма газ, който да подлежи на нормал-

но извличане. Единственият газ там е въглищен и той може да бъде получен само чрез метода подземна въглищна газификация, посочи юристът Свилен Овчаров.

За да обяснят сериозността на проблема, "зелените" обясниха, че газът се добива чрез подземно изгаряне на въглищни пластове, а самото запалване на голяма дълбочина става с инжектиране на кислород. Така се получава нискокалоричен газ, който се извлича от земята чрез сондажи. Те подчертаха, че технологията е изоставена досега заради мащабното замърсяване на подземните водоизточници с бензен. Именно заради това тя не е прилагана до момента в България. Друго възможно последствие, освен замърсяването на водата, може да бъде и пропадането на земните пластове, алармираха екологите.

СВЕТЛАНА ЖЕКОВА:

МОСВ няма да одобри въглищна газификация

Министерството на околната среда и водите е одобрило единствено работен план на американската компания "Парк Плейс Енерджи Корп." за търсене и проучване на нефт и природен газ, заяви екоминистър Светлана Жекова на брифинг вчера. Става въпрос единствено за търсене и проучване, а не за добив, като издаденото от мен решение е просто част от дълга процедура, която включва съгласуване с МОСВ и изпълнение на редица условия, обясни тя. "Това е проект за търсене и проучване на конвенционален газ, който са започнали още през 2000 година. През 2008 година се установява, че вероятно в региона има залежи от природен газ, дано да открием такъв и един ден да го добиваме. След тези индикации за наличие на природен газ, през 2010 година има решение на Министерския съвет, с което се възлага договор за бъдещо търсене и проучване, който от своя страна е сключен през април 2014 между Министерството на икономиката и енергетиката и американската компания", припомни Жекова. Тя настоя, че издаденото от нея решение е само първоначален етап от дълга процедура. Според Жекова, ако става дума за въглищна газификация, която притеснява екологите, то това няма да бъде одобрено от МОСВ, тъй като този метод противоречи на родното законодателство.

Честване на 70-ата годишнина на 9 септември

Основната първична организация на БСП при с. Локорско, община "Нови Искър", гр. София, кани ветерани от антифашистката борба, съмишленици и симпатизанти от целия регион за тържествено честване на 70-ата годишнина от 9-и септември 1944 г., на 8 септември (понеделник), от 18 часа, на централния площад на с. Локорско, пред паметника на загиналите антифашисти и паднали в Отечествена война на 1944-45 г.

Снимка АВТОРЪТ

Младежи социалисти почистиха паметника на Никола Габровски и Димитър Благоев

Михаил МИХАЛЕВ

Младежи от БСП-Велико Търново почистиха паметника на Никола Габровски и Димитър Благоев. Преди няколко дни възмутени граждани сигнализираха, че вандали са изцапали с черен спрей монумента в парка "Габровски".

"Поругаването на паметници в старата столица вече е ежедневие и ние остро осъждаме този акт на вандализъм. Веднага след като разбрахме, че и паметникът в парка "Габровски" е надраскан, събрахме доброволци и го почистихме. Ако ние не се грижим за символите на историята, едва ли някой друг би се заинтересувал от случващото се в града. Занапред също ще следим редовно дали някой от паметниците във Велико Търново и общината не са поругани от вандали", коментира областният председател на Младежкото обединение на БСП Валерия Дончева.

Младежите поднесоха пред почистения паметник букет с хризантеми и обясниха, че в бъдеще ще поддържат свежи цветя пред знаковите монументи в старата столица. Младите хора отпразвиха призив към жителите на общината да сигнализират в партийния съвет на БСП, ако забележат и други поругани паметници.

◀ Паметникът вече е почистен от съзнателните младежи

Осем области с оранжов код за наводнения

В община Панагюрище отчетоха рекорд от 74 литра дъжд на квадратен метър

С предупреждение за опасни метеорологични условия излезе вчера Министерството на околната среда и водите. От МОСВ предупредиха, че се очаква валежите да обхванат цялата страна. Седем области осъмнаха с обявен оранжов код - предупредението важеше за Видинско, Монтанско, Врачанско, Ловешко, Габровско, Стара-загорско, Пловдивско и София-област. ДУМА припомня, че са прогнозирани по-рядко случващи се метеорологични явления.

Възможни са материални щети и има опасност от наранявания. "Бъдете много внимателни и се информирайте подробно и често за метеорологичната обстановка. Съобразявайте се с неизбежните рискове и следвайте всички съвети на компетентните органи", предупреди-ха от МОСВ.

Двадесет области обявиха жълт код за дъжд: Плевен, Велико Търново, Русе, Търговище, Разград, Силистра, Шумен, Добрич, Варна, Бургас, Ямбол, Сливен, Хасково, Кърджали, Смолян, Пазарджик, София-област, Благоевград, Кюстен-

дил и Перник. Очакваните количества бяха между 20-30 л/кв.м.

Дежурният в Хидрометеорологичната станция в село Ивайло обяви, че в Панагюрище са паднали рекордно количество дъждове - там бяха измерени по 74 литра на квадратен метър. Наложено е отводняване на етажи от две сгради в Панагюрище. В община Пазарджик количеството на валежите е 48 л/кв. метра, в община Лесичово - 37 л/кв. метър, в община Стрелча - 27 л/кв. метър, в община Батак - 34 л/кв. метър, в община Велинград

- 25 л/кв. метър и в община Белово - 15 л/кв.метър. От малките населени места най-много валежи е имало в селата Фотиново и Равногор - по 33 л/кв. метър.

След проливните дъждове повечето от улиците на Пазарджик вчера осъмнаха наводнени. Автомобилният трафик в района на бившата казарма и затвора беше изключително затруднен. Други засегнати от дъждовете селища в областта няма, съобщи комисар Иван Панайотов, който е директор на Областното управление "Пожарна безопасност и защита на населението".

До неделя, в резултат на предвижданите интензивни валежи и очакваните значител-

ни водни количества, ще се повишат водните нива в цялата страна, предупреди МОСВ. По-съществени повишения са възможни на Дунавските реки Нишава, Ерма, Видбол, Арчар, Лом, Цирица, Огоста, Скът, Искър, Вит-горно течение, Осъм-горно течение, Янтра-горно течение, в поречието Тунджа, горното течение на Марица, Арда и притоци, реките Места и Струма. На места са възможни внезапни наводнения.

Днес се очаква валежите да продължат, като в отделни райони отново ще бъдат интензивни и значителни. Очакваните количества са между 15-30 л/кв.м, но локално могат да достигнат и до 40-50л/кв.м.

Награждават спасители от Мизия с медали

Доброволците Владислав Димитров и Мирослав Маринов да бъдат наградени с медал "За граждански заслуги" - втора степен, за участието им в спасителната операция по време на наводнението в Мизия предпазла служебното правителство на президента. Пламен, Пенев, Иван Иванов, Васил Петров, Петко Вишев и Драгомир Гайдев от Главна и аварийна безопасност и защита на населението" съ-що да получат медали от президента, реши още кабинетът.

Димитров и Маринов са сред първите, които на 2 август сутринта са се притекли на помощ при изграждането и укрепването на дигите на река Скът. Към 16

часа Маринов прекъсна укреплението извън града, за да предпази града от наводнение. В резултат водата се оттича в земеделските ниви. В първите часове на наводнението с тежка техника Димитров и Маринов евакуират над 300 човека. Дватама не спират да помагат на хората до вечерта на 3 август.

Пламен Пенев е инструктор в сектор "Спасителна дейност" в Столичната пожарна. Той ръководи и участва в екип водещи при евакуиране на хора от града и координира работата на хидрофорните модули. Иван Иванов е командир на екип в група "Спасителна дейност" към ОУ "ПБЗН" - Велико Търново. В Мизия ръководи екип отводняването на 27 обекта, евакуи-

ра възрастни и трудноподвижни хора, както и животни, а с лодка доставя лекарства от наводнени къщи.

Васил Петров е командир на екип в Районна служба "ПБЗН" към областното управление във Велико Търново. Участвал е в евакуирането на граждани и имущество и е ръководил отводняването на 18 обекта. Петко Вишев е командир на екип в Трета районна служба "ПБЗН" - Пловдив, Драгомир Гайдев - водач на специален автомобил в Четвърта районна служба "ПБЗН" - Пловдив. Участвали са активно в евакуирането на развалени хранителни продукти и трупоно месо от къщи на ул. "Дафина Чергарска" и при отводняването на къщите по улицата.

Мария Стоянова от СЕМ иска забрана на партийните телевизии

За забрана на партийните телевизии заговори Мария Стоянова, която е член на Съвета за електронни медии. Според нея съществуването на подобни медии, какъвто е случаят с "Атака", е абсолютен феномен в Европа. Стоянова заяви, че в нашата страна няма категорична забрана за съществуването на такива телевизионни

субекти, но очевидно се нуждаем. В други държави това е напранено и такъв феномен не съществува, каза Стоянова.

"Ние сме допуснали в нашето медийно пространство, в нашето публично пространство да съществуват медии, в които журналистите да бъдат едновременно с това и политически лица, активни политици, дори

кандидат-депутати или както беше доскоро - депутати и членове на Общински съвети в Бургас например, какъвто е случаят с телевизия СКАТ, а за депутати имах предвид представителите на "Атака" в българския парламент", уточни Стоянова. Тя изтъкна, че това у нас създава трудности на Съвета за електронни медии. Стоянова даде при-

мер с предишното Народно събрание, когато "Атака" бе активен участник в дейността на парламента. Когато СЕМ е констатирал нарушение в телевизията на "Атака", се е сблъскавал с парадокса, че депутати от "Атака" са били членове на медийната комисия в парламента и пряко са взаимодействали с работата на регулатора.

ОТКРИВАТ ПАМЕТНИК НА ГЕН. ГУРКО В ГУРКОВО

Бюст на генерал Гурко откриват днес в едноименния град. Кметът на населеното място Стоян Бонев обясни, че паметникът е дарение от правителството на руската столица Москва за 40-годишнината от обявяването на Гурково за град. Той разказа, че идеята за увековечаване паметта на един от прославените командири в Руско-турската Освободителна война се зародила миналата година при откриването на първия паметник на Гурко в София. Бонев припомня, че още в началото на войната като ко-

мандир на Предния руски отряд ген. Гурко освобождава старопланинските проходи и с бърз марш стига Стара Загора. Бюст-паметникът за прославения генерал е изработен от световноизвестния руски скулптор Григорий Потоцкий, който присъства на официалното откриване. Гурково е обявен за град с указ от 4 септември 1974 г. На тържествата по този повод доброволци от клуб "Традиция" в Нова Загора ще направят възстановка на исторически събития на градския площад "Бойвода Генчо Къргов".

43% приемат детето им да има съученици със специални потребности

Няма яснота колко са малчуганите с образователни затруднения у нас, твърдят експерти

43% от родителите са съгласни детето им да се обучава заедно с дете със специални образователни потребности. Това сочат резултатите от национално проучване, проведено по поръчка на Центъра за приобщаващо образование. Същият е процентът и на колебаещите се. 14% са против, а 22% от родителите изразяват опасението си, че децата със специални образователни потребности биха сваляли нивото на класа. 11% пък се страхуват, че и тяхното дете би могло да придобие подобни затруднения вследствие на общуването с другите.

88% от родителите на деца със специални образователни потребности твърдят, че подкрепата от училището е единствената, която получават извън се-

мейството.

Над 70% от българските учители пък твърдят, че се нуждаят от методическа подкрепа, за да могат да развият потенциала на всяко дете в класната стая.

Изпълнителният директор на Центъра за приобщаващо образование Ива Бонева твърди, че разбирането, откровеността към различните се повишава, но като че ли няма обяснителен модел какво значи да си различен. Именно това поражда страхове и понякога нежелание детето да учи в класна стая. По думите на Бонева няма яснота колко точно са децата със специални образователни потребности. Тя обясни, че има яснота само за една малка част, за тези, които са минали през експертна комисия и са на ресурсно подпомагане. По-голя-

мата част от тях оставали неразпознати и неподкрепени и по-скоро минават в училище с етикета "миризливи", "лоши", "глезени" или "глупави". Остават неразпознати техните обучителни затруднения, така че ние не знаем колко са те. Не е правено такова проучване в България, подчерта Бонева. "Такова дете е обречено на тормоз или то самото става такова, което тормози, защото е по-добре да си лош, отколкото да си глупав, това всички го знаем. А те си избират някаква таква стратегия на поведение, която да им помогне да се справят с живота и с времето, прекарано в училище. При всички случаи те не развиват потенциала си", призвана експертът. Бонева коментира, че самите учители също са неподкрепени. По думите ѝ те

също имат нужда да знаят какво трябва да правят с едно дете, което има по-различни потребности или по-различно поведение. В момента законодателството не е лошо, то казва, че всички деца трябва да бъдат в обща класна стая, но не казва как трябва да това стане и това не се учи в университета, обясни Бонева. Тя съобщи, че Центърът за приобщаващо образование е разработил проект "Едно училище за всички".

Липсата на адаптирани материали, недостатъчните възможности за извънкласни занимания, липса на подкрепа от специалисти и ресурсни учители и недостиг на подготвени кадри са основните проблеми, които родителите на деца със специални потребности идентифицират.

Д-р ОГНЯН ИВАНОВ: ЗДРАВНИЯТ МИНИСТЪР ИЗПЪЛНЯВА ПОЛИТИЧЕСКА ПОРЪЧКА

Служебният здравен министър д-р Мирослав Ненков изпълнява политически поръчки, заяви вчера бившият директор на РЗИ - София д-р Огнян Иванов, който беше уволнен миналата седмица. Той е категоричен, че освобождаването му от длъжност е изключително по политически причини. Д-р Иванов поясни, че уволнението му се е случило, докато е бил в отпуск. Той се е срещнал лично с министъра, който му е заявил, че срещу него има подадени сигнали от 6-има служители и че с това е създаден нетърпима обстановка за работа. Бившият шеф на РЗИ уточни, че въпросните служители са били наказани от него, след предложение за това от страна на преките им ръководители. Той е категоричен, че не е имал конфликти със служителите на инспекцията, а само с тези, които са се опитвали да имитират дейност, да вървят на ръба на закона и да разходват неправомочно и с лека ръка публични средства.

БЛС НАСТОЯВА, ЧЕ НЗОК ТРЯБВА ДА ПЛАТИ НА БОЛНИЦИТЕ ИЗРАБОТЕНОТО

Болниците трябва да получат всичко изработено, независимо от лимитите, заяви вчера пред Zdrave.net председателят на УС на БЛС д-р Цветан Райчинов. Той отбеляза, че очаква да се направят положителни корекции на бюджетите на лечебните заведения, след като бъдат разпределени парите от актуализацията на бюджета на НЗОК.

Д-р Райчинов напомни, че за болниците са предвидени допълнително 200 млн. лв., а за онколекарства 25 млн. лв. По думите му тези пари няма да стигнат, за да се реши проблемът с дефицита на НЗОК, защото в актуализацията не са предвидени средства за лекарства за домашно лечение. Д-р Райчинов добави, че са необходими още 100 млн. лв. и прогнозира нова актуализация през октомври. Той коментира, че от НЗОК са предвидили остатъка от резерва си, който е около 40-50 млн. лв., да бъде даден именно за лекарства за извънболнична помощ.

ВМА ще извършва две нови лечебни дейности

Две нови медицински специалности – ангиология и медицина на бедствените ситуации (катастрофите), ще бъдат включени в дейността на Многопрофилната болница за активно лечение в София, която е в състава на Военномедицинската академия.

Правителството взе решението за промяната въз основа на удостоверение, издадено през 2013 г. от Столичната регионална здравна инспекция за изпълнение на изискванията на Наредбата по чл. 46 от Закона за лечебните заведения и на утвърдените медицински стандарти.

Отново след издадено удостоверение, в МБАЛ – Сливен, в състава на ВМА, се откриват две нови отделения – по инфекциозни болести и по лицево-челюстна хирургия, с II ниво на компетентност в изпълнение на съответния медицински стандарт.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

С тържествен водосвет в Хасково бе открит Център за настаняване от семеен тип

НПО ИСКА МЛАДИТЕ ЛЕКАРИ ДА ПОЛУЧАВАТ ШЕСТ МИНИМАЛНИ ЗАПЛАТИ МЕСЕЧНО

Младите лекари да получават 6 минимални работни заплати месечно. За това настояват от Гражданската инициатива "Млади лекари за ново здравеопазване" в проект за меморандум, изпратен вчера до ГЕРБ, БСП, ДПС и Реформаторския блок. В него се предлага взаимно съгласуване на позициите по повод възможностите за реализация и развитие на младите лекари в страната. В проекта се посочват основните проблеми пред младите лекари - абсолютни и млади специалисти. В документа се настоява още за въвеждането на електронно здравеопазване, за нови технологии в системата и др. Затрудненията пред абсолютните също са посочени в проекта за меморандум - липса на възможност за желана специализация, липса на адекватни трудово-правни отношения с болничните заведения, слаба преподавателска ангажираност и лошо качество на обучението и др.

Проектът за меморандум е подкрепен и от Асоциацията на студентите медици в България, фондацията "Остани", Асоциацията за развитие на медицинската общност и др.

КАБИНЕТЪТ ДАДЕ 8 МИЛИОНА ЛЕВА ЗА ЗАТВОРИТЕ

8 млн. лв. допълнително ще получат местата за лишаване от свобода. Това реши служебното правителство на заседанието си в сряда. Парите се отпускат от централния бюджет на Министерството на правосъдието. "Средствата са отпускат за финансово осигуряване на дейността в областта на изпълнение на наказанието", пише в решението на правителството.

Парите се дават, за да се осигури издръжката на местата на затворите. Част от тях ще бъдат дадени за снабдяването с лекарства и консумативи, медицинското обслужване и прехрана на над 10 хил. затворници и задържани лица, срещу които се водят разследвания.

В резултат на задължността на затворите към фирмите-контрагенти се появиха проблеми с доставката на стоки и извършването на услуги. Това силно затруднява нормалното функциониране на териториалните служби на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията".

"Осигурените средства създават условия за нормалното функциониране на пенитенциарните заведения, надеждност на охраната и сигурността в тях, хуманно третиране на лишените от свобода", пише в съобщението на пресцентъра на Министерския съвет до медиите.

СЪОБЩЕНИЯ

1. На 5.IX. (петък) т.г. от 10.00 часа на площада в гр. Трън Управителният съвет на Българския антифашистки съюз, общинският съвет на БСП - Трън и Трънското земледелско дружество "Руй" - София, организират юбилеен събор за 70-ата годишнина на 9.IX.1944 г. и създаването на единствената в България партизанска дивизия.

2. На 8.IX. (понеделник) т.г. от 10.00 часа в зала 204 на РКЦ, ул. "Шипка" 34, УС на БАС и Фондация "Устойчиво развитие за България" организират научна конференция на тема: "Девети септември 1944 г. и нашата съвременност".

3. На 9.IX. (вторник) т.г. от 18.00 часа на Братската могила в Парка на свободата Управителният съвет на БАС и Софийският ГС на БСП организират митинг за 70-ата годишнина от победата на Девети септември и откриване на предизборната кампания в София-град за извънредните парламентарни избори.

Отново протести за заплати в „Напоителни системи“

Смяна на ръководството на гружеството обмисля земеделското министерство

Служители на „Напоителни системи“ - клон „Мизия“, протестираха в продължение на час вчера пред сградата на предприятието във Враца с искане да им бъдат изплатени забавените за три месеца заплати.

Събрали се около 50 служители - членове на КНСБ и „Подкрепа“, приеха декларация, която ще бъде изпратена на Министерството на земеделието и храните (МЗХ), областния управител в Враца, местните власти, предаде БТА. В нея се казва, че работещите в „Напоителни системи“ - клон „Мизия“, са изпълнили своите задължения, като не са допуснали аварии и са поддържали сложни и големи хидросъоръжения в Северозападна България, включително защитните диги по брега на Дунав в района на Козлодуй и атомната централа. Въпреки това те не са получили пълния размер на заплатите си за май, както и нищо от възнаграждението си за юни и юли.

Главният инженер на предприятието във Враца Иво Данаилов посочи, че служителите първи са се отзовали при бедствието в Борован, Нивянин, Бяла

Слатина, Крушовица и Мизия, предизвикано от придошлите води на река Скът, въпреки че язовирите и речните диги не са собственост на „Напоителни системи“, а на общините и държавата. „Направихме го, защото единствени разполагаме с хидроинженери и е наш дълг, въпреки че трети месец сме без заплати“, посочи той.

В „Напоителни системи“ - клон „Мизия“, работят 180 служители, от които 111 са в област Враца, съобщиха Марияна Манчева, ръководител на отдела „Човешки ресурси“. Средната заплата в клона е 440 лева, уточни тя.

Директорът на Областната инспекция по труда Румен Младенов посочи, че дължимите за май заплати са изплатени 60 на сто след предписанието. Предписания са връчени на ръководството и за забавените заплати за юни и юли, от които най-вероятно също ще бъдат изплатени 60%, защото иначе се налагат санкции, допълни той.

Служители и работници на клона в Търговище също протестираха за час. Председателят на синдикалната организация на

КНСБ в дружеството Елена Андонова каза, че в търговишкия клон работят близо 60 души, а в целия клон „Долен Дунав“, който обхваща и Русе, съставят надхвърля 180 души.

Общата сума, която дължи дружеството за заплати и осигуровки, надхвърля 3,5 млн. лева. Протестиращите настояват парите им да бъдат изплатени до края на септември. В противен случай ще организират национален протест пред МЗХ.

По-рано вчера служебният зам.-министър на земеделието и храните доц. Георги Костов заяви, че проблемът е в резултат на последното изменение на Закона за водите от тази година. Той допълни, че заедно със синдикатите се обсъждат евентуални кадрови промени в управленския състав на дружеството.

Изпълнителният директор на „Напоителни системи“ Димитър Методиев обаче бе категоричен, че натрупаните дългове са в резултат на промяната в закона през 2010 г. и така три години поред дружеството не е получавало средства. Той подчерта, че съоръжения на „Напоителни системи“ не са имали

Работниците и служителите на „Напоителни системи“ дагоха срок до края на септември за изплащане на забавените заплати, в противен случай ще организират национален протест пред сградата на МЗХ

проблеми при обилните валежи. Според него обаче това не значи, че занаят пред няма да има такава ситуация, тъй като повече

то съоръжения, особено отводнителните помпени станции, са на 70 години. Язовирите са строени през 50-те-60-те години,

заяви Методиев и допълни, че експлоатационният период на тези съоръжения отдаван е изтекъл.

СЛУЖЕБНИЯТ АГРОМИНИСТЪР ОБЕЩА ДА НАМЕРИ ПАРИ ЗА ЗАПЛАТИТЕ

Общото състояние на бюджета на МЗХ на годишна база показва текущ дефицит в рамките на 60 милиона лева. Това заяви на пресконференция след заседанието на Министерския съвет служебният министър на земеделието Васил Грудев, цитиран

от „Фокус“. „Служителите на „Напоителни системи“ не са получавали заплати от юни. Аз ще намеря всички необходими ресурси в рамките на бюджета на МЗХ да осигурим поне изплащането на заплатите им“, подчерта служебният министър.

Смениха шефа на ДКЕВР, уволниха Еленко Божков

Боян Боев е освободен като председател на ДКЕВР, а Лилия Младенова като член на ДКЕВР поради подадени от тях молби. Еленко Божков не е подал молба за напускане, поради което е уволнен. Това реши правителството на заседанието си вчера. Уволнението на Еленко Божков е поради наличие на конфликт на интереси, обясни на брифинг в Министерския съвет Екатерина Захариева - вицепремиер в служебния кабинет. По думите ѝ той все още е член на неправителствена организация, което е нарушение на закона за конфликт на интереси.

Министерският съвет назначи Светла Тодорова за председател на ДКЕВР и Евгения Харитонов и Костадинка Тодорова за членове на комисията.

Според биографичната справка Светла Тодорова има 35-годишен професионален опит в енергийния сектор и над 15 години е работила в областта на регулирането. От 2001 до

2006 г. е била член на ДКЕВР. Към момента е консултант по проект на Европейската комисия в областта на регулирането на електроенергийния пазар в Украйна.

Евгения Харитоновка бе председател на регулатора по време на кабинета „Борисов“, като преди да оглави ДКЕВР, тя бе зам.-министър на икономиката, енергетиката и туризма (2012-2013 г.). Заемала е различни позиции - от експерт до началник отдел в Националната електрическа компания.

Костадинка Тодорова е завършила Технически университет в София. От 2002 до 2010 г. е заемала длъжността директор на дирекциите „Енергийна стратегия, икономически анализи и прогнози“ и „Енергийна ефективност и опазване на околната среда“ в министерството на икономиката. Към момента е главен експертен сътрудник в комисията по енергетика в Народното събрание.

БОЖКОВ: ЩЕ СИ ТЪРСЯ ПРАВАТА

Ще си търся правата по всички линии, защото не мога да не защита професионалното си достойнство и човешката си чест, заяви уволненият член на ДКЕВР Еленко Божков, който очакваше уволнението. „Унижават ме и няма как да се остава в тази ситуация. Отстранен бях по подобие на футболния треньор - обикновено те научават от пресата, че са уволнени“, каза Божков и уточни, че научил от БГНЕС за своето уволнение. „Причината за отстраняването ми е конфликт на интереси заради участие в неправителствена организация. Аз бях член на Управителния съвет в Българската федерация по парашутизъм, защото съм парашутист. Тази федерация се казва „Български национален аероклуб“, но аз подадох молба за излизане от УС още през юни 2013 г.“, разказа Божков и увери, че лично е поискал от комисията за установяване и предотвратяване на конфликт на интереси да го провери. „Това е груб опит за вмешателство и намеса на корпоративни интереси чрез измамното правителство на Георги Близнашки в работата на независим регулаторен орган“, коментира Божков.

Цацаров организира среща за оздравяване на КТБ

За финансово оздравяване и против ликвидацията на КТБ се обяви главният прокурор Сотир Цацаров в Мизия вчера. Той допълни, че по този повод ще организира среща през следващата седмица. Финансовата смърт на банката обаче не е изход за хората, които са вложили парите си в тази банка, каза главният прокурор. „Трябва да се търси път за оздравяване на тази банка и едва след като се намери път за оздравяване на тази банка, и то финансов, да се мисли за вариант, при който хората да са в състояние да получат парите си“, заяви Цацаров.

ЗАХАРИЕВА: ВНАСЯМЕ АКТУАЛИЗАЦИЯ НА БЮДЖЕТА, КОГАТО НС ЗАРАБОТИ

Една от първите ни задачи, след като се конституира Народното събрание, е да внесем актуализация на бюджета. Това заяви служебният вицепремиер Екатерина Захариева на брифинг в Министерския съвет (МС) вчера.

Според Захариева след

одитите във всички министерства станало ясно, че е изключително трудно за служебния кабинет да изпълни актуализацията на бюджета. Този бюджет беше приет буквално в последната секунда на НС, с което се увеличи бюджетът на НЗОК, без да се актуализира останалата част от бюджета, в

резултат на което министерствата и ведомствата трябва да направят съкращения на бюджетите си с 12%, обясни Захариева.

Тя коментира, че недостигът на средства се дължал на не изпълнение на бюджета и на лошо планирани разходи в самите министерства.

Ангелкова прогава гара Пионер

Ще бъдат обявени търгове за продажбата на имоти, представляващи част от терена на бивша гара Пионер, това съобщиха министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията в служебното правителство Ангелкова, по време на пресконференция след Министерския съвет днес, съобщиха от пресцентъра на Министерството на транспорта. Имотите са с обща площ 37 078 кв. м. Продажбата ще е чрез търгове с тайно наддаване, при първоначална цена от 13 млн. лв.

Планира се средствата, получени от продажбата, да бъдат вложени в текущо поддържане на жп инфраструктура, както и за завършване на започнати ремонти на жп линии.

Министър Ангелкова информира още, че към момента задълженията на националния железопътен превозвач възлизат на близо 600 млн. лв. Основен приоритет в железопътния сектор

остават преговорите с кредиторите и получаването на положителен отговор от Главна дирекция „Конкуренция“ в ЕК за отпускането на допълнителни 170 млн. лв. на „Холдинг БДЖ“ ЕАД. Утре министър Ангелкова ще бъде в Брюксел, за да обсъди темата с представители на Европейската комисия.

Министър Ангелкова заяви, че проектът за изграждане на интермодален терминал в град Варна ще бъде спрял. Причината за това е, че до 15 септември обществената поръчка няма да е приключила и не може да бъде избран изпълнител. Проектът се финансира по Публичната инвестиционна програма „Растеж и устойчиво развитие на регионите“, по която ще бъдат прекратени всички проекти, чиито договори до средата на септември не са подписани. Това е част от мерките на правителството за икономия на средства от държавния бюджет.

ЗЪРНИ ПАЗАРИ

Тестват пазара с по-ниски изкупни цени на слънчогледа

Пазарът на зърно и зърнени култури в страната е без съществени изменения и през последната седмица на месец август. В Североизточния регион на страната се наблюдава по-активна търговия на зърно, като интересът е за износ. Търговията за вътрешно потребление продължава да е слаба, което се дължи на факта, че ниските изкупни цени, и то особено на пшеницата, принуждават производителите да се въздържат от сделки с голям обем в очакване на по-високи нива.

През изминалия период продължава товаренето на зърно за експорт по Черноморските пристанища, като и през тази седмица основното направление е към страни членки на ЕС.

Ценовите равнища на новата реколта остават на нивата си от предходната седмица, като в отделни региони на

страната е отчетен ръст с 4 на сто в изкупните цени на пшеницата с високи хлебопекарни качества.

Седмица преди старта на жътвената кампания на пролетните култури от реколтата 2014 година царевичата и маслодайнния слънчоглед запазват предходните си ценови нива непроменени. Трябва да се подчертае, че ценовите нива през месец август за царевича и слънчоглед са за продукция от стара реколта. Все още няма сериозни индикации за стартовите цени при тези култури, като нашето становище е, че пазарът се тества на по-ниски изкупни цени.

Средните цени за страната на основните зърнени култури към 25 август са следните: хлябна пшеница - 287 лв./т; фуражна пшеница - 262 лв./т; фуражен ечемик - 279 лв./т; маслодаен слънчоглед - 597 лв./т (стара реколта); царевича - 291 лв./т (стара реколта).

Цените на брашната от производител са съответно: тип 500 - 633 лв./т; тип 700 - 614 лв./т и за тип 1150 - 584 лв./т.

Количествата зърно и зърнени продукти, напуснали страната за периода 18.08.2014 - 25.08.2014 г., възлизат в размер на 202 050 т, което е със 101 436 т по-малко спрямо предходната седмица.

По основни видове зърно и зърнени продукти обемите са както следва: пшеница - 160 449 т; ечемик - 6441 т; рапица - 32 473 т; пшеничено брашно - 149 т; черен маслодаен слънчоглед - 47 т; ориз - 240 т; кориандр - 1823 т; ръж - 130 т; фасул - 103 т; леща - 2 т; шарен слънчоглед - 90 т; нахут - 1 т и овес - 102 т.

СЪСТОЯНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ПАЗАР

Пшеницата с високи хлебопекарни качества през изминалата седмица се търгува на нива от 260 - 310 лв./т, като в Северен Централен регион е отчетено покачване с 4 на сто спрямо предходната седмица, а в областите Варна и Добрич ръстът е с 2 на сто.

За същия период на миналата година цените на пшеницата с високи хлебопекарни качества са били в границите от 260 - 270 лв./т.

През реколтната 2012 г. цените са били съответно 420 - 450 лв./т. и средно изкупна от 427 лв./т.

Пшеницата с ниски хлебопекарни качества запазва стабилни ценови нива от 250 - 300 лв./т.

През миналогодишната реколта цените на пшеницата с ниски хлебопекарни качества са били в рамките на 250 - 300 лв./т без ДДС.

През 2012 реколтна година цените са били също в диапазона 410 - 430 лв./т и средна цена

за страната - 418 лв./т.

Пивоварният ечемик запазва непроменена цената си в диапазона от 260 - 330 лв./т.

През миналогодишната реколта тези нива са били 300 - 330 лв./т, а през реколтната 2012 г. цените са били съответно: 400 - 440 лв./т и средната цена е била 420 лв./т без ДДС.

Фуражният ечемик също запазва нивата си спрямо предходната седмица - 240 - 300 лв./т.

През миналата реколтна година цените са били в рамките на 280 - 310 лв./т без ДДС, а през 2012 реколтна година тези нива са били съответно: 380 - 420 лв./т и 397 лв./т без ДДС.

Черният маслодаен слънчоглед е с цени от 540 - 650 лв./т. Във Варна и Добрич е регистриран спад с 4 на сто спрямо предходната седмица. Това се дължи на факта, че има значителни запаси в страната от стара реколта, а в същото време в някои региони на страната започна прибирането на слънчогледа от нова реколта. Според експерти

цената на слънчогледа от нова реколта няма да надвишава 530 лв./тон без ДДС.

През реколтната 2012 година цените на черния маслодаен слънчоглед са стартирали на нива от 480 - 520 лв./т, а през 2011 г. ценовият диапазон е в границите на 880 - 920 лв./т и средна цена за страната от 887 лв./т без ДДС.

Царевичата - зърно е с цени от 230 - 340 лв./т, непроменени и през изминалата седмица. В много малко райони на страната се предлага царевича от стара реколта, въпреки че в страната има значителни запаси. Именно тези запаси ще оказват влияние върху цените на царевичата от нова реколта. Очакванията са стартовите цени да не надвишават 300 лв./тон без ДДС.

За същия период на миналата реколтна година е била търгувана в границите на 370 - 390 лв./т. През 2011 година тези нива са били 450 - 500 лв./т и средна цена за страната е била 476 лв./т.

СТАТИСТИКА

1. ПШЕНИЦА

Общият размер на напусналата пшеница от реколтната 2014 година за периода 01.07.2014 - 25.08.2014 г. е в размер на 986 987 т (757 071 т за ЕС и 229 916 т за трети страни).

За същия период на миналата реколтна година напусналата пшеница възлиза на 1130 хил. т, което е със 143 197 хил. т по-малко за настоящата година.

За периода от 18.08.2014 до 25.08.2014 г. напусналата пшеница възлиза в размер на 160 449 т.

Общият ресурс, с който разполага страната към момента за реколтната 2014 г., е 4 914 хил. т., от които: производство - на пшеница реколта 2014 година по данни на МЗХ е в размер на 4746 хил. т; преходен остатък по данни на НСЗ от реколта 2013 г. - 165 хил. т и влезли количества - 3595 т.

Пшеницата, която може да бъде изтъргувана извън страната до края на реколтната 2014 година при задоволяване на вътрешните нужди на страната, възлиза в размер на 2167 хил. т.

2. ЕЧЕМИК

Общото количество ечемик, напуснало страната от реколта 2014 година за периода 01.07.2014 - 25.08.2014 г., е в размер на 251 706 т (43 928 т за ЕС и 207 778 т за трети страни).

Към същия период на миналата реколтна година напусналите количества ечемик са възлизали в размер на 272 590 т, което е с 20 884 т повече спрямо настоящата.

Производството на ечемик реколта 2014 година по данни на МЗХ към момента е в размер на 801 хил. т. Преходният остатък по данни на НСЗ за реколта 2013 г. е 8 хил. т, а влезлите в страната количества са 290 т. Общият ресурс, с който разполага страната за реколта 2014 г., към момента е 809 хил. т.

Остатъчните количества ечемик към 30.06.2015 г. се оценяват на 173 хил. т.

3. РАПИЦА

Общото количество рапица реколта 2014 година, напуснало страната за периода 01.07.2014 - 25.08.2014 г., е в

размер на 341 628 т (321 760 т за ЕС и 19 868 т за трети страни), което е със 116 020 т повече спрямо същия период на миналата реколтна година, когато напусналата страната рапица е възлизала на 225 608 т.

Производството на рапица реколта 2014 година по данни на МЗХ към момента е 486 хил. т. Преходният остатък от реколта 2013 година по данни на НСЗ е 0 т. Влезлите количества са 4147 т. Общият ресурс, с който разполага страната към момента за реколтната 2014 г., е 490 хил. т.

4. БРАШНО

По оперативна информация на НСЗ общото количество брашно за периода 01.07.2014 г. - 25.08.2014 г., напуснало страната, е 3557 т, което е с 247 т повече спрямо напусналото количество към същия период на миналата година - 3310 т.

5. ЦАРЕВИЦА

Общото количество царевича реколта 2013 г., напуснало страната за периода 01.09.2013 - 25.08.2014 г., е в размер на 1751 хил. т (1227 хил. т за ЕС и 524 хил. т за трети страни).

За същия период на миналата година напусналото количество е било 749 003 т, което е с 1002 хил. т по-малко спрямо настоящата реколтна година.

Остатъчните количества от царевича към 31.08.2014 г. се оценяват на 371 хил. т, които са свободни за търгуване извън страната.

6. ЧЕРЕН МАСЛОДАЕН СЛЪНЧОГЛЕД

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2013 г., напуснало страната за периода 01.09.2013 - 25.08.2014 г., е в размер на 1203 хил. т (984 хил. т за ЕС и 219 хил. т за трети страни).

Напусналото количество слънчоглед за същия период на миналата реколтна година е 921 237 т, което е с 282 хил. т по-малко спрямо настоящата.

Остатъчните количества от черен маслодаен слънчоглед към 31.08.2014 г. се оценяват на 140 хил. т, които са свободни за търгуване извън страната.

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

Към 25.08.2014 г. ситуацията на пристанищата е както следва:

На пристанище Варна се товари: пшеница - 61 750 т за Испания и Италия и рапица - 43 500 т за Франция и Холандия.

На пристанище Бургас се товари: пшеница - 25 600 т за Сирия и рапица - 15 000 т за Холандия.

На пристанище Балчик се товари: пшеница - 3738 т за Румъния и ечемик - 424 т за Румъния.

На пристанище Русе-Изток се товари: слънчоглед - 993 т за Австрия.

На останалите Дунавски пристанища не се товарят зърно или зърнени продукти.

България е 54-та по конкурентоспособност

Най-слабата оценка в класацията на СИФ
страната ни получава по отношение на
общественото доверие в политиките

България е класирана на 54-то място по конкурентоспособност в глобалната класация на Световния икономически форум (СИФ), която обхваща 144 държави. Страната ни получава обща оценка от 4,4 пункта от 7 максимални, като най-слаба е оценката по отношение на общественото доверие в политиките - 1,9 точки. Резултатът за етика и корупция е 2,9 точки, за публичните институции - 3,1, за правата на собственост - 3,3, за защита на интелектуалната собственост - 3, за съдебната система - 2,3.

С 3,1 точки е оценено бюрократичното бреме, ниска е и оценката за прозрачността при вземането на политически решения - 3,3 точки. Ефективността на нормативната рамка по-

лучава оценка от под 3 точки, а транспортната инфраструктура - 3,3 точки.

Най-конкурентоспособната икономика в света е Швейцария, която получава оценка от 5,7 пункта. Следват Сингапур, САЩ, Финландия и Германия. Топ 10 се допълва от Япония, Хонконг, Холандия, Великобритания и Швеция.

От държавите от ЕС по-лоши позиции от България имат Кипър, Румъния, Словения, Словакия, Хърватия, Гърция, които са класирани съответно на 58, 59, 70, 75, 77 и 80 позиция.

В дъното на класацията са Гвинея с оценка от 2,8 точки, както и Чад, Йемен, Мавритания, Ангола, Бурунди, Сиера Леоне, Хаити, Буркина Фасо и Мианмар.

От СИФ посочват, че глобалното възстановяване в момента основно се дължи на паричната политика. За да се осигури дългосрочен растеж, качествени работни места и устойчив просперитет, са необходими решения за повишаване на производителността и конкурентоспособността чрез структурни реформи, се казва в доклада.

Инвестициите в уменията на работната сила и иновациите са от ключово значение за повишаване на производителността и конкурентоспособността и да поддържане на приобщаващ растеж. Икономиките, които постоянно се класират високо, са тези, които са в състояние да се развиват, привличат и задържат таланти

и постоянно въвеждат нови продукти и услуги с висока добавена стойност на пазара, смятат от СИФ.

Ефективно сътрудничество между бизнеса, правителство-

то и гражданското общество е необходима предпоставка реформите и инвестициите да доведат до ръст на производителността и конкурентоспособността, се казва в доклада.

1,6% ръст на икономиката през Второто тримесечие

През второто тримесечие на 2014 г. произведеният брутен вътрешен продукт (БВП) възлиза на 19,517 млрд. лв. по текущи цени. Преизчислен в евро, БВП е съответно 9,979 млрд., като на човек от населението се падат 1379 евро. Това сочат предварителните данни на Националния статистически институт (НСИ), огласени вчера.

Сезонно изгладените данни показват растеж от 1,6% на БВП през второто

тримесечие в сравнение със същото тримесечие на предходната година и 0,5% спрямо първото тримесечие на 2014 г.

Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност през второто тримесечие на 2014 г. възлиза на 16,643 млрд. лв. по текущи цени.

Относителният дял на аграрния сектор в добавената стойност на икономиката запазва равнището си от 4,8%

спрямо същото тримесечие на предходната година. Индустриалният сектор увеличава относителния си дял с 0,9% и достига 33,6%. Относителният дял на добавената стойност, реализирана от дейностите в сферата на услугите, намалява до 61,6% при 62,5% през съответния период на предходната година.

За крайното потребление през второто тримесечие на 2014 г. се изразходват 79,3% от произведения БВП. Инвес-

тициите (бруто образувание в основен капитал) формират 21,6% от произведения БВП. По предварителни данни за второто тримесечие крайното потребление бележи спад от 0,4% спрямо предходното тримесечие, а бруто образуването в основен капитал нараства с 0,8%. Износът на стоки и услуги увеличава равнището си с 2%, а вносът на стоки и услуги намалява с 1,2%. Външнотърговското салдо е отрицателно.

СТРОИТЕЛСТВО И РЕМОНТ НА ПЪТИЩА

И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ

ПРОИЗВОДСТВО НА ВСИЧКИ ВИДОВЕ

АСФАЛТОВИ СМЕСИ, БЕТОНОВИ РАЗТВОРИ

И ВСИЧКИ РАЗМЕРИ ИНЕРТНИ МАТЕРИАЛИ

ЕК издава 4 нови регламента в подкрепа на пазара на млечни продукти

Комитетът по Общата организация на селскостопанските пазари към Европейската комисия (ЕК) и Експертната група по хоризонтални въпроси взеха във вторник в Брюксел решение да предложат на ЕК да издаде четири нови регламента за подкрепа на пазара на млечни продукти, събщици от Министерството на земеделието и храните (МЗХ).

Решението е във връзка със забраната за внос в Русия на земеделски продукти от ЕС. Първите два проекта са за прилагане на регламенти за частно складиране за масло и за обезмаслено мляко на прах. С тях се урежда възможността производителите на тези продукти да кандидатстват до края на 2014 г. за подпомагане за частно складиране. Помощта ще се отпуска в случай, че договорът за съхранение на масло и на мляко на прах е със срок от 90 до 210 дни.

Другите два проекта са за делегирани регламенти. С първия се удължава срокът на публичната интервенция за масло и за обезмаслено мляко на прах до 31 декември 2014 г. С втория се открива времен-

но частно складиране на определени видове сирена. Тези два документа ще бъдат приети по процедурата за спешни мерки на Регламент 1308/2013, която не предполага гласуване. Документите ще бъдат публикувани на 5 септември и ще влязат в сила още на следващия ден - 6 септември.

Българските производители на саламури сирена и кашкавал ще могат да се възползват от помощта за частно складиране по последния регламент. Изискванията са сирената и кашкавалът да са минали периода на съзряване, както и минималният размер на партидата да е 1 тон и тя да е означена по начина, предвиден в делегирания регламент. Кандидатите за подпомагане ще трябва да подадат до края на годината в Разплащателната агенция (РА) заявление, което да отговаря на изискванията на регламента, като те трябва да са сключили и договори за съхранение на сирената със срок от 60 до 210 дни. Одобрените кандидати ще сключват договор за подпомагане с РА. Подпомагане се отпуска до изчерпване на общия финансов ресурс за ЕС.

ПО-МАЛКО ПШЕНИЦА И ПОВЕЧЕ ЕЧЕМИК ПРИБРАХА В ТЪРГОВИЩКО

С по-ниски добиви при пшеницата и по-високи при ечемика приключи жътвената кампания в Търговищката област. Сравнението с миналата стопанска година направи за БТА директорът на Областната дирекция "Земеделие" в Търговище Юсеин Бейтулов. По думите му качеството на реколтата в региона като цяло е добро.

В областта с пшеница

бяха засети общо 384 371 дка, реколтирани са 380 766 дка. Постигнат е 420 кг от декар среден добив за областта. Това е с 14 кг по-малко в сравнение с 2013 г., обясни Бейтулов. Най-високи добиви са регистрирани при стопаните от община Опака - 480 кг/дка, а най-ниски - в община Омуртаг - 320 кг/дка.

Приключи и жътвената кампания при ечемика.

В Търговищката област с културата са били засети 56 247 дка. "Пропадналите" площи са малко под 3000 дка, реколтирани са 53 427 дка. Тук земеделците отчитат по-високи добиви в сравнение с миналата година. Средният добив е 386 кг/дка, при 358 кг/дка през 2013 година. Най-добри добиви има в община Попово - 450 кг/дка, а най-ниски - 236 кг/дка, в Омуртагско.

Ямбол, тел.: 046/ 66 19 81,
0886 944 999, факс: 046/ 66 19 80
e-mail: tse_office@yambollan.com
e-mail: tse_pto@yambollan.com

ТЕХНОСТРОЙ-ИНЖЕНЕРИНГ 99

Путин обяви мирен план за Украйна

Снимки БГНЕС

Поредната колона бронирана техника на украинската армия се е отправяла към Славянск

Украинското президентство даде противоречиви информации за обявено от Порошенко прекратяване на огъня

Руският президент Владимир Путин обяви, че е съставил план от 7 точки за уреждане на ситуацията в Украйна по време на полета си до Монголия, предаде Интерфакс. "С цел прекратяване на кръвопролитията и стабилизиране на обстановката в Югоизточна Украйна смятам, че противоборстващите страни трябва незабавно да съгласуват и координират да осъществят следващите действия", подчерта Путин, цитиран от ИТАР-ТАСС. Той допусна, че украинските власти и проруските бунтовници в източната част на страната могат да постигнат окончателно споразумение по въпроса до петък, 5 септември, в рамките на контактната група, посочва Ројтерс.

Путин призова украинската армия да прекрати операцията срещу опълченците, а те от своя страна да спрат своето настъпление в Донецка и Луганска област. Сред другите стъпки към уреждането на конфликта са размяната на пленници, установяването на хуманитарен коридор за бежанците и доставката на хуманитарна помощ, отбелязва той.

Една от предложените мерки предвижда "пълноценен и обективен международен контрол за спазването на условията за прекратяване на огъня и мониторинг на обстановката в зоната за сигурност, която ще бъде създадена", допълни руският президент.

По-рано вчера украинското президентство обяви, че Путин и Порошенко са постигнали споразумение за "трайно прекратяване на огъня" в Източна Украйна. В отговор Кремъл заяви, че руският и украинският президент са се договорили за стъпки за постигане на мир в Източна Украйна, но между Москва и Киев не е било договорено прекратяване на огъня, защото Русия не е страна в конфликта. Пресекретарят на президентството на Русия Дмитрий Песков заяви, че Путин и Порошенко "в голяма степен" са съгласували ходове за прекратяването на огъня между украинските военни и опълченците в

Източна Украйна.

След телефонния разговор пресслужбата на украинското президентство обяви, че огънят в Донбас е трайно прекратен. По-късно през деня обаче тази информация беше редактирана. "В резултат на разговора между двамата е постигната договореност за режима на прекратяване на огъня в Донецкия басейн. Постигнато е споразумение за стъпки, които ще помогнат за установяване на мир", гласеше новото съобщение.

На този фон стана ясно, че руският фоторепортер Андрей Стенин е бил открит мъртъв в Украйна, съобщава АФП. Стенин изчезна в началото на август, но неговите близки и колеги предполагаха, че той е бил арестуван.

Москва иска от Киев да проведе щателно и безпристрастно разследване на убийството на фоторепортера Андрей Стенин и сурово наказание за виновните, се съобщава пък в съобщение на руското външно министерство, цитирано от ИТАР-ТАСС.

ЧЕХИЯ РОПТАЕ СРЕЩУ САНКЦИИТЕ

Чехия има възражения по отношение на проекта за нови санкции на ЕС спрямо Русия. Това заяви министър-председателят на европейската държава Бохуслав Сobotка, цитиран от РИА Новости. "Констатирам, че Чехия ще има възражения към проекта на Европейската комисия за санкции", изтъкна Сobotка. В изказване по чешка телевизия Бохуслав Сobotка заяви, че не може априори да се съгласи с новите санкции на ЕС към Русия. Той изрази мнение, че заедно с останалите членове на кабинета трябва внимателно да разгледа как ще повлияят санкциите върху икономиката в Чехия. Според него

също така трябва да се оцени и влиянието на въведените по-рано мерки срещу Русия.

Санкциите са възможни само в случай, че недвусмислено се докаже присъствието на руски военни единици в Източна Украйна. Това пък заяви чешкият президент Милош Земан пред парламента.

Вчера страните от Европейския съюз се договориха за нови санкции срещу Русия чрез писмена процедура на равнище постоянни представители. Това съобщиха говорителката на ЕК Пиа Аренкилд, цитирана от ИТАР-ТАСС.

КРАТКИ

Обама допуска промени в договора Русия-НАТО

Президентът на САЩ допуска, че в основополагащия акт Русия-НАТО може да бъдат внесени промени, предаде Интерфакс. Обама отбеляза, че след сключването на договора през 1997 г. "ситуацията в областта на сигурността се е изменила, но задачата на НАТО е действието на член 5 от договора да не остане двусмислено". Германският канцлер Ангела Меркел пък заяви, че НАТО ще гарантира суверенитета на прибалтийските държави по време на срещата в Уелс, но няма да променя договорите с Русия.

Яценюк ще строи стена по границата с РФ

Украинските власти започват строеж на съоръжение по границата с Русия в рамките на проекта "Стена", предаде Интерфакс, позовавайки се на премиера на Украйна Арсений Яценюк. По време на среща на правителството той обясни, че проектът има за цел изграждането на "реална държавна граница между Украйна и Русия".

Осъдиха полицаи за убийството на демонстрант

Съд в Анкара осъди на 7 години и девет месеца затвор полицаи, които били признати за виновни за убийството на демонстрант през юни 2013 г., предаде АФП. Демонстрантът била застреляна с куршум в главата по време на антиправителствени протести, които разтърсваха Турция миналата година.

Венецуелска се моли на Чавес

Единната социалистическа партия на Венецуела замени най-популярната християнска молитва към Бог с молитва към покойния президент Уго Чавес. Тя била произнесена по време на конгрес на партията. Молитвата започва с "Наши Чавес, който си на небесата". По-нататък към покойния венецуелски лидер се отправя призив да пази народа си от "изкушенията на капитализма".

Двама души са загинали, а няколко души са ранени, след като камионцистерна събори надлез в Истанбул

Киев ще се нуждае от още финансиране

Украйна може да се нуждае от допълнително външно финансиране в размер на 19 млрд. долара в случай на неблагоприятен сценарий и на продължаване на сраженията в Донбас и през 2015 г. Това посочва доклад на Международния валутен фонд, цитиран от РИА Новости. Финансовата институция потвърди, че тъй като Киев спазва условията на договорката, това прави възможно отделянето в средата на декември на още един транш от помощта на приблизителна стойност от 2,7 млрд. долара.

Миналата седмица МВФ одобри отпускането на 1,4 млрд. долара за Украйна, предаде АФП. Това е вторият транш от помощната програма на финансовата институция.

Междувременно Европейската банка за възстановяване и развитие обяви, че възнамерява да предостави на Украйна около 1 млрд. евро през 2014 г. Това заяви пред БиБиСи директорът на представителството на банката в Украйна Шейки Аджунер. Според неговото международно общност трябва да осигури помощ на Украйна, чиято икономика страда от конфликта в югоизточната част на страната.

ка на Мароко в Москва, предаде ИТАР-ТАСС, позовавайки се на данни от руското министерство.

Ден по-рано стана ясно, че Иран планира да започне да доставя на Русия селскостопанска продукция. В скоро време се очаква в Москва да пристигне експертна група, която да формулира ши-

рокия асортимент за доставка на хранителни продукти. По думите на председателя на Иранската камара по търговия, промишленост и земеделие ще бъде създадена специална група, която да проучи потребностите на руския пазар, включително от плодове и зеленчуци.

Мароко и Иран увеличават доставките за Русия

Мароко ще представи предложения за увеличаване на доставките за Русия на цитрусови плодове, домати, месо и рибно брашно. Такава договореност е била постигната на среща между директора на Международния отдел за сътрудничество при Министерството на земеделието на Русия и послани-

Вашето

ТАКСИ

Ви чака!

ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД

9 12 80

София, ул. "Житница" № 23

тел.: 02 855 60 12

факс: 02 855 50 04

e-mail: taxi_expres@abv.bg

Джихадистите заплашиха и Путин

Ислямистите се заканват да започнат война в Чечения и в целия Кавказ

Ислямистите от групировката "Ислямска държава" (ИД) са публикували видеозапис, в който заплашават да започнат война в Чечения и Кавказ, предаде РИА "Новости". На клипа джихадист говори от кабината на изстребител на територията на превзетото от джихадистите военно летище в Табак, сирийската провинция Рака. Видеозаписът е придружен с превод на руски език. Друг бунтовник, който седи в автомобил, казва: "Това послание е към теб, Владимир Путин, това са твоите самолети, които ти изпрати на Башар, ние с милостта на Аллах ще ги изпратим при теб, помни това". "Ние с позволенията на Аллах ще освободим Чечения и целия Кавказ! "Ислямската държава" я има и ще я има и тя се разширява с позволенията на Аллах", гласи преводът на думите на бунтовника.

"Твоят трон вече се разлюля, под заплахата е и ще падне с нашето пристигане при теб", казва ислямистът, обръщайки се към Путин. "Ние вече сме на път с позволенията на Аллах!", приключва той пламенната си реч.

В запис джихадистите наричат също сирийският президент Башар Асад свиня и казват, че скоро те ще пристигнат при него със самолети. Освен това ИД заплаши сирийският президент Башар Асад да започне война с правителствените сили във въздуха. В края на август "Ислямската държава" превзе летището в Табак. В ръцете на групировката попадна тежко въоръжение, танкове и самолети.

Бунтовниците от "Ислямска държава" започнаха настъпления си в северните и западните части на Ирак в началото на юни. На 29 юни те обявиха създаването на "ислямски халифат" в контролираните от ИД територии на Ирак и Сирия. В началото на август САЩ обявиха, че започват операции

на ВВС срещу бунтовниците от ИД. Оттогава насам американците са нанесли 124 въздушни удара по позиции на бунтовниците.

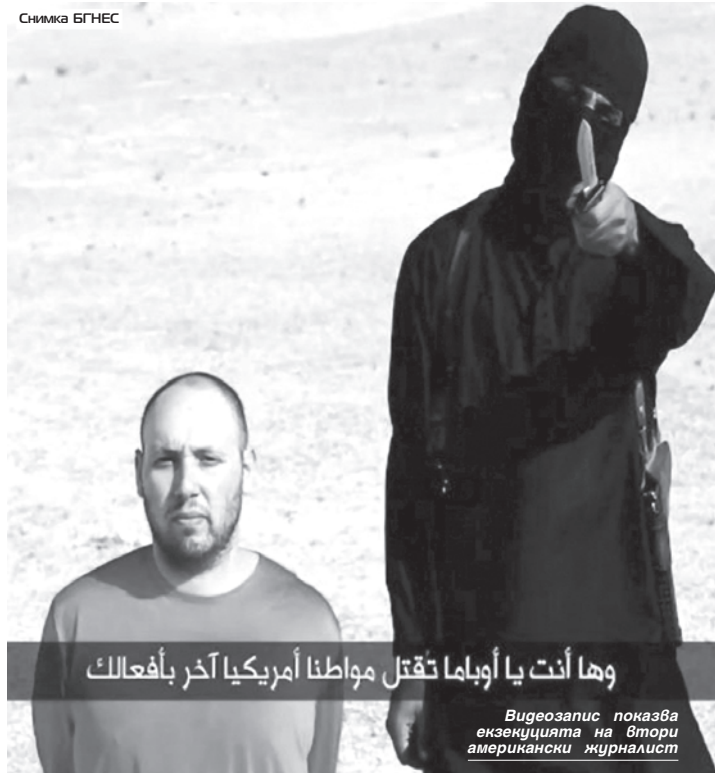
През цялото време на въоръжения конфликт в Сирия Русия последователно подкрепя Башар Асад, включително и чрез въоръжение, пише Нюзру. Преди дни руският външен министър Сергей Лавров обвини западните държави в двойни стандарти. "Не може да се бориш срещу ИДИЛ (предишното название на ИД - Ислямска държава в Ирак и Леванта) в Ирак, а в Сирия да заявяваш, че с Асад не бива да се сътрудничи", каза той.

Москва вече се подготвя за отразяване на подобни заплахи като тази от ИД. В руската военна доктрина ще бъдат направени промени, свързани с новите военни заплахи и опасности, възникнали след началото на събитията в Украйна, Арабската пролет и въоръжения конфликт в Сирия, заяви за РИА "Новости" заместник-секретарят на Съвета по сигурност на Русия Михаил Попов.

Междувременно във вторник ислямистите качиха в интернет видеозапис с екзекуцията на втори американски заложник. Става дума за журналиста Стивън Сотлоф. На лентата се вижда как същият британски екстремист, който отне живота и на журналиста Джеймс Фоули и предупреди, че Сотлоф ще бъде също убит, ако САЩ не спрат въздушните удари срещу организацията, заявява, че британец ще е следващата жертва. Известният като "Джихади Джон" мъж обезглавява Сотлоф с думите: "Върнах се!", пише британският в. "Дейли телеграф".

Сотлоф беше журналист на свободна практика за списанията "Тайм" и "Форин полиси". За последно беше видян в Сирия през август 2013 г., посочва АР. Американецът се появи във

СНИМКА БГНЕС

видеозапис на ИД миналия месец, в който се виждаше екзекуцията на американския журналист Джеймс Фоули. Стивън Сотлоф е внук на двама оцелели от Холокостта, който напълно е осъзнавал рисковете да прави репор-

тажи от Близкия изток. Приятели разказаха, че той е говорил перфектно арабски език и е обичал ислямския свят, преди да бъде пленен от "Ислямска държава" през 2013 година в Сирия и да бъде екзекутиран във вторник.

Мащабни рокади в японския кабинет

Японският премиер Шиндзо Абe проведе мащабни рокади в правителството, като обаче запази министрите на ключови постове. В новия кабинет има най-много жени от правителството на Джунхио Коидзуми през 2001 г. насам, отбелязва Би Би Си. По-рано Абe беше отбелязван, че повече жени като човешки ресурс ще помогнат за съживяването на икономиката. Абe увеличи броя на жените министри до рекордните 5, като този ход може да успее да по-

вдигне нивото на обществена подкрепа за кабинета, което пада под 50% според последните проучвания от над 70% през април миналата година. Подкрепата за правителството му намалала, отчасти заради някои данъчни увеличения.

В отделни размествания, този път в управляващата Либерална демократична партия, Абe назначи на високи постове двама депутати, добре настроени към Китай.

БРИТАНЕЦ ПРЕБОРИ ЕБОЛАТА

Британският гражданин, разрезан с вируса на ебола в Западна Африка, бе изписан от лондонска болница след лечение с експерименталното лекарство ZMapp, предаде. Според разпространено съобщение на Кралската свободна болница 29-годишният Уилям Пули е пребивавал в отделението за специална изолация. Продължително 10 дни лечение беше "успешно", подчертават от здравното заведение. Пули е здравен специалист, който се е заразил по време на доброволната си работа в клиника в областта Кенема, Сиера Леоне.

В същото време председателката на "Лекари без граници"

Джоан Лиу предупреди, че светът губи битката срещу разпространението на еболата от ебола в Западна Африка. "След шест месеца от най-тежката епидемия от ебола в историята светът губи битката за овладяването ѝ. Лидерите не успяват да блокират тази транснационална заплаха", заяви Лиу в реч в централата на ООН в Ню Йорк.

Джоан Лиу призова международната общност да финансира повече легла за създаване на мрежа от полеве болници, изпращане на квалифициран медицински персонал и разполагане на подвижни лаборатории в Гвинея, Сиера Леоне и Либерия. Поради липса

на места в претъпканите центрове за лечение в Либерия и Сиера Леоне болни продължават да умират в извънболнична среда, което увеличава рисковете от заразяване.

Според СЗО при сегашните темпове на разпространение ще са нужни от шест до девет месеца и най-малко 490 млн. долара за овладяване на епидемията, която може да зарази 20 000 души.

Във вторник СЗО официално потвърди, че огнището от ебола в ДР Конго, чиито жертви станаха 31 души, не е свързано с епидемията от болестта в Западна Африка, предаде ИТАР-ТАСС.

Вървим по вертикала

На „Бердяевските четения“ оцениха ръста на консерватизма в обществото

Александър САДЧИКОВ

Участниците във втория форум на "Бердяевските четения", чиято първа част се състоя в Крим, стигнаха до извода, че по-голямата част от населението на Русия в своите политически предпочитания е по-близо до консерватизма. Това обаче е особен вид консерватизъм: спазвайки традициите на миналото, руснаците искат промени в бъдещето.

"Бердяевските четения" е проект на фонда на Института по социално-икономически и политически изследвания (ИСИПИ), оглавяван от Дмитрий Бадюков. Целта на проекта е да се изучава съвременният руски консерватизъм. Защо символ на консерватизма стана Николай Бердяев? Въпросът не е само в това, че в декемврийското Послание до Федералното събрание Владимир Путин даде цитат на философа, който е актуален и днес

("Смисълът на консерватизма не е в това, че той пречи на движението напред и нагоре, а в това, че той пречи на движението назад и надолу, към хаотичната тъмнина, връщането към първобитно състояние"). Самата фигура на Бердяев е символична - този човек е преминал трудния път от либерализма до твърд последовател на консерватизмента възглед. Между другото съдбата на Бердяев е била тясно свързана с Крим. За това подробно разказа

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

на форума в доклада си заместник-деканът на философския факултет на МГУ "Ломоносов" Алексей Козирев.

На площадката на "четенията" политолози, експерти, учени и специалисти-практици обсъждаха такива теми, като историята и съвременното състояние на руската консервативна мисъл, тенденциите за завръщането на руснаците към традиционните ценности, ръста на консервативните настроения в света.

Интересен беше докладът на генералния

директор на Центъра за политически анализ Павел Данилин за новото "мнозинство на Путин". Докладът на Данилин разруши един от митовете от предишните години, че "путинското мнозинство" е бедна, социално незащитена и деklasирана маса. Според изследването Путин го подкрепят не само хората в селата и малките градове, но и московчаните, жителите на големите градове. От март 2014 година на практика може да говорим за сформирването на ново

качество на путинското мнозинство. Най-забележимите позитивни промени в структурата му е появянето на високоплатени хора, ръководители и представители на средната класа. Да, за това мнозинство приоритетни са традиционните ценности, но при това то би искало и промени - повишаване на жизнено-то равнище на хората, развитие на родната индустрия, резултати в борбата с корупцията.

На форума се говори и за проекти за модернизирането на самия Крим. Колкото до политически избор, всички изказали се бяха единодушни: Крим трябва да се възприема като неделима историческа част от Русия.

ИВО ХРИСТОВ:

Подготвят диктатура на световния едър бизнес над гържавите

Българите нямат информация за Трансатлантическото споразумение САЩ-ЕС и ударът на големите световни корпорации ще им дойде изневиделица, казва журналистът

Интервю
на Елена ВАСИЛЕВА

Г-н Христов, колко сериозна е заплахата от подготвяното споразумение между САЩ и ЕС за Трансатлантическо партньорство за търговия и инвестиции (ТТПТИ)?

- Щом се преговаря на тъмно, значи има нещо за криене. Смутяващи идеи изплуваха в независими медии. Миналата есен сайтът Corporate Europe разкри опорните точки за това как трябва да се продава на населението идеята за трансатлантическото партньорство - като генератор на растеж и създател на работни места. Две теми, по които европейците са чувствителни. ЕС страда от нисък растеж и висока безработица. Имаше всички основания да подозираме, че на гърба на европейския производител се договарят по-ниски санитарни, екологични и прочие стандарти. Няма как договор за свободна търговия да изпълни функцията си, ако стандартите се завишат. Това би затормозило търговията. Очевидно е, че трябва да се вземе като ориентир по-ниският стандарт. В случая - американският. И това са най-малките опасности.

Най-голямото, разбира се, е създаването на арбитражни съдилища, които изземват национален суверенитет и изнасят извън националната юрисдикция спорове между инвеститори и държава. Това е доходоносен бизнес за висококвалифицирани юристи, които ще бъдат излъчвани по неясна процедура. Те ще бъдат толкова далеч от масата граждани, че ще бъдат напълно безконтролни и също толкова коруптируеми, колкото е всеки човек. Няма да бъдат по-независими, а опасно отдалечени от гражданите и държавите и опасно достъпни за едрия бизнес. С една дума, американски корпорации могат да осъдят всяка държава, неудовлетворила техния интерес.

Кога е започнал този преобразован процес?

- Идеята е много стара, а преговорите се водят повече от две години.

Финалът е определен за 2015 г.?

- Да, преди президентските избори в Щатите. Най-много бързат европейците. Оланд и Меркел се произнесоха за ускоряване на преговорите. ТТПТИ е лелеан допинг за задъханите европейски икономики, а политиките са притиснати от изборния график и бързат, в ущърб на гражданите.

Как ЕК смята да "опакова" споразумението за пред хората?

- Като използва като морков идеята за нов динамичен растеж и много работни ме-

ста. Което впрочем не се потвърждава от подобни договори другаде, като например северноамериканския НАФТА.

Разбира се, за да се продава идеята, се ползват изследвания на тинк-танкове, които са финансирани от Брюксел и които представят перспективите на трансатлантическото партньорство като определен брой евро на глава от населението или пък на домакинство. Тъй че наивните да се размечат за някаква банката повече в портфейла си. Отнапред е ясно, че тези обещаващи пари ще бъдат съвършено неравномерно разпределени, защото страните с експортен капацитет ще могат да се облагодетелстват отчасти, докато други - като България, която няма почти никаква експортен капацитет към САЩ, могат единствено и само да пострадат от безконтролното нахлуване на евтини стоки. Какъвто е случаят с ГМО продуктите, които ще преминат като цунами през българското земеделие. Стюарт Айзенщат, един от главните преговарящи от американска страна, заяви: "Щом един продукт е добър за американските потребители, значи няма причина той да е лош за европейските". Това е логиката, която води американските преговарящи и която загатва, че стандар-

ИВО ХРИСТОВ е роден през 1970 г. в Истанбул. Завършва средно образование в "Атене Роаял" в Брюксел и висше в юридическия факултет на СУ "Св. Климент Охридски". Преводач е на множество романи на Ромен Гари, Маргарит Дюрас, Андре Жиг, Филип Джиан, Тонино Бенакиса. Бил е редактор на предаването "Наблюдател" с Тома Томов по НТВ, водещ на "Малки истории" по БНТ. Създател на сдружение "Солидарна България". Редактор в списанието за политически анализи "A-spectro".

мер за колективното договаряне.

- Това пък е причината европейските синдикати да са единодушно против.

Всъщност кой е против споразумението, освен синдикатите?

- Основно гражданският сектор. Европейските леви и европейската Зелена партия имат ясна позиция срещу споразумението. Мисля, че е важно да се подчертае, че този договор не е война между Европа и САЩ, а е

силни икономики, Европа и САЩ, се договарят, те ще зададат модел на цялата световна икономика. На второ място трябва да се внесат определен брой финансови регулации, за да се предотврати повторянето на кризата от 2008 г. Тук САЩ са онези, които имат по-здорово мислеща позиция, тъй като, попарени от кризата от 2008 г., въведоха някакви, макар и скромни, регулации, докато европейските капитали, в частност германските, настояват за дерегулация. Т.е. първо трябва да се сложат някакви рамки на опустошителните страни на глобализацията, а тези въпроси въобще не са в меното на преговарящите. Самата философия на ТТПТИ е събаряна. Вместо да озапти порочите на глобализацията, той ще ги стимулира в името на конюнктурния политически интерес и печалбата на едрия бизнес.

Ако Трансатлантическото споразумение стане факт, кои казуси от националната икономика могат да бъдат изнесени пред арбитраж?

- Американските ТЕЦ-ове, ВЕИ-та, ЕРП-та, концесионните договори на златодобивните фирми - това са болни въпроси на националната икономика, които дори няма да зависят от националното правораздаване. Аргентина например вече е осъдена от две френски водоразпределителни фирми и от една американска от областта на енергоразпределението. Става въпрос за многомилиардни суми. Другата опасност е, че държавата ще остане без инструменти за провеждане на собствена социална и екологична политика, защото всяка социална мярка може да бъде тълкувана като щета и пропусната полза от инвеститора, който ще може да я атакува пред международен арбитраж.

Спокойно можем да разпуснем националните си правител-

ства след подобен договор.

И да бъдем корпоративно управляеми от транснационалния капитал?

- В настоящия вид това изглежда да е общата философия на ТТПТИ.

В България кой е против договора?

- Почти никоя институция в България, на гражданското общество или национална, не е излязла с достатъчно избистрена позиция, като изключим министъра на външните работи, който подкрепя преговорите, без да уточнява за какво се преговаря. Президентът Плевнелиев и бившият вицепремиер Бобева също се изказаха в подкрепа на договора.

Какво предстои на 11 октомври?

- Тогава е общоевропейският ден за протест, който не е централизиран. Всяка организация и лице, които чувстват, че правата им ще бъдат нахвърнати от този договор, могат да протестират по начина, по който преценят. "Солидарна България" вече се обрна с апел. Разпространи и европейския призив до българската публика, включително и чрез страниците на ДУМА. Който се интересува, ще намери повече информация на сайта ni solidbul.eu, на който цяла рубрика е посветена на ТТПТИ.

Българите нямат информация за подготвяното споразумение.

- Да, това е нещо, което ще ни удари съвсем изненадващо. Примерно какво би останало от субсидираното българско земеделие, което дори със сегашните субсидии изнемогва, ако на българския пазар влязат евтини ГМО-продукти. Друго. Ако някой твърди, че този договор ще генерира работни места и растеж, кое е това българско предприятие, което в момента се спъва в американските митнически ограничения (средно около 4%), и което след подписването на договора ще пробие на американския пазар? Аз не знам такова, но дори и да има, то няма да е локомотив на националната икономика. Значи вредите са несравнимо повече от ползите във вида, в който е споразумението.

Солидарна България" предвижда ли някакви специални мероприятия за 11 октомври?

- Ние категорично ще участваме в протеста. Възможно е да организираме и някаква публична проява, но предстои да уточним. В разговори сме със "Зелените". За съжаление каузата ще бъде яхната от популисти като всяка друга, и ще я окарикатурят така, че всеки, който има критики към трансатлантическото партньорство, да бъде дамгосан като ретроград, рублидизан или друго. Десният НПО-сектор ще бъде мобилизиран да лепи етикети на критиците на договора. Това е неговото призвание.

Няма да гадат аргументи.

- Те ще повторят спуснатите им отгоре аргументи. Обичайната пазарно-утопична логора. Впрочем аргументите не интересуват българските граждани. Те слушат по-високия децибел. Изборите показват, че българите действат по-скоро емоционално.

Но все пак има шанс да се спре споразумението или поне да се дефинира по друг начин?

- Гражданският натиск в цяла Европа навремето успя да спре АСТА. Защо да не успее и сега?

Можем да разпуснем националните си правителства след подобен договор, собствена социална и екополитика няма да има

тите ще бъдат заимчени, а не подведени към европейските.

Но в Америка много малка част от опасните химикали например са забранени?

- Европейската химическа индустрия е първата, която започна да се обединява срещу идеята, тъй като съзира в нея опасност за своето съществуване, така че продукти на химическата индустрия ще бъдат изведени вероятно извън договора. В химическата индустрия борбата е за молекулни стандарти и дори в Европа това е една от основните битки на лобистите във фармацевтиката, да речем.

САЩ не са ратифицирали и някои от конвенциите на Международната организация на труда, напри-

завера на чиновничеството, бюрокрацията и едрия бизнес срещу потребителите в името на по-високи печалби. Искам да направя едно пояснение. Аз лично не съм против подписването на такъв договор, защото рано или късно режимът на международна търговия ще се либерализира, митническите ограничения ще отпаднат, това е във философията на глобализацията. Добре е ЕС да договаря от името на европейците, защото има по-силни позиции от всяка отделно взета страна. Въпросът е този договор да бъде използван за регулиране на най-опустошителните страни на глобализацията, а не за тяхното стимулиране.

Такъв договор трябва на първо място да затвори офшорните зони. Ако двете най-

ДУМА

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Депутати и други активни политици не може да се извънват като журналисти в свои партийни медии и вобще партийни телевизии като СКАТ и "Алфа" в Европа няма. А ние сме допуснали да съществуват и затова категорично се нуждаем от тяхната забрана. Това изрече вчера в ефир корифейката от СЕМ, подгласничката на президента Плевнелиев, Мария Стоянова. Ех, защо СЕМ няма правата да забра-

Анатолей СТАНКУЛОВ

Цензорът пазач

нява медии?!

Да се чути човек откъде се взеха 61 години след Сталин толкова много чисти сталинисти. Който и каквото не им харесва - да се забрани! Не ни отърва, че все още у нас има медии, които говорят истината за предизвиканата от Запада война в Украйна и пускат информация за позициите на Русия - обявяваме ги за "застрашаващи националната сигурност на Бълга-

рия". Нали това написа министърът Шаламанов и Плевнелиев го обля с възхвали. А който застрашаваша сигурността, какво? - забраняват го и го опандизват. Телевизия пуска ИТАР-ТАСС вместо съобщенията на САЩ и Киев? Да се забрани!

Ако електронна медия нарушава закона или има други прегрешения срещу обществото, има си законни начини СЕМ да вземе мерки, вкл. да я даде

на съд и по правов начин да се реши въпросът. Тук обаче иде реч за съвсем друго. Политици си направили телевизии, които хич не са в правата явря - не изкарват Русия чудовище, не проповядват пещерен антикомунизъм, приказват срещу краля слънце Бойко Борисов, притискат и ДПС. Как тъй всички други медии знаят какво трябва да правят, пък тия - не? Кого СЕМ насмете като "грешно" явление в БНР и

викна шефа на радиото да го уволнява? Петър Волгин, щото се извънвал "авторски", не в правата линия. Да се забрани! Затова всички електронни медии бъкът от русофобии и десни фундаменталисти. СЕМ с тях проблеми няма.

Всичкото това се нарича просто - цензура. Връщат ни в 50-те. Скоро човек ще трябва да стане политически емигрант, ако иска да каже някоя истина.

Двоен стандарт

МИЛЕНА НИКОЛОВА

На вчерашна пресконференция лидерът на ДСБ Радан Кънев направи признание пред журналистите, че политиките са едни, когато са сами и си говорят помежду си и със съвсем други, пред хората. Това споделяне идва дни след като българите са свидетели на тежък словесен

водевил в отношенията между ГЕРБ и Реформаторския блок и поредица от неясни подмятания чрез медите между лидерите на двете десни формации. Точно заради това целокупният народ не може да разбере провален ли е тандемът Борисов - Кънев и възможна ли е коалиция между ГЕРБ и РБ? Къде в тези лични отношения се вместиат Меглена Кунева и поредицата от лидери от десни партии и партийки? Само така избирателят ще може да си отговори на простия въпрос кой с кого е. И тук не става дума за компания за по чашка след работа, а за бъдещото управление на държавата.

В прословутата откровеност на Кънев има нещо положително, ако този път говори истината. Защото поне разбрахме, че за него понятието като политик и честност не вървят заедно. Иначе щяха да имат честни и открити отношения и пред себе си, и пред хората. Знаино е, че политиките имат своите политически игри, но у нас липсват на принципи вече е политика. Когато ГЕРБ управляваше в продължение на три години, никой нормален човек не разбира как при положение, че половината висш ешалон на премиера Борисов беше от кадри на ДСБ, ДСБ се изживяваше като опозиция. И в момента кадрите на

ДСБ, ДБГ и СДС са напълнили коридорите на служебното правителство, но същите, приятели помежду си, твърдят, че били чисти експерти и нищо повече.

Затова възниква въпросът как двамата - Кънев и Борисов, могат да бъдат приятели въкъщи по пантофи и противници пред народа. В живота това се нарича лъжа, измама, лицемерие и т.н. Вярно е също, че у нас се налага правилото, че всички са маскири, лъжци, мафия... Но защо се опитват да ни убедят, че това поведение трябва да стане правило? Явно трябва да се пита Кънев. И да чакаме отговора на Борисов.

Разрушители

ВЛАДИМИР НИКОЛОВ

Днес пред Националния стадион "Васил Левски" трябваше да бъде награден победителят в 64-ата колоездачна Обиколка на България. Поне такива бяха разчетите на "организаторите", които, водени от прекомерни амбиции да властват вечно в Българската колоездачен съюз, се опитаха да спретнат една мини-

обиколка, за да запазят по някакъв начин авторитета си и имиджа на страната на като колоездачна дестинация. Обиколката трябваше да чества и 90-годишнината си. Вместо това ден преди старта и в неделя най-сетне стана достояние фактът, че "Български тур" няма да има.

Съдиите, много силен фактор във всяко състезание, бяха обявили още от пролетта, че няма да работят за провеждането и, докато не си получат парите. Тези пари старите шефове им дължат още за 62-рата и 63-ата Обиколка. Затова и тази година те отказваха да присъстват дори на държавните шампионати. До последно старите ръководители, на-

чело със сваления с мирни изборни средства президент Петър Бончев, обещаваха, че ще погасят задълженията. Такива обещания получиха и куп областни дирекции на МВР, осигурявали безопасността на състезаниата през същите 2 години. И ако с полицейските номерът с обещаното, но неизпълнено изчитване на задълженията никак си мина, след като и маршрутите бе преместен през нови области и градове, нечакащи забавени средства, колоездачните съдии останали непреклонни "да чакаят Михалю". Така Обиколката се провали - най-вече заради неспособността на бившите управници на колоездачното да се разделят с

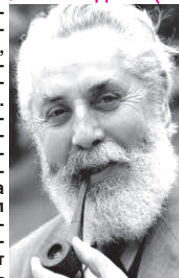
властта. Жалко е, че вместо да предаде управлението на новото ръководство, начело с бившия депутат Евгени Димитров, бившият колоездач Петър Бончев се оказа гробокопач на колоездачното в България. Жалко е и че маршрутите на замислената, но неосъществена Обиколка, щеше да посъживи колоездачни центрове като Варна, Сливен и Пловдив, които бяха подминавани от колоната в последните години. Догодина и да има Обиколка, тук със сигурност ще бъде с намалена категория заради безпрецедентния гаф сега. Беда е, че и в колоездачното, подобно на църквата, разколет не донесе нищо добро.

Датата

4

ЧЕТВЪРЪК 4 СЕПТЕМВРИ 2014

НАВЪРШВАТ СЕ 13 ГОДИНИ ОТ СМЪРТТА НА СТЕФАН ПРОДЕВ, ЖУРНАЛИСТ, ПУБЛИЦИСТ, ГЛАВЕН РЕДАКТОР НА В. ДУМА (Р. 1927 Г.). Бил е отговорен секретар на в. "Литературни новини" (1957-1959), главен редактор на сп. "София", на в. "Народна култура" (1984-1988 и 1989-1990). Редактор на в. "Работническо дело" (1989) и на изданията на БТА - "Лик" и "Паралели" (1965-1979). Председател на Съюза на българските журналисти (1990-2000). Автор е на публицистичните книги "Есента на думите", "Картини от камък", "Фред или пролетта", "Отблясъци", "С общ и гняв", "Носене на кръста: Хроника на три години", "Сваляне от кръста" (2 тома), "Да се чете след сто години", както и на белетристичните "Под знака на Дева", "Похитената новела", "Пътуване към пижамата", "Разкази за шедьоври", "Разкази за една война", "Имало едно момче", "Неприятни разкази" и др. Награден посмъртно с "Черноризец Храбър" (2005).

1911 - В ШУМЕН СЕ РАЖДА НИКОЛАЙ ВЛАДОВ-ЦИМРГЕЛА, ХУДОЖНИК (УМИРА 1999 Г.). Илюстратор, критик и театрален деец. Един от създателите на Дружеството на новите художници, директор на Националната галерия (създава отдела за средновековно изкуство и организира експозиция за Възраждането). Създател на криптата към храм-паметника "Св. Александър Невски" (на снимката). Учи право в СУ, но страстта към изкуството го води в Художествената академия, като в крайна сметка успява да завърши и двете. Създава редица скулптури - "Обич", "Поклонение", "Самолети", "Плодородие", "Свян" и др., както и много паметници в Шумен, Ихтиман, с. Първенец (Пловдивско), с. Павел (Търновско) и др. Негови творби са излагани в Москва, Пекин, Виена, Варшава, Делхи, Париж и др.

1916 - ТУТРАКАНСКАТА ЕПОПЕЯ. Трета българска армия, командвана от ген. Пантелей Киселов, започва атака за завладяване на Тутраканската крепост по време на Първата световна война. Това е една от най-големите български победи при настъпателна операция. Крепостта е превзета на 6 септември, пленени са 28 000 войници и офицери с над 1000 оръдия и 62 картечници. В битката загиват 8000 души, от които 1800 българци. Местото на сражението днес е военен гробище. На тази дата войсковы части, командвани от ген. Тодор Катранджиев, освобождават Добрич.

1948 - УЧРЕДЕН Е СВЕТОВНИЯТ СЪВЕТ НА ЦЪРКВИТЕ. На тази дата в Амстердам завършва срещата на представители на 147 християнски църкви от 44 държави. Днес в организацията със седалище в Женева членуват 349 църкви от над 100 страни с изключително на Южните баптисти, Мисурийския лютерански синод в САЩ и Римокатолическата църква, която обаче изпраща свои представители на големите конференции и на заседанията на Централния комитет и асамблеите на ССЦ.

1974 - ПУСКАТ Е В ДЕЙСТВИЕ ПЪРВИЯТ БЛОК НА АЕЦ „КОЗЛОДУВ“. Първата копка на атомната централа е направена на 14 октомври 1969 г. На 6 април 1970 г. започва изграждането на главния корпус, през юни 1972 г. от СССР пристига първият реактор (ВВЕР-440, модел В-230), който е зареден с първата горивна касетка на 11 юни 1974 г. На 30 юни 1974 г. е осъществен физическият пуск на първи енергоблок, който на 24 юли 1974 г. е включен в енергосистемата на страната. Втори енергоблок е пуснат на 22 август 1975 г. На тази дата през 1969 г. е открита ТЕЦ "Марица-изток 2".

МОНД

diplomatique

българско издание

дипломатик

4 септември 2014, година 11, брой 9 (118) - първа част

lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com

www.bg.mondediplo.com

8 стр.

ФРЕНСКАТА ПОЛИТИКА БЕЗ ОРИЕНТИРИ

Левицата не може да умре

Въпреки провала на либералната си политика, президентът Франсоа Оланд не отстъпва: „Няма друг изход.“ Тъй като се боят, че скоро ще трябва да платят цената на това упорство, растящ брой социалисти и еколози приканват към завои наляво.

ФРЕДЕРИК ЛОРДОН

ВХОДА на обществените разисквания се разнасят не само глупости, но и отрови. От всички безумия, охотно преповтаряни от масата експерти и мастити журналисти, безспорно най-токсичното е това, което с пророческа сериозност предвещава края на категориите „дясно“ и „ляво“ и окончателното преодоляване на политическата им антиномия. Заслужава да се обърне по-голямо внимание на смущаващата фактическа близост и обективното съгласителство между призивите „нито дясно, нито ляво“ на крайната десница и „преодоляване на дясното и лявото“ („които вече не значат нищо“) на твърдите центристи.

(На стр. 4-5)

* Икономист, автор на *La Malfacon. Monnaie européenne et souveraineté démocratique* (Дефектът. Европейска валута и демократичен суверенитет), Les Liens qui libèrent, Париж, 2014.

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2014

ДЖИХАДИСТ-КОТО движение „Ислямска държава“, което вече контролира голяма част от Североизточна Сирия и Северозападен Ирак, изглежда толкова решително и сигурно в себе си, че предизвиква смут в региона. То не представлява една нова държава, защото не признава понятието граници и смята, че не са му нужни институции. В същото време това ни отваря очите за положението в Близкия изток и, разбира се, за външната

* Изследовател към International Crisis Group (Международна група за наблюдение на кризите).

политика на западните държави.

Това завоевателно движение има удивително ясна самоличност, като се имат предвид съставът му (доброволци, дошли отвсякъде) и произходът му. Историята започна в Ирак, когато след американското нашествие през 2003 г. шепя бивши мудархидини от войната в Афганистан създадоха местна фракция на „Ал Кайда“. Много бързо философията им се разграничи от доктрината на организацията майка. За тях приоритет има близкият неприятел, а не далечният, като САЩ или Израел. Обръщайки

СТРАННИ СЪГЛАШАТЕЛСТВА В БЛИЗКИЯ ИЗТОК

Ислямската държава – едно чудовище, изпратено от съдбата

Бързи и значителни, военните завоевания на Ислямската държава в Ирак и Сирия смайват света. Завоевателите се възползват от разпадането на държавите в Близкия изток и обръкват стратегията на САЩ. За да бъде „изкоренен ракът“ на джихадизма, Барак Обама залага преди всичко на регионалните действащи лица. Фокусирането върху това удобно плахило спестява на всички неудобството от мъчителни равновесетки.

ПИТЪР ХАРЛИНГ*

все по-малко внимание на американския окупатор, те започнаха война на религиозна основа между сунити и шиити и влязоха в една братоубийствена логика. Свирилата им ярост се насочи срещу предателите и предполагаемите вероотстъпници сред сунитите, т.е. в собствения им лагер. Самоунищожението, до което се стигна между 2007 и 2008 г., сведе това течение до маргинализирана групичка радикали, намерили убежище в иракската пустиня.

Ако се приеме, че движението „Ислямска държава“ се завръща с гръм и трясък на сцената,

собствената му заслуга за това е малка. Широко поле за действие му откриха неговите врагове, чийто списък е като справочник „Кой какъв е“ на регионалната стратегическа сцена. На първо място сред тях са режимите на иракския премиер Нури ал Малики и сирийския президент Башар Асад. Те използваха всички възможни и дори невообразими средства (като случая с химическите оръжия в Сирия), за да се противопоставят – в името на една мнима „война срещу тероризма“ – на сунитската опозиция, която преди това се бяха постарали да радикализират.

(На стр. 2)

Новата студена война

СЕРЖ АЛИМИ

ПРЕЗ 1980 г. Роланд Рейгън, за да резюмира своето разбиране за отношенията между САЩ и Съветския съюз, употреби следната формулировка: „Ние печелим, те губят“. Дванадесет години по-късно заместникът му в Белия дом Джордж Буш се хвалеше с изминатия път: „Светът, разделен преди на два въоръжени лагера, днес признава, че има само една доминираща суперсила – Съединените американски щати“. Това беше официалният край на Студената война.

Този период е вече в миналото. Камбаните забиха на умряло, когато Русия се умори да „губи“ и си даде сметка, че програмираното и пропадане никога няма да спре, след като всичките ѝ съседи последователно бяха привлечени (или купени) от един икономически и военен съюз, насочен срещу нея. „Самолетите на НАТО патрулират над Балтийско море, ние засилихме присъствието си в Полша и сме готови да направим още“, напомни Барак Обама през март т. г. в Брюксел (1). Пред руския парламент Путин свърза това поведение с „позорната политика на обсада“, която според него западните сили прилагат спрямо Русия от... XVIII век (2).

Новата студена война обаче ще се отличава от старата. Тъй като, както напомни президентът на САЩ, „за разлика от Съветския съюз, Русия не ръководи никакън блок от държави, нито проповядва някаква глобална идеология“. Засилващото се противопоставяне вече не изправя американската свръхсила, черпеща имперската си вяра в „отредената ѝ от Бога съдба“ от религията, срещу „Империята на злото“, която Рейгън проклинаше и заради атеизма ѝ. В замяна Путин ухапва с известен успех кръстоносците на християнския фундаментализъм. Когато присъедини Крим, той напомни, че това е мястото, „където беше кръщението на Свети Владимир (...), едно православно кръщение, което даде основните понятия на културата, ценностите и цивилизацията на народите от Русия, Украйна и Беларус“.

Москва няма да приеме Украйна да се превърне в база на противниците ѝ. Нажежен до бяло от една

националистическа пропаганда, която – казват – дори превишава промиването на мозъците на Запад, руският народ ще се противопостави. В САЩ и в Европа привържениците на всеобхватното превъзгоржаване преиграват – воинствени прокламации и лавина от всякакви санкции. Това само затвърждава решимостта на противниковия лагер. „Новата студена война ще бъде може би още по-опасна от предишната, предупреди вече Стивън Коен, един от най-добрите американски специалисти за Русия, тъй като, за разлика от предишната, тя не среща никаква опозиция нито в администрацията, нито в Конгреса, нито в медиите, университетите или мозъчните тръстове.“ (3) Това е изпитаната рецепта на всяка ескалация...

(1) Реч на Барак Обама в Брюксел, 26 март 2014.

(2) Реч на Владимир Путин пред руския парламент, 18 март 2014.

(3) Обръщение към годишната конференция Русия-САЩ, Вашингтон, 16 юни 2014, възпроизведено в *The Nation*, Ню Йорк, 12 август 2014.

СТРАННИ СЪГЛАШАТЕЛСТВА В БЛИЗИКИЯ ИЗТОК

Ислямската гържава – едно чудовище, изпратено от съдбата

(От стр. 1)

Следват конюнктурните партньори на тези режими – в единия случай Вашингтон, а в другия Москва, които ги насърчиха. Иран не само им предлага безусловна помощ, но води в арабския свят една външна политика, която все повече се свежда до поддържане на шиитските милиции по места, а това допринася за религиозната поляризация.

Да не забравяме монархиите от Персийския залив, чийто петролдолари, наливани в изобилие, финансират една частично скрита ислямистка икономика. Турция пък за известно време отвори широко границата си към Сирия за джихадистите от Франция, Нагара и дори от Австралия. А САЩ трябва да бъдат съдени задочно – след десетилетие на безразсъдна приприяност под егидата на Джордж Буш, Барак Обама избра противоположната позиция, а именно на флегматична и високомерна неангажираност, в момент, когато фалирациите режими в Сирия и в Ирак явно ставаха развълнувани на джихадистите. В рамките на две години „Ислямска държава“ не само раздвоя, но и се разнесе постепенно и нахлу в големи градове като Ракка, Фалуджа и Мосул. Заслужава внимание фактът, че това е първото движение в арабския свят, което извежда джихадизма от неговата разпокъсаност.

Част от успеха му се дължи на стратегията му, която може да се обобщи с понятието консолидация. Амбицията му не е „да завоюва света“, както внушават в хор пропагандаторите и критиците му, а да се закрепни твърдо в завоюваните земи, което го подтиква към по-голям прагматизъм, отколкото си мислим. Доскоро бойците му искаха откуп за пленените западни затворници, вместо да ги убиват. Обаче убийството на един американски заложник на 19 август в отговор на нанесените от САЩ удари в Ирак представлява важна промяна в тактиката им. С особено усърдие те водят битки за завладяване на петролни кладенци, които им осигуряват голяма финансова независимост. Атакуват с готовност по-слабите си съперници сунити в предпочитаните от тях зони, но ентусиазмът им спада, когато влизат в схватка с по-силни противници. Те малко участват в борбата срещу сирийския режим, избягват преките сблъсъци с иракските шиитски милиции и контролират антагонизма си към кюрдските фракции.

Ислямската държава обаче не може да предложи почти нищо. Катастрофалната обстановка в Мосул убедително го доказва. Ресурсите ѝ, макар и значителни, не стигат, за да се осъществи каквото и да било преразпределение на благата. Принципиите ѝ за управление са анахронизъм – възкресяват практики на ислямския пророк,

който, макар и добре разбрани, могат да създадат неудобства. Парадоксалното е, че извън рамката на тази зле очертана утопия движението не се опира на никаква теория за ислямска държава – една празнота в сунизма въобще, за разлика от шиизма на иранската революция. В най-добрия случай то създава по-систематизирана

Чувство за несправедливост
благее сунитите

ВКРАЙНА сметка Ислямската държава се задоволява да запълва една празнота. Тя заема изоставената от режима североизточна част на Сирия, защото опозицията, която можеше евентуално да я окупира, беше изоставена от предполагаемите си покровители и по-конкретно от САЩ. Ислямската държава завзе градове като Фалуджа и Мосул, защото централната власт в Багдад почти ги беше забравила и поддържаше там едно свое корумпирано и репресивно присъствие с несигурно бъдеще. Бързата експанзия на Ислямската държава в районите, контролирани от сили на кюрдите, но населени от малцинства от християни и йезиди в Северен Ирак, се обяснява със слабия интерес към жертвите от страна на предполагаемите им защитници – кюрдите, които предпочетоха да се оттеглят в изконните си територии.

Ислямската държава, известна и с арабското си съкращение „Даеш“, което има презрително звучене, запълва и една по-абстрактна празнота. Накратко казано, сунитският свят изпитва затруднения да осмисли миналото си и да очертае бъдещето си. Хаотичният XX век, дошъл след дълга отоманска окупация, възприемана като период на изоставане, се характеризира с поредица от неуспехи – на антиимпериализма, панарабизма, национализма, социализма и на различни форми на ислямизъм, капитализъм, които доведоха само до двойствен и горчив опит. С изключение на Тунис надеждите, породени от въстанията през 2011 г., поне засега се провалиха. Към кого да се обърне човек, за да открие източник на вдъхновение, на вяра в себе си, на гордост? Към реакционерите от Персийския залив и от Египет? Към „Мюсюлманските братя“, днес вече изолирани? Към палестинската „Хамас“, която в съпротивата си срещу Израел се е озовала в капана на безкрайна задънена улица?

В същото време шиитският свят постигна успехи, макар и частични. Иран се наложи като неизбежен събеседник на Запада и възнамерява да играе все по-голяма роля в арабския свят. „Хизбула“ диктува законите в Ливан. Оста, свързваща Бейрут, Дамаск, Багдад и Техеран на религиозна основа, се утвърждава. Това поражда ново

представа за войната. Това му дава предимство по отношение на въоръжените групи, които се отдават чисто и просто на престъпна дейност. Тази систематизираност подсилва сплотеността на движението благодарение на практиките му и на една фразеология, които са яростни, но сравнително добре подбрани.

и тревожно явление – сунитското мнозинство в споменатия регион развива малцинствен комплекс. Едно смътно, но силно чувство на отстраняване, пренебрегване, унижение. На все повече места расте броят на сунитите, които живеят с чувството, че са лишени от елементарните си права и че са преследвани.

Като изключим някои похвални прояви, малцинствата (шинити, християни, алауити, кюрди и т.н.) се изживяват като жертви и в най-добрия случай проявяват безразличие към съдбата на мнозинството, а в най-лошия – стават съучастници. Поведението на Запада не е по-различно. Съдбата на йезидите, умиращи от глад след отчаяното им бягство в планината Синджар, предизвика голяма загриженост сред западните правителства, те обаче не проявяват никакво съчувствие към жителите на обсадените квартали в Дамаск, където още по-голям брой сунити са принудени от режима да гладуват.

Може би най-обезпокояващото е, че Ислямската държава се е превърнала в лозовия лист, прикриващ повсеместния политически вакуум. Всички, които ненавиждаха „войната срещу тероризма“ на Буш, тъй като виждаха в нея найвнатрешната приказка за пожарникаря пиroman или абсурдната инерция на имперската логика, сега подхващат този припев, защото това ги освобождава от необходимостта да разсъждават върху истинските проблеми на региона. Презрителната дума „Даеш“ легитимира всички крайности на иранския устрем към още по-силно шиитско сектанство в отговор на сунитския му аналог, на двулчието на Запада, който вече не знае как да се обърне глава, на забъркването на голяма част от арабския елит в една оргия от контрареволуционно насилие или на растящото отчуждение на малцинствата от заобикалящата ги среда – динамика, на която те са жертви, но и съучастници, защото възприемат репресивни форми, които усложняват проблема.

Следва поредица от афоризми, кой от кой по-абсурден. Иран към Запада: бъдете дружелюбни към нас, защото „Даеш“ ни заплашва. Арабският режим към собствените си народи: няма да отстъпим за нищо на света, защото „Даеш“

ни заплашва. Сирийската опозиция: спасете ни от нас самите, защото „Даеш“ ни заплашва. „Хизбула“ към ливанците: всичко е позволено, защото „Даеш“ ни заплашва. САЩ: няма да се намесим в Сирия, защото „Даеш“ ни заплашва, но удраме Ирак, защото... „Даеш“ ни заплашва.

Упадъкът е повсеместен. Единственото спасение, към което се прибегва, е да се вадят „войната срещу тероризма“ от боклукчийската кофа на историята на международните отношения. Там се ровичка и за „закрилата на малцинствата“, осъществявана по колониален модел чрез бомбардиране на размирното мнозинство. Няколкото поразени цели в Ирак от американски бомбардировачи и безпилотни самолети са акт на освобождение, но не за йезидите, чието бъдеще зависи от много други фактори, а за съвестта на администрацията на Обама, която вдигаше рамене и се правеше, че не вижда ширещото се насилие през последните три години.

САЩ най-после реагираха в Ирак, защото си бяха направили сметката, че няма риск от ескалация на напрежението, защото Ислямската държава не разполага с възможности да нанесе бърз отговорен удар.

Ливанско пробуждане

ТРЯБВАШЕ движението „Ислямска държава“ да се появи в Ливан, за да успее тази толкова уязвима страна да излезе от парализата, която я мори. Но движението напред е и скок назад – политическата класа и чуждестранните ѝ покровители залагат най-много на подкрепата на армията, която намира много привърженици, когато преследва ислямистите сунити, и забравя деликатния въпрос за „Хизбула“, като я оставя да се сражава на страната на омразните режими в Сирия и Ирак. В действителност всички фактори за нестабилността се смятат за второстепенни в сравнение със спешната нужда да се даде отпор на „Даеш“. В същото време сред сунитите чувството, че са подложени на нападки, расте.

Ислямската държава я очакват добри времена, ако главните действащи лица продължат да я използват, за да оправдават безпътната си. Ислямистите шинити, светските среди и западните правителства частично преоценяват отношенията си на базата на един вид свещена война, която се превръща в самоцел. Газа, Йемен, Синай, Либия, дори Тунис са благодатна почва за експанзия на Ислямската държава в една част на света, характерна със силната си регионална интеграция – дори отвъд границите и вътре в самите страни. Чрез селската

Никакъв протест от страна на американското и световното обществено мнение, спечелено в голяма степен за каузата. Няма и дипломатически усложнения, защото срещу „Даеш“ има единодушие в иракското правителство и в кюрдското ръководство, както и в съседните Иран, Турция и Саудитска Арабия.

А бомбардировките не са неутрални. Напротив, погледнато през призмата на събитията в региона, те имат смириятелен ефект. По каприза на злокобния календар на близоизточните кланета те идват месец след безмилостната незаинтересованост от страна на Вашингтон за съдбата на цивилните граждани под бомбите в Газа. Те изпращат също ясно послание до действителни лица в региона – едно подходящо дозираване на „войната срещу тероризма“ и на „закрилата на малцинствата“ може да свърши работа, за да бъде привлечена и мобилизирана американската мощ. Масуд Барзани, президентът на Иракски Кюрдистан, много добре разбира посланието, като бързо отправя подсъещи призив за помощ във *Вашингтон пост* (1). Другите политики в региона също го разбират – в крайна сметка те остават глухи само към призови за положителни промени.

масова миграция различни области се свързват с големите градове.

Съществуват също тесни връзки със западните общества, които произвеждат нови поколения кандидати за свещената война. Тези кандидати отиват лесно в Сирия или Ирак и оттам обхващат и изтъкват преживяванията си в „Твитър“ с откоси от думи като патрони.

Ислямската държава не представлява кой знае какво сама по себе си, но се захранва от ефекта, който произвежда. Тя може едновременно да бъде форма на изкупление, конюнктурен съюзник, социално издигане или стандартна самоличност за сунитите, които преживяват сериозна криза. Тя служи дори на най-индивидуални си отрицатели – като страшилище или за полезно отвлечение на вниманието, както и за плахило, в което се съсредоточават страховете на действащите лица, изправени пред собствените си провали. Успехът ѝ се дължи на тази многозначност в условията на сегашната епоха на обръкване и хаотични промени.

ПИТЪР ХАРЛИНГ

(1) Massoud Barzani, „Kurds need more US help to defeat Islamic State“ (Kurdume umam nujda om po-goлямa помощ от САЩ, за да победят Ислямската държава), *Washington Post*, 10 април 2014.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

ФРЕНСКАТА ПОЛИТИКА БЕЗ ОРИЕНТИРИ

Невинаги е лесно в икономически и социален план да се посочат разликите между „лявата“ политика на Социалистическата партия и дясната политика на Съюза за народно движение. Настава объркване и ориентирите се губят. В това мъгливо политическо пространство Националният фронт се лута сред противоречиви обещания. Така например, в Париж г-жа Марин Льо Пен настоя да се замрази и дори намали

броят на имигрантите, а пък в Лот е Гарон селските стопани, близки до партията ѝ, приемат тази измъчена работна ръка. Решенията на Франсоа Оланд и министър-председателя му Манюел Валс, които опустошават всичко в политически план и порождават неравенства, свидетелстват за непреклонната им вяра в добродетелите на строгите икономии и за пагубното им постоянство.

Чистка по френски

МАРТИН БЮЛАР

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2014

МОЯТ истински противник е заплатата. "Този вид убеждения, естествено, не се обявяват публично и президентът на републиката не се изразява така. По-добре е да тръби, че отхвърля финансите, за да спечели изборите благодарение на левите избиратели. След изпразването на урните обаче именно догмата за твърде високата „цена на труда“ диктува поведението на Франсоа Оланд. Независимо дали министър-председателят му е дискретен като Жан-Марк Еро, или либерал без комплекси като Манюел Валс.

Оланд демонстрира това поведение по-малко от месец след влизането си в Елисейския дворец. Първото му решение се отнасяше до минималната работна заплата. Президентът ограничи ритуалното ѝ „побутване“ до... 0,56 цента бруто на час. Да се прилага повишение, по-високо от предвиденото по закон, е традиция, която никой друг президент все още не беше нарушавал (като изключим Саркози, който не отпусна абсолютно нищо). Без дори да се връщаме към 1981 г., когато Франсоа Митеран повиши минималната заплата с 6,1% (повече от инфлацията), можем да цитираме примера на Жак Ширак през 1995 г. (+2,9%) или през 2002 г. (+3%) (1).

Според един от „вечерните посетители“, които изглежда домакинът на Елисейския дворец ценят, това „ограничено повишение“ има за цел „да запази предприятията“ (2). Защото, видите ли, минималната заплата ще заплаши съществуването им, включително това на големите търговски вериги като „Карфур“, „Интермарше“ и други първенци на ниските заплати. В този случай предприятията трябва да бъдат много доволни – в периода юли 2012 – юли 2014 г. покупателната способност на чистата минимална заплата (след удържане на социалните осигуровки) се е понижала с 1,5%.

Но атаката продължава далеч отвъд това. За първи път след края на Втората световна война работодателите си издействаха картбланш да намаляват заплатите, да увеличават работното време и да местят служителите от една производствена единица в друга, независимо от договора им. Правителството нарече тази политика, не на шега, „гарантиране на сигурност на заетостта“, като изтъкна, че просто е пунало в действие споразумението, подписано от трите организации на собствениците, сред които Движението на френските предприятия (MEDEF), и от три синдикални организации, сред които Френската демократическа конфедерация на труда (казионния профсъюз – бел. на бълг. ред.). Единственото ограничение пред възрастните собственици е необходимостта да получат одобрението на синдикатите, които представляват поне половината от трудещите се. При сегашното равнище на безработица консенсусът едва ли се постига трудно.

В предприятията на „Рено“, например, вследствие на това споразумение беше увеличено работното време, като бяха намалени дните за отпуска (средно с 16%), бяха замразени заплатите по почина (да работим повече за по-малко пари). В същото време персоналот беше съкратен с 15%. По-учудващото е, че печалбите на компанията нараснаха двадесет пъти (3), макар този резултат да не се дължи само на Франция.

Опитът от подобни ситуации в миналото не допуска никакво съмнение. През 2004 г. работниците на „Бош“ във Венисо бяха приели да работят тридесет и шест часа при заплащане за 35-часова работна седмица, както и да се откажат частично от надбавките си за нощен труд. „Жертвоготовността“ им послужи единствено за това предприятието да придобие по-привлекателен вид – заводът беше продаден през 2010 г. и повече от сто работни места бяха съкратени. Същият сценарий се разигра в „Дженерал Моторс“ в Страсбург, „Континентал“ в Клероа, „Дънлоп“ в Амиен и др.

„Лозунгът“ да се дава „винаги по-малко“ на работниците и служителите се превърна в официална доктрина на Оланд и парламентарното му мнозинство. Първоначално с половин уста, когато беше въведен „данъчният кредит за конкурентоспособност и заетост“, приет през декември 2012 г. Това е мащабен план за намаляване на социалните осигуровки, плащани от работодателите. И съвсем не става въпрос за подробности – от 2013 г. персоналот на всички предприятия (богати или бедни, големи или малки) намалява средно с 4%, а до 2016 г. се предвижда с по 6%. Този гигантски подарък за работодателите под формата на данъчен кредит ще придобие реално измерение едва през 2014 г. Така че екипът на Оланд може да изтъква „усилията си за заетостта“, без да се позовава на либералните догми. Собствениците на предприятията пък могат да продължат да хулят непоносимото данъчно „бреме“ и „грабителските“ налози – всеки помни протеста на т. нар. оскубани (4) и гръмките изказвания на Пиер Гатаз, председател на движението на собствениците.

В началото на 2014 г. тонът се промени. Оланд разшири обхвата на помощите за собствениците на предприятия и нарече това с красивото име „пакт за отговорност“. Той свали идеологическите одежди и заяви по време на пресконференцията си на 14 януари 2014 г., че пактът следва един „прост принцип – да се облекчи данъчното облагане за предприятията и да се намалят задълженията им“. Все едно слушахме Пиер Гатаз или Никола Саркози. Пътном президентът социалист забрави самата същност на социалните осигуровки като част от дължимата на трудещите се заплата, която се разпределя чрез структурите за социално осигуряване и осигуряване при безработица. Това събиране на средства от всички няма нищо общо с възнаграждението за капитала (дивиденди, лихви), който става все по-ненаситен. *Днес трудещите се работят около шест седмици и половина за акционерите, срещу две седмици преди тридесет години*, пресмята икономистът Мишел Юсон (5). Но явно за Оланд няма данъци, свързани с капитала...

Така правителството си постави за цел да понижи или дори да премахне напълно (от януари 2015 г. за

минималната заплата) осигуровките, плащани от работодателите, и да намали корпоративния данък с пет пункта до 2020 г. Тъй като е принудено да увеличи пенсионните осигуровки, то обяви, че увеличението (в размер на 0,15% за всички) ще бъде разпределено равномерно между служителите и собствениците, но побърза да увери, че поне през 2014 г. последните ще бъдат освободени от това увеличение. Данъкоплатецът ще плаща вместо тях...

Трябва да признаем, че Социалистическата партия притежава особена дарба да нарушава „табутата“ на френския социален модел. Така още през 1983 г., като се обособява с кризата (в случая, валутна), министърът на икономиката Жак Делор наложи решение заплатите да не се индексират според инфлацията. По-късно икономистът Алан Кота нарече това „подаръка на Делор“, „най-големия, който частните предприятия някога са получавали от публичните власти“ (6) – 232 милиарда франка (равняващи се на 76 милиарда евро), удържани изцяло от заплатите между 1983 и 1986 г. За собствениците на предприятия победата беше финансова и идеологическа – плаващият характер (индексирането) на заплатите, който съществуваше от 1952 г., беше погубен.

В днешните времена на бюджетен дефицит собствениците на предприятията отново получиха значителна облага – 40 милиарда евро. Прокарва си път и идеята социалните осигуровки, плащани от трудещите се и ръководителите, постепенно да изчезнат – за сметка на всеобщия социален данък, плащан предимно от работещите и пенсионерите. Така предприятията постепенно се освобождават от отговорност за социалната закрила. Дори отказват да поемат в замяна ангажимента за създаване на работни места. И още по-зле – продължават да уволняват. През юни 2014 г. официалният брой на безработните достигна 3 398 300, т.е. повишение с 4% за една година.

Не за първи път държавата захранва предприятията, без да очаква нещо в замяна. Пример за това са данъчните облекчения за изследователска дейност, които надхвърлиха по официални изчисления 5 милиарда евро през 2011 г. и навярно ще достигнат 6 милиарда евро през 2014 г. Помощите са най-вече за свързаноходоносните мастодонти като „Санofi“, „Тотал“, „Л'Ореал“, „Дасо Авиасион“, „Пежо“, „Сервие“ и др. (7). Научните работници по изследователска и развойна дейност в предприятията обаче са намалели с 1,8% в периода 2008-2011 г. (по последни данни). Кредитирането за държавната изследователска дейност пък е в застои и дори се понижава – с 3% за Националния институт за здравеопазване и медицински изследвания (INSERM), например.

Както подчертава икономическият седмичник *Нов завод*, „предприятията имат налични пари, но нямат желание да инвестират“ (18 декември 2013). Не било достатъчно рентабилно. Още повече че възможностите за реализация се свиват както в Европа, най-големия пазар за Франция, така и на вътрешния пазар.

(На стр.5)

(1) През 1977 г. Лионел Жоспен, министър-председател при Ширак по времето на съжителството на десницата и левницата във властта, отпусна допълнително увеличение от 2,8%.

(2) *Libération*, Париж, 26 юни 2012.

(3) *Pierick Fay*, „Un premier semestre encourageant pour les bénéficiaires du CAC 40“ (Окуражаващо първо полугодие за печалбите на предприятията от индекса CAC 40). *Les Echos*, Париж, 8 август 2014.

(4) Така се нарекоха ръководителите на древни предприятия, които през есента на 2012 г. пунаха петиция по интернет срещу нарастването на данъците им. В крайна сметка наложила позицията си.

(5) *Michel Husson*, „Le partage de la valeur ajoutée en Europe“ (Подялбата на добавената стойност в Европа), *la revue de l'IRIS*, № 64, Ноазли л'Еран, 2010.

(6) *Alain Cotta*, *La France en panne* (Франция спря), Fayard, Париж 1991.

(7) *Le Monde*, 30 септември 2013.

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2014

(От стр. 3)

По силата на странна ирония трябва да мислят еднакво и тези от благото, и онези от тресавището. Първите фантазират за еднородно помирение под знамето на вечната национална идентичност, а вторите – за минаване под егидата на управленския разум, който води „по необходимост“ към общо съгласие. Нужно е още малко време на медийните коментатори, които защитават непоколебимо това еднородие, да осъзнаят, че фактически са на също-то мнение като онези, които защитават противното.

Ето че и един министър-председател пророкува, че „да, възможно е левицата да умре“ (1), като така очевидно издаде под формата на предсказание собствените си мрачни намерения. И нещата стават ясни. Още повече, че няколко отчаяни интелектуалци го последваха: „*Левицата е вече мъртва, това, което е оцеляло от нея, е или патетично, или пародийно, защо не се захванем с нещо друго?*“, заявява Режис Добре в *Нувел обсерватор* (3 юли 2014). Но той допусна две грешки в едно изречение – първо, смесва левицата, като обща политическа категория, с невзрачните ѝ партийни действия, и второ, парафразавайки, би трябвало да осъзнае, че ако ти не се захванеш с левицата, с теб ще се захване десницата.

Можем само да се учудваме, че понятието „левица“ мълчаливо се отправя към „Социалистическата партия“, за която вече е съвсем ясно, че не е нищо друго, освен десница. И ако е явно, че ти може да умре (дори бихме казали, ако е желателно да умре), то левицата е от друго тесто и съответно с различно дълголетие. Защото тя е идея. Равенство и истинска демокрация – това е идеята на левицата. И трябва да си сплът, отровен или отчаян, за да си мислиш, че тази идея е отмярала – тя не само, че не е престанала да въздейства, а дори всъщност едва сега започва да си пробива път. Накратко казано, тя изцяло остава да бъде приведена в реалност.

Да възстановим поляритета ясно – ляво, срещу отровата на отрицанието, предполага да изясним за сетен път какво означава лявото и да опишем по-точно каква идея е то в епохата на глобализирания капитализъм. Това описание се заключава в няколко прости думи – равенството и истинската демокрация не могат да бъдат осъществени, докато обществото страда под безграничната власт на капитала, схванат като обществена логика и група с определен интерес.

Фактът, че капиталът цели пълна власт, произтича от самия процес на натрупване, който по природата е безкраен. Това понятие не предполага никаква граница. Кое то означава, че единствените прегради, които може да срещне, могат да дойдат отвън под формата на изчерпани природни ресурси или политическо противопоставяне. В противен случай, процесът е призван да се разраства като тумор, едно уродливо развитие по размери и интензивност. По интензивност, чрез безкрайно нарастване на производителността. По размери, чрез завладяване на нови територии, незасегнати досега географски пространства (така както след Азия своя ред чак Африка) и все по-обширни зони на пазарна дейност.

Да отхвърлим суверенитета на капитала, да не го оставяме да царува

Капиталът, схванат като обща логика и като обществена група, представлява сила. Свойството на всяка сила е да продължава непрестанно своя утвърждаващ устрем, докато не срещне друга, по-голяма и противостоеща сила, която да я отблъсква и възпира. Ето защо, при липса на каквото и да било значително противопоставяне, не трябва да се съмняваме, че капиталът ще се стреми единствено към това да постави цялото общество под своя зависимост, т.е. ще се превърне в тирания, макар и подслана, предразполагаща към консумация и развлечение, но все пак тирания.

След като установим горното, лесно можем да стигнем до извода какво представлява левицата. Левицата е една позиция по отношение на капитала. Да си от левицата, означава да се поставиш в определена позиция спрямо капитала. И по-точно в позиция, основана на идеята за равенство и истинска демокрация, позиция, която отчита, че капиталът е потенциална тирания, при която идеята няма никакъв шанс да се реализира. Така се стига до заключението, че политиката ѝ се състои в *отхвърляне на суверенитета на капитала*. Да не позволяваш на капитала да царува. Ето това е да си от левицата.

Събитията, последвали финансовата криза от 2007-2008 г., представят особено ясен пример за този начин да бъде поставен въпросът, и то на няколко нива – банките, „пакътът за отговорност“, осигуряването срещу безработица. При всяко от тях можем да съзрем дълбоката същност на капитала, а именно целта му да постави под тотална зависимост обществото, и начините, по които се домогва да го подчини изцяло. А оттам съответно – и какво означава да бъдеш от левицата.

Макар и напълно основателно, чувството за скандал, породено от спасяването на банките през 2009 г., не беше отправено на точния адрес. Фактът, че стана нужда да се спасяват банки, сам по себе си беше скандален, но още по-скандално беше, че те бяха спасени без нищо в замяна, с миловидно предоставен картбланш да продължат добродушно своите афери. И наистина, трябваше да спасим банките, за да не пропаднем самите ние. Защото банките заемат такова положение в обществена структура на капитализма, че всеобщият им крах щеше да събори не само цялата кредитна система, но най-вече системата на плащанията, щеше да изпари паричните спестявания на хората и за броени дни да повлече в пропастта цялата система на производство и търговия, т.е. щеше да ни докара до състояние на натурално стопанство.

От това не бива да се вадя заключението, че трябваше да се задоволим със спасяването на банките – благодарим и довиждане. Заключението е, че след като измъкнахме тях, *и себе си заедно с тях*, от пропастта, не биваше повече да позволяваме пак да ни завлекат в нея. С други думи, ако наистина осъзнаваме, че банките заемат в общата структура на капитализма една ключова позиция, при която крайностите им системно излагат обществото пред алтернативата да ги спасява за своя сметка или да загине заедно с тях, то тогава следва: първо, това фактическо положение да бъде точно квалифицирано, в смисъл че сме заложници на структурата, и второ, да му се даде лъвъ отговор, който да отчисти неумолимото въздействие на структурите и да стигне до заключението за наложителна структурна промяна.

След като при сегашната конфигурация на банките и финансите е неизбежно подчиняването на цялото общество, да се остави финансирането на икономиката в ръцете на частния финансов капитал, с неговата неудържима склонност към злоупотреби, е недопустимо. Следователно компенсацията, която трябваше да се иска в замяна на спасяването през 2009 г., беше цялостна деприватизация на банковата система, най-напред под формата на национализация, след това – чрез обобществяване, за да се държат рекетъорите на разстояние.

Достатъчно е въпросът да бъде поставен по този начин, за да се даде точна квалификация на политиката на триото Оланд – Моквисини – Сапен в областта на „банковата реформа“. В най-добрия случай тя е капитулантска, в най-лошия – колаборационистка. Вярно е, че когато се отпускат в своя си кръг – като по време на годишната среща на Кръга на икономистите в Екс ан Прованс, където по традиция се включват всички слуги на системата, – последното от трите малки прасенца (закръгленички, розовички, подходящи за касички) донякъде изплю камъчето. Достатъчно е да разместим думите, за да достигнем до дълбините на мисълта им: „Нашият добър приятел са финансите“ (2).

Фактът, че тези тримата, както и безмозъчната команда от главни редактори, отреждат произвището „рекетъори“ на пощаджките и железничарите, защото със стачките си взимали пътниците за „заложници“, не бива повече да ни изненадва. Да не се изненадваме и когато всички заедно честват „пакта за отговорност“ и т. нар. социализъм на предлагането, чиято основна аксиома гласи, че спасението е

в компанията и трябва всичко да им се предоставя безрезервно. Не е ли прекрасна идеята всичко да се предоставя на истинските рекетъори? Механизмът на шантаж и ултиматум важи и извън банковата дейност и всъщност се корени в самата логика на капитализма.

Капиталът държи като заложници хората на наемния труд индивидуално, тъй като продалеш работната си сила е единственото възможно решение в една икономика на разделение на труда, където никой не може да разполага с условия за материално възпроизводство извън пазарния обмен. След като достъпът до пари е задължително условие за оцеляване, а този достъп е възможен само под формата на работна заплата, очевидно системата на наемния труд е нещо като пистолет, опрян в слепоочието. И ако понякога хората на наемния труд забравят това дотолкова, че подобна мисъл им изглежда твърде крайна, то е защото капитализмът се е погрижил да обогати трудовия им живот с неприсъщите за него радостни емоции на консумацията и присъщото удовлетворение от „самоосъществяването“ в труда. Но както понякога забравят, така си и спомнят най-брутално, когато маските паднат и трябва без много приказки да избират между безжалостните норми на труд и уволнението.

Идеолозите помнят само първата дума на израза „съзидателно разрушение“

Но капиталът държи като заложници хората на наемния труд и колективно, тъй като позицията му в икономическото общество му гарантира правото на инициатива за производство, изпълнението на проспекти и инвестиции. И след като е казал „или при моите условия, или нищо“, той съвсем спокойно може да реши да „стачкува“, ако сметне, че изискванията му не са докрай изпълнени. Мястото на капитала наистина му позволява такъв тип отношения към цялото общество, отношения от позиция на силата, които задължават обществото да изпълнява всички негови изисквания – „ако ли не, аз си тръгвам“. Именно това е същността на предпоставените на капитала към обществото, особено в епохата на глобализацията, която му разкрива най-широки възможности за мобилност и стратегически избор. „Намалетте социалните удържки, или си отивам“, „Направете по-гъвкав пазара на труда, или си отивам“, „Дайте ми правото да давам колкото си искам дивиденди на едните и акции на другите, или си отивам“.

Частният капитал е фактически съдържател на материалните интереси на цялото общество и той регулира по своя инициатива условията за просперитет или обедняване. Нима можем да смятаме, че тази сила безспирателно не би злоупотребила, че няма да налага безгранично своите изисквания със заплатата, че ще блокира икономиката, още повече когато има срещу себе си правителства, готови на всякакви отстъпки? Напротив бихте тръснали в исканията на капитала някаква разумна граница, която, веднъж достигната, не би била прекратена и всичко да си тръгне по реда. Няма такава, защото безгранично означава без граница. Достатъчно доказателство за това е безкрайният списък на придобивките на капитала от тридесет години насам, както и фантастичният ръст на печалбите му в момента на историческото му фалит! И в момента, когато на власт е нещо, дръзнало все още да се нарича „левица“.

Защото, съгласно по-горният анализ, да си „левица“ означава именно да не се подаваш на този хроничен шантаж, т.е. да трансформираш структурите, които го задвижват и определят силовата позиция на капитала в обществото. Това означава например:

1. Да се ограничи мобилността, която предлага на капитала стратегическа свобода (делокализации, движение на капитал, свободно преместване на селищата на предприятията и банките, достъп до офшорни зони);
2. Да се ограничи възнаграждението за акционерите чрез данък от типа ГРАП (3), който определя таван на общото възнаграждение на акционерите;

(1) Изказване на Манюел Валс пред Националния съвет на Социалистическата партия, 14 юни 2014.
(2) *Notre amie, c'est la finance: la bonne finance* (Нашият приятел са финансите: добрите финанси), заглавие френският финансов министър Мишел Сапен на 6 юни 2014 г. в Екс ан Прованс.
(3) Вж. „Най-после някаква мярка срещу всеобщето на финансите – ГРАП (граница на разрешената акционерна печалба)“, *Монд дипломатик*, февруари 2007.

3. Да не се подчинява икономиката на финансите, от една страна чрез премахване на Борсата (4), а впоследствие, по модела на самоуправлението (рекомуната) (5), да се отменят принципът на управление на производството от финансовите собственици;

4. Да се въведе един разумен протекционизъм, който да спре дивата конкуренция, не само в областта на наемния труд, но и в начина на живот и т.н.

Да се оспори суверенитетът на капитала, означава също той да бъде подведен под отговорност за щетите, нанесени на общността, които той изобщо не признава. Щети, които ни най-малко не са обусловени от обстоятелствата, а са част от дълбоката му същност като сила, насочена към постоянно преустройство на цялото разделение на труда, т.е. колкото към иновация, толкова и към непрекъснато разрушаване и декласиране. Маркс и Енгелс навремето не пропуснаха да отбележат, че: „*Постоянни поврати в производството, непрекъснато пречупване на всички социал-*

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2014

(От стр. 5)

Пърчината е, че каквото се даде на едните, трябва да се вземе от другите. Не само че трябва да се компенсират социалните и фискалните подаръци за предприятията, но в същото време, съобразно европейската догма, трябва да се намали и бюджетният дефицит. Екипът на Оланд, Еро и Валс увеличих данъците, като създаде нова ставка за най-високите доходи (първа по рода си от две десетилетия насам), но най-вече оскуба всички останали. Бяха обложени доходите на два милиона домакинства, които преди не плащаха данъци. Едва през юли т.г. правителството се съгласи на малка поправка за лицата с доходи под 1200 евро. Ниските доходи бяха станали толкова многобройни, че само с тази мярка облагаемите домакинства от 53% през 2013 г. намаляха на 48,5% през настоящата година. От друга страна, Оланд обеща да слее „премиалните за работа“ с „доходите за активна солидарност“, които се отпускат за много ниските заплати, и така „да подобри покупателната способност на най-зле платените трудещи се“ (8). Няма нужда от обяснения.

При всички положения трудещите се като цяло – зле или добре платени, консумирайки, всъщност вече финансира намаляването на работодателските осигуровки чрез данъка върху добавената стойност (ДДС), който скочи от 1 януари т. г. Прословутият „социален“ ДДС, замислен от Саркози, беше върнат на мода от наследника му. Същото се случи с Общото преразглеждане на публичните политики, което се появи отново под наименованието „модернизирание на публичната дейност“. Вярно е, че правителството разкри общо 24 600 учителски места, но те ще трябва да бъдат компенсирани със съкращения в други сектори.

Целите не са се променили – „да намалят теглото на мамута“ (образованието – бел. на белг. ред.), което се сочи като основна, ако не и единствена причина за публичния дефицит. Противно на онова, което вървят управляващи-

ни категории, *вечна несигурност и движение отличава буржоазната епоха от всички предишни епохи*“ (*Манифест на Комунистическата партия*).

Нищо не може да предотврати щетите от този процес на постоянен преход, типичния за капитализма оксиморон. А ако предположим, че благоденията от това, което той поражда, в края на краищата се проявяват, те никога не идват достатъчно рано, за да компенсират в реално време разрушенията, които се проявяват веднага. Африка ще навлезе в глобализацията и ще причини на Китай същите злини, които той причини на Европа, форматът МРЗ декласира компактдиската, който декласира грамофонната плоча, фотолента беше заменена от цифровата фотография, а фотоапаратите – от смартфоните. Самото движение на капитализма представлява една постоянна дестабилизация, която непрекъснато изхвърля от пътя легиони от непотребни хора и вещи.

Капиталът като обществена група несъмнено се отдава със страст на играта на капитал като обща логика – същата игра, която Йозеф Шумптер прослави като „*съзидателно разрушение*“. Тъй като идеолозите на либерализма помнят само първата от тези две думи, за да подхранват своята апологетика, време е да им напомним същинското значение на цялостния израз, а именно, че капиталът колкото създава, толкова и руши, и дори, че непрестанно гради върху собствените си развалини. Но капиталистите биха искали да се отдадат изцяло на своята „съзидателна“ страст, без да им се търси сметка за разрушителните последици, и да се наслаждават спокойно на желанието си да „пратят“ (т.е. да експлоатират).

При такава користна интелектуална парализа, истинският смисъл на един „пакт на отговорност“ би могъл да бъде следният: не непочтена безусловна капитулация на комплексирания десница, а една позиция, изградена въз основа на анализите и на съответните логични заключения. След като капиталът по самата си същност е причинител на „постоянни поврати в производството“, след като декласирането вследствие на „постоян-

Чистка по френски

те, разходите на държавата спрямо брутна вътрешен продукт са се понижили с два пункта между 1978 и 2012 г. (8). Дефицитът се дължи главно на намаляването на данъчното облагане на най-богатите домакинства и на ливхите за богатите заемодатели – две решения, провеждани от всички правителства, били те леви или десни.

Тази социално несправедлива политика неминуемо води към рецесия, чито първи признаци вече се забелязват. И наистина, строгите икономии при трудовите възнаграждения повличат след себе си потреблението (-0,5% през първото тримесечие), което пък води до свиване на производството (-1,2% през второто тримесечие), отлагане на инвестициите и натиск за спад на цените, наречено дефлация. При това положение данъчните постъпления се сриват, дългът се увеличава и подтиква пазарните идеолози да искат допълнително понижение на държавните разходи и на заплатите... Спиралата е добре известна. Ялония се опитва безуспешно да се измъкне от тази ситуация вече петнадесет години.

Опростенческото съждение, че намаляването на разходите за заплати осигурява по-голяма конкурентоспособност, която позволява да се изнася повече и да се насърчава растежът, е невярно. Най-малко по три причини. Първо, клиентите на Франция също страдат от строгите икономии и дори Германия, заложила само и единствено на износа по китайски модел, запада. Второ, силното евро изияжда понижението на вътрешните разходи. И накрая, конкурентоспособността зависи не толкова от равнището на заплатите, колкото от нововъведенията и качеството на продуктите, а в тези две области Франция изостава и може да преодолее този проблем само с висококвалифицирани работници и... високи заплати.

Редица икономисти търсят други пътища. Те обаче нямат глас. Оланд често прибегва до експерти, но ги

ния преход“ е очевидна последица от хищническата енергия, проявявана от капиталистите в тяхната „игра“, то капиталът дължи пълно обезщетение за разрушенията, причинени от неговите „творения“.

Едно е да се гледа на застраховката срещу безработица като на осигуровка срещу произшествията по пътя на индивидуалната кариера – добре измислено „взаимоспомагателно“ неутрализиране на щетите, за да се прикрият основните предизвикателства. Но съвсем друго е да се гледа на нея като на наложителна компенсация за това, че обществото приема (временно) играта на капитала. „Пежо“, „Алстом“, „Фралиб“, „Континентал“, „Гудийър“ и т.н. са следствие от играта, която капиталистите играят страстно без всякакъв материален риск – игра на конкуренция, на прехвърляне на капитали, на сливания-придобивания, накратко, опиянение от глобализацията, разглеждана като интересна игра на война и житейско приключение.

Идеята на левицата е само на два века, на съвсем млада възраст

Капиталът се отдава на играта? Тогава трябва да плати за нанесените щети! Такъв е принципът на *отговорност*, към който капиталът следва постоянно да бъде пренасочван. Докато на обществото се налага да търпи материалното възпроизводство да минава през капитала, а капиталът същевременно да превръща жизнените интереси на обществото в обект на собствените си домогвания, обществото е длъжно, в името на висшите си интереси, да не позволява те да бъдат изцяло отклонявани в полза на капитала или да попадат под негова власт и да определя при какви ограничаващи условия ще толерира този плен.

(На стр. 6)

(4) Вж. „Ами ако завторим борсата...“, *Монд дипломатик* в Дюла, 4 февруари 2010.
(5) По аналогия с понятието *republika, res publica*, рекомуната, *res communa*, общото нещо за даден колектив, е нещо, за което могат да взимат решение всички членове на колектива. Производителен колектив, например едно „предприятие“, е сам по себе си рекомуната. Рекомуната е наименованието, с което се въвежда демократичният принцип в икономическата жбота. Вж. Frédéric Lordon, *La Crise de trop, Reconstruction d'un monde failli* (Кризата в повече. Възстановяването на един рухнал свят), Fayard, Париж, 2009.

подбира старателно, като дава вид, че е обективен при избора си, който всъщност е в полза на капитала. Докладът за конкурентоспособността, който имаше за задача да подготви почвата за едноименен пакт, беше дело на Луи Галоа. Понастоящем той е председател на надзорния съвет на „Пежо“, а по-рано беше ръководител на SNECMA (производителя на самолетни двигатели), на железопътната компания SNCF и на Европейския авиационен и отбранителен консорциум (EADS), където бяха проведени масови уволнения. Докладът за пенсиите беше изготвен от г-жа Яник Моро, член на съвсем отбраня клуб „Бек“ (в който членуват политически ръководители, собственици на предприятия и журналисти) и от Даниел Коен, съветник на банката „Лазар“, и от Силви Франсоа, директорка на „Човешки ресурси“ в Поштите, където расте броят на самоубийствата сред служителите (10).

Картината е същата и в експертната група за минималната работна заплата. Тя включва Франсоа Бургион, заместник-председател на Световната банка, и Стефано Скарлета, директор по заетостта и социалната политика в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), която от двадесет години води кампании за дерегулация на пазара на труда. Нито един дисидент, нито един различен глас.

(8) Интервю в *Монд*, 21 август 2014.
(9) Колектив за граждански одит на държавния дълг, „Que faire de la dette? Un audit de la dette publique de la France“ (Какво да правим с дълга? Одит на държавния дълг на Франция), 27 май 2014, www.audit-cityoyn.org.
(10) Вж. Noëlle Burgi, Antoine Postier, „La Poste, des gens un peu „inadaptés““ (В Поштите – леко „неприспособени“ хора), *Le Monde diplomatique*, юли 2013.
МАРТИН БЮЛАР
LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Павлина Колева

Левицата не може да умре

(От стр. 5)

Въпросните условия всъщност са съвсем елементарни. На една специфична обществена група се разрешава да превръща общия интерес в собствена игра – това фактически положение не може да се приеме без съответни компенсации. Капиталът трябва да плаща за всички пакости, които прави, докато се „забавлява“. Да обезщетява безработните и временно заетите, да компенсира занижените доходи, да обезщетява пораженията от гъвкавото трудово законодателство, несигурността на работното място и прекъсването на жизнения ритъм. А ако забравя от какви предимства се ползва, нека му ги напомним и нека плаща без да възразява. Вместо това го освобождаваме от 40 милиарда данъци и социални вноски! На всичкото отгоре – отвратителна ирония – под името „пакт за отговорност“, гнусна формулировка, която фактически благославя цялата му безотговорност.

Трябва непрекъснато да повтаряме всеизвестния принцип, че да си от левицата, предполага да не си от тези, които приемат капитала за очевидно, която не си струва да се поставя под съмнение, и се задоволяват с фискално премитане по ъглите. Отношението към капитала, определящо характерната позиция на левицата, е силно политическо поле, то е отношение, което оспорва царството на капитала и утвърждава един суверенитет – суверенитета на некапиталистическото множество над това на „използвачите“ – ако използваме израза на стачкуващите в Гваделупа по време на протестното им движение през 2009 г.

Всеки човек ще забележи, че тази идея за левицата, ако се абстрахираме, разбира се, от заместителите, предлагани от дясната левица, е доста широко скроена. Тя не предвижда какво да правим с капитализма като такъв, а оставя поле, и то изключително гостоприемно поле, за разисквания относно неговото събаряне. Да се утвърждава антикапиталистическият суверенитет, не изключва да се приема присъствието на капитала като факт от съвременната реалност, но това също означава да се възпират стремежите му към пълна власт. А може вече да се мисли и не само за ограничаване на царството му, но и за премахването му, например чрез повсеместно прилагане и узаконяване на самоуправлението (рекомуната) или чрез отказ да

се плаща държавният дълг. Кое то ще сине банки-те, ще ни позволи да ги изкупим за без пари и да ги преобразим по наш модел, отначало чрез национализация-конфискация, а сетне като ги превърнем в социализирана система на кредитиране (6).

Остава въпросът за подходящия териториален мащаб, в който да се развие това отношение към капитала. Национален, европейски или друг? Достатъчно ясно е, че сблъсъкът между суверенитети и включването на силови отношения, в които левицата се определя като такава, предполагат от страна на противниците на империята на капитала една политическа плътност, плътност на конкретни взаимодействия, разисквания, срещи, организирани акции, които трудно можем да си представим, предвид езиковата общност, извън привилегирования терен на националното пространство.

През юни т.г. Координацията на временно и частично заетите от областта Ил дьо Франс (CIP-IDF) окупира помещението на Парижката филхармония, за да се срещне с работещите там, голяма част от които са наети незаконно и идват от множество страни. Към опасенията им, свързани с крайно нестабилното им трудово положение, се прибавя и пълната им невъзможност да разговарят, да се разбират и следователно да координират действията и да водят борба. Ето как една дезориентирана и разнородна маса от хора е поставена в ръцете на деспотичната власт на собствениците, която добре умее да разделя по езиков признак, за да царува поспокойно. Това е почти чист случай на пролетарски интернационализъм в действие. А всъщност, в тотална безпомощност.

С риск да засегнем чувствителността на алтерглобалистите, владеещи два или три езика, свикнали да пътуват и склонни да вярват, че способностите им се споделят от всички, международната дейност е абсолютно възможна, дори абсолютно желателна, не може да е поставена в ръцете на деспотичната власт на собствениците, която добре умее да разделя по езиков признак, за да царува поспокойно. Това е почти чист случай на пролетарски интернационализъм в действие. А всъщност, в тотална безпомощност.

образуват едни локално развити левици, силно желящи да общуват и да си помагат.

Само университетски мислители, които не съзнават особеността на общественото си положение, могат да игнорират до такава степен конкретните условия за конкретна дейност. И да отминават с презрение всичко, което се върши на национално ниво, т.е. почти всичко, което там се върши *ефективно*, а не въображаемо. Преследват вечно химерите на „международното“, това неопределено и безформено пространство, докато антикапиталистическата политика може да се води само във „вътрешно“-народното.

Никой не отрича бурния характер на разискванията, но какво от това, те не са най-важното. Както винаги, решението ще дойде от реалното развитие на нещата, при което ще се очертаят и методите. Но те ще бъдат измислени на фона на един проект за суверенитет в служба на една идея. Проект за суверенитет, защото именно това е изразът, който определя колективното утвърждаване на една форма на живот и на едно „общо решение“, особено когато той се противопоставя на потисническото царство на капитала.

Независимо от бесните напъни в името на идентичността, които целят да се претопят и обезличат лявото и дясното, под претекст да се постигне едно вечно национално единство, независимо от слепотата на партията на управляващите технократи, която си мисли, че „преодолява лявото и дясното“, а всъщност само възпроизвежда дясното, независимо от медийната обърканост на левицата и нейните партии, независимо от зловредната дейност на няколко „политически убийци“, които дават вид, че се тревожат за левицата, но всъщност целят да я убият, лявата идея не може да умре. Тя е на само два века, тя е съсем млада, развоят на нещата непрекъснато потвърждава правотата ѝ, днешните скандали настоячиво я призовават. Бъдещето ѝ принадлежи.

ФРЕДЕРИК ЛОРДОН
LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Станимир Делчев

(6) Frédéric Lordon, „Notre stratégie du choc“ (Наша шокова стратегия), 6 La Malfaction. Monnaie européenne et souveraineté démocratique (Дефектум. Европейска валута и демократичен суверенитет), Les Liens qui libèrent, Нарук, 2014.

В кръг като пумпал или право напред?

„Смяна на убежденията“, „завой“, „обрат“ – тъй като пожалил финансите, удовлетворил собствениците на предприятията и ударил по главата трудещите се, Франсоа Оланд се бил отказал от социалистическите си убеждения. Ами ако държавният глава е проявил, напротив, непреклонно постоянство?

„По-ниска цена на труда“, битка срещу „професиите с твърд статут“, „врагът не е ръководителят на предприятието, който инвестира, изнася и създава работни места“, „пазарът на труда да стане по-гъвкав“, „основателно реабилитиране на печалбата“, „не от пресметливост или зла воля, а от прозорливост, левицата прие да бъдат закривани предприятия и да се нахвърнява покупателната способност на французите“... Тези ръководни принципи, често срещани при управлението на Франсоа Оланд, присъстват в прав текст в един манифест, писан тридесет години по-рано от колектив с участието на един млад тогава началник на кабинет.

Книгата *Левицата се променя* (1) от „Жан-Франсоа Транс“, се появи през октомври 1985 г. Този странен псевдоним свързва петима млади кадри на Социалистическата партия, които искат да предложат на обърканите ѝ членове един труд, обединяващ всички течения. Петимата са Жан-Ив Льо Дриан, Жан-Мишел Гаяр, Жан-Пьер Жуие, Жан-Пьер Миняр и... Франсоа Оланд.

Моментът е ключов. Избран четири години по-рано с програма, която залага на държавата и преразпределението на богатата, Франсоа Митеран в крайна сметка избра пазара и строгите икономии. Социалистическата

партия се впусна в една рискована кампания за парламентарните избори през 1986 г., които загуби. Книгата *Левицата се променя* предоставя теоретична основа на политиката на Митеран (2). Главата, озаглавена „Конкуренцията е лява“, обяснява, че „прекомерната регулация и бюрократизация невини са показател за напредващ социализъм, а най-често отговарят на съловни искания, на грижа за защита на рентите и привилегиите. Бюрократизация и корпоратизъм – борбата е една и съща! В този контекст премахването на регулацията преминава в лявия лагер. Повсеместното налагане на конкуренцията става изискване на левицата.“ Държавните служители бяха набедени за привилегировани, а социалистическият министър на икономиката Пиер Береговое премахна регулацията във финансовия сектор.

По същество авторите изградиха теорията на един стратегически обрат. Още през 1972 г. Социалистическата партия си постави за цел да изгради блок, който да обединява ниските и средните класи и да се бори за мнозинство. Оланд и приятелите му пишат следното: *В края на XX век вече не става въпрос да осигурим политическото представителство на работническата класа, при положение че социалните категории губят сплотеността си, а съвкупността от хората на наемния труд е променена по състав.* След като допринесе за тази „загуба на сплотеност“, като ликвидира черната металургия и корабостроителниците, Социалистическата партия заложи на нов съюз – на образованите средни класи, сърцевината на социалистическия електорат, и на предприемачите либерали. В тази схема дребната интелектуална буржоазия, доточена доминираща част от подтисканите класи,

се превръща в подтисканата част от господстващата класа (3).

Творци на знания и предприемачи, обединени срещу консерватизма – малка социална крачка, голям идеологически скок. „Начинът, по който се определя противникът, трябва или да се промени, или поне да стане по-точен“, понеже „често бъркаме старите богаташи с младите кадри, едрите спекуланти с усърдните ръководители на предприятия, мъзеливите рентиери – с динамичните инвеститори.“

Провъзгласени за стълбове на новия съюз, младите „приключенци, които ще разчистят пътя за новите пазари за предприятията“, стават обект на голямо внимание: „Това са няколко пъпки на едно сухо, все още замръзнало дърво.“ Подобно на магарето над малкия Исус в яслата, Социалистическата партия им даде жителна топлина. След този труд – за съжаление, изчерпан – въпросната левица не се е променила много.

ПИЕР РАМБЕР

(1) Jean-François Trans, *La Gauche bouge* (Левицата се променя), Jean-Claude Lattes, Париж, 1985.

(2) Една година по-рано Макс Гало публикува подобен труд – *Третият съюз. Към един нов индивидуализъм (La Troisième alliance. Vers un nouvel individualisme)*, Fayard, Париж, 1984), възновен до голяма степен от новия началник на кабинета – някой си Франсоа Оланд. Вж. Stéphane Allières, „Hollande renoue avec la „Troisième alliance“ (Оланд подновява връзките си с „Третия съюз“), Mediapart.fr, 29 март 2013.

(3) Вж. Jean-Pierre Garnier, Louis Janover, *La Deuxième droite* (Втората десница), Agone, Марсилия, 2014 (1 издание: 1986), с. 210.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Павлина Колева

По пътя на САМООПРЕДЕЛЕНИЕТО

Амбициите на шотландския национализъм

Четири милиона шотландски избиратели ще трябва да решат на 18 септември дали искат да напуснат Обединеното кралство. Националистите, които зачитават социалната държава срещу ударите на всички правителствата в Лондон от 1979 г. насам, неизменно набират сила. Но на фона на заплахите за икономически хаос, размахвани от привържениците на отрицателния вот, проектът им остава неясен.

Кийт Диксън*

ШОТЛАНДИЯ, остана с нас! Доста неочакваното послание на английския певец Дейвид Бауи при връчването на наградата за най-добър британски соло изпълнител на 19 февруари е едно от многото изявления на знаменитости срещу шотландската независимост. Актрисата Ема Томпсън, певицата Сюзан Бойл, бившият треньор на футболния клуб „Манчестър Юнайтед“ Алекс Фъргюсън, шотландската писателка и автор на *Хари Потър* Джоан К. Роулинг, както и бившият председател на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу, бившият американски държавен секретар Хилари Клинтън и папа Франциск се опитаха да предупредят шотландците за опасностите, ако се разпадне британската държава.

По нищо не личи изказванията им да са дали очаквания ефект. Същото се отнася за предупрежденията и едва завоалираните заплахи на сегашното британско правителство, което не се радва на особена популярност северно от река Туид. Те обаче показват ясно, че трите юнионистки партии (консервативната, либералдемократическата и лейбъристката) не са скъпили средства, за да мобилизират противниците на независимостта.

На референдума на 18 септември шотландците ще трябва да отговорят на един единствен въпрос: „Трябва ли Шотландия да бъде независима държава?“ Шотландският премиер националист Алекс Салмънд искаше да им предложи да избират между по-голяма автономия и отделяне от Обединеното кралство, но британският му колега Дейвид Камерън отказа, като се надяваше да подхлъзнат националистите по този начин. След продължителна кампания,

доста безцветна от страна на привържениците на обединената държава, всичко говори, че нещата не са предreshени. Конституционното бъдеще на Обединеното кралство ще зависи от гласа на онези, които не са решили как да гласуват и които двата лагера се опитват да спечелят за каузата си, включително с помощта на Зиги Стардъст (измислен персонаж, превъплътен от Дейвид Бауи – бел. на бълг. ред.)...

Британската сграда се пропуква от началото на кризата през 70-те години. Първият пробив на Шотландската национална партия (ШНП, основана през 1934 г.) беше на парламентарните избори през февруари и октомври 1974 г.

Едно упорито движение наляво

СЛЕД провала на първия референдум за създаване на шотландски парламент, предложен от лейбъристкото правителство през 1979 г., вятърът решително се обърна в полза на разграничаването от Англия. Маргарет Тачър, неолибералка с остър английски акцент, която се настаня няколко месеца по-късно на „Даунинг стрийт“ № 10, постави началото на антисоциалната си политика, отхвърляна от мнозинството шотландски избиратели. Това повлия на хода на нещата.

Осемдесетте години, белязани от бурен кипнеж, преобразиха политическия, интелектуалния и културния живот. Едно ново поколение историци се отърси от деформирания англоцентризм. Колегите им социолози изследваха съвременните особености на съгражданите си. Започнаха да излизат списания като *Радикална Шотландия* и *Центрастус*, които подеха разискванията за бъдещето на нацията. Като се започне от Алисън Грей и се стигне до Уилям Макилвани, Лиз Локхед и Джон Макрат, романисти, поети и драматурзи очертаха новите граници на една въображаема Шотландия с качества, които липсват на южната ѝ съседка.

(февруарските избори не очертах ясен победител). С малко над 30% от гласовете националистите показаха недоволството от двете британски партии – консерваторите и лейбъристите. И двете като че ли бяха неспособни да решат трудностите на Шотландия, особено големи по онова време. Икономиката ѝ тогава зависеше от западащата традиционна тежка промишленост. С обещанието, че „петролът ще бъде шотландски“, националистите предлагаха изход от британската криза и критикуваха Лондон за това, че присвоява петролните приходи от Северно море.

Национализмът по онова време придоби силна лява окраска, или поне отчетливо антипатърисстка. През 1989 г. Шотландската национална партия изигра, заедно с много активната радикална левица, важна роля в протестите срещу реформата на местното данъчно облагане – т. нар. *poll tax*. Желязната лейди я експериментира най-напред в Шотландия и това допринесе за падането ѝ година по-късно.

Периодът на управление на Тачър се характеризира не с увеличение на гласовете за ШНП (подкрепата за нея дори бележи спад), а с отхвърлянето на неолиберализма, съчетано със стремеж към самоопределение, прелял извън националистическите редици. Част от левия електорат, който не беше гласувал за автономията през 1979 г., малко по малко се отвърна от съюза. В ШНП се появи радикално републиканско и социалистическо течение, което отхвърля хегемонията на „фундаменталистите“, възприели независимостта като самоцел. Това течение, наречено „Група 79“, привлече едно младо поколение активисти, сред които сегашният премиер и ръководител на ШНП. Алекс Салмънд за кратко беше

изключен заради становищата си в подкрепа на създаването на шотландска социалистическа република (оттогава той е „помъдрия“).

В тази нова конфигурация, която няма много общо с английските политически тенденции по същото време, две партии господстваха в шотландския политически живот: Шотландската национална партия и Лейбъристката партия. Ролята на останалите беше сведена до тази на фигуранти (Консервативната партия) или на подкрепления (Либералдемократическата партия). Социологическите проучвания от онова време потвърдиха, че, от една страна, отслабна чувството за принадлежност към британската общност (и в мнозинството от хората все по-силно се утвърждава шотландска идентичност), а от друга – расте стремежът към политическа автономия, която се радва на подкрепата на преобладаващата част от населението. В самото националистическо движение дезертьори от Лейбъристката партия, като Джим Силарс, се опитаха да разширят подкрепата за национализма към левницата, като предложиха социалистически проект (след като бъде постигнато политическото самоопределение), с което се доближиха до проекта на „Група 79“.

В този контекст Лейбъристката партия, завърнала се на власт през 1997 г., ямаше друг избор, освен да даде на Шотландия автономията, от която дълго се страхуваше. Надеждата ѝ беше, че установяването в Единбург на правителство с реални правомощия в определени области (образование, здравеопазване и т.н.) ще подложи динена кора на националистите. Ето го развивания от неолейбъристите проект за децентрализация, възприеман като завършек на предаването на властта. Стана обаче точно обратното. ШНП се наложи като

първа опозиционна партия на управляващата лейбъристко-либералдемократическа коалиция (1999-2007). През 2007 г. тя предизвика изненада, като получи относително мнозинство в парламента в Единбург. Четири години след това, на фона на масовото отхвърляне на неолейбъристите след провала в Ирак и банковата криза, успя да спечели абсолютно мнозинство в шотландския парламент, въпреки изборната система, основана на пропорционално представителство и замислена именно за да възпрепятства подобни мнозинства.

От 2007 г. ШНП управлява Шотландия. От 2011 г. тя разполага с широко поле за действие. Въпреки кризата, предизвикана от краха на британските банки, партията запази своя аванс пред лейбъристкия си противник. Резултатите от евроизборите през май потвърдиха тази тенденция. Партията умело изтъкна ограничените си правомощия и хвърли върху Лондон отговорността за влошаването на икономическото и социалното положение. Отбеляза и точки вляво, като се разграничи от най-спорните аспекти на почти еднаквата политика, прилагана от неолейбъристите и от сегашното правителство. Салмънд отказа да продължи програмата за приватизация на заговорите, осъществявана от лейбъристите му предшественици. Противопостави се на таксите за записване в шотландските университети (1), гарантира по-добро равнище на социална закрила за възрастните хора в сравнение с останалата част на Великобритания. И не пропуска случай да критикува пагубното въздействие на мерките за икономика, наложени от сегашната управляваща коалиция в Лондон.

(На стр.8)

* Автор на книгата *Les Évangélistes du marché. Les intellectuels britanniques et le néolibéralisme* (Евангелистите на пазара. Британските интелектуалци и неолиберализмът), *Raisons d'agir*, Париж, 2008 (ново издание).

(1) Bk. David Nowell-Smith, „Amers l'endemain électoral pour l'université britannique“ (Тъжно следващо бъдеще за британския университет), *Le Monde diplomatique*, март 2011.

По пътя на САМООПРЕДЕЛЕНИЕТО

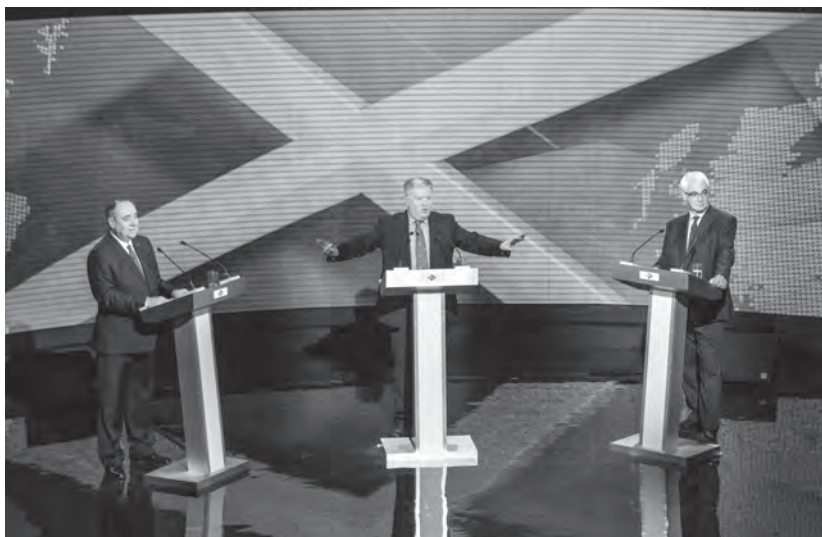
Амбициите на шотландския национализъм

(От стр. 7)

Като цяло ерозията на подкрепата за единството на Обединеното кралство, която се разви при Тачър, продължи с ускорено темпо при управлението на Антъни Блеър (1997-2007) и Гордън Браун (2007-2010). Докато английските леви избиратели не разполагат със сериозна възможност за избор и предпочитат да се въздържат, политическият спектър в Шотландия е по-богат. ШНП взаимодейства част от социалдемократическото наследство, неизползвано от привържениците на Блеър, и се противопостави на англо-американската война в Ирак. Възходът на партията се обяснява отчасти с привличането на лейбъристкия гласове.

В лоното на профсъюзно-то движение, все още силно свързано с Лейбъристката партия, подозрението към националистите, които дълго време бяха описвани като „тори в шотландски полички“, е значително. В крайна сметка въпреки опортюнистичното бракониерство из по-ранните лейбъристски земи нали самият Салмънд подкрепяше до края „ирландския модел“ на дива дерегулация, докато страната не затъна в тежка криза? Не препоръчваше ли той подобно на стария „жълтти тигър“ своеобразна форма на данъчен дъмпинг, за да привлече чужди компании? Салмънд показва и особена снизходителност към шотландските банки, които в голяма степен бяха отговорни за кризата от 2008 г.

Неотдавна премиерът започна да прави множество отстъпки. Например, той потвърди привързаността си към британската монархия и прие решаващата роля на Англий-

Според анкетните проучвания лидерът на националистическия лагер, премиерът Алекс Салмънд, е спечелил по-голямо одобрение след състоялия се на 25 август последен телевизионен дебат с лидера на противниците на независимостта Алишър Дарлинг. EPA/PETER DEVLIN/BI HEC

ската банка във валутните дела на една евентуално независима Шотландия, която да продължи да използва британската лира (нещо, което Лондон смята да ѝ откаже...)

Какъвто и да е резултатът, изборите на 18 септември няма да променят съществено ситуацията. Паметливите ще припомнят, че първият референдум за автономия през 1979 г. се провали, което не попречи за масов положителен вот (над 70%) за създаването на шотландски парламент през 1997 г. Националистите ще имат несъмнено основателното усещане, че времето е в тяхна полза. Така че бъде особено ако се потвърдят тенденциите, наблюдавани в Англия на последните европейски избори. Партията за независимост на Обединеното кралство на Найджъл Фарадж,

която има голям успех в Англия, играе ролята на плашило в Шотландия, както навремето Консервативната партия на Тачър, за чийто достоен наследник се представя Фарадж. Дори националистическият проект да се провали, върху Лондон ще бъде упражнен максимален натиск, за да бъдат дадени нови

правомощия на парламента в Единбург. Това ще изведе Шотландия, третият най-богат регион в кралството, към онова, което националистическият теоретик Том Неирн описва като „фактически независимост“ в сравнение с независимостта де юре, получена чрез урните.

Въплъщение на груг път

А ЛА най-важният въпрос остава без отговор – независимост, но за какво? За да се продължи политиката, следвана криволяво от двете големи британски партии от тридесетина години, или за да се пристъпи към истински разрыв, вдъхновен от онова, което някога представят като шотландската социална идея? Възраж-

да се идеята на левията от началото на работническото движение, родена под перото на лейбъриста Джеймс Кеир Харди и по-късно на марксиста Джон Маклийн. Като дава пример за смели социални преобразования, шотландското самоопределение би могло да послужи за трамплин на социалното движение на Британските острови.

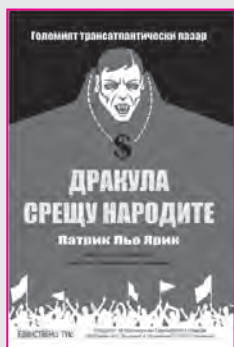
Това е позицията, защитавана от двама бивши лейбъристски депутати – Джим Силарс и Денис Каванан, от писателя Джеймс Келман (2), както и от малката Шотландска социалистическа партия, чийто водач Колин Фокс споделя републиканския социалистически аргумент. За тази левица, която не се определя непременно като националистическа, шотландското самоопределение не само че не отслабва британското работническо движение (както твърди сериозно неолейбъристът Браун), но би могло да очертае и друг път, различен от този, по който са тръгнали неолибералните управници в Лондон след 1979 г.

При положение че Шотландската национална партия отхвърли неолибералния консенсус (което не се вижда ясно в мерките, предлагани от нея), как да се съчетае това с правилата на Европейския съюз? Ако Комисията одобри присъединяването ѝ, което несъмнено няма да създаде прекалено много проблеми, една независима Шотландия би трябвало да приеме, както всички останали страни членки, да се подчинява на войнствения консерватизъм, господстващ в Брюксел и в Уестминстър. След като се реши въпросът със самоопределението спрямо Лондон, ще се постави остро и въпросът за възможното поле за маневриране в неолиберализацията повече отвискожа Европейски съюз...

Кийт Диксън

(2) Bk. James Kelman, „Depuis une chambre à Glasgow“ (Om eгна стая в Глазгоу), Le Monde diplomatique, февруари 2011.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Мария Петрикова

Патрик Льо Ярик
ДРАКУЛА СРЕЩУ НАРОДИТЕ
Изд. „Монд дипломатик“ и „Дума 2008“
София, 2014, 152 стр.
Цена 8 лв.

Какво представлява „трансатлантическият пазар“?

Книгата на Патрик Льо Ярик „ДРАКУЛА СРЕЩУ НАРОДИТЕ“ за първи път предлага на обществеността текста, по който от 6 юли 2013 г. Европейската комисия преговаря тайно с правителството на САЩ за създаване на „трансатлантически единен пазар“.

Как се появи проектът и кой го задвижва? На кого служи?

В тази книга твърденията са подкрепени с документи. Патрик Льо Ярик показва как европейските и американските ръководители се опитват да въведат една система, пагубна за демокрацията, за суверенитета на народите, за правото на качествени храни, здравеопазване, съхранена околната среда и заетост. Как Дракула се надига срещу народите.

Авторът е директор на „Юманите“ и на „Юманите-Диманш“. Депутат и заместник-председател на Конфедеративната група на Европейската обединена левица – Северна зелена левица в Европейския парламент.

Книгата може да бъде купена в книжарниците „Хеликон“, в книжарницата на „Позитано“ 20 в София, в информационния център на „Дума“ или в редакцията на вестника на ул. „Позитано“ 20 А.

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова,
Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от SA Le Monde diplomatique, в което акционери са SA Le Monde, Асоциация Gunter Holzmann и Асоциацията на приятелите на Le Monde diplomatique.

Директор
Serge HALIMI

Главен редактор
Pierre RIMBERT

Основавател:
Hubert BEUVE-MÉRY

Предшени директори:
François HONTI (1954–1972),
Claude JULIEN (1973–1990),
Ignacio RAMONET (1990–2008)

За контакт с българската редакция:

София – 1000, ул. „Позитано“ 20 А

Вестник „Дума“ (Монд дипломатик – българско издание)

тел. +359 2 8773447; +359 2 9705 209, e-mail: lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com

www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой
на 18 септември 2014 г.

Велик ден на социалната свобода

70 години след
Девети септември
нашият повик отново
трябва да е:
„Долу фашизма!“

70
ГОДИНИ
ОТ ПОБЕДАТА
НАД ФАШИЗМА
У НАС

Велко ВЪЛКАНОВ
Почетен председател
на Българския
антифашистки съюз

Тези дни отбелязваме 70 години от Победата на Девети септември. Това бе велик ден в борбата на нашия народ за социална свобода. България получи своята национална свобода в Руско-турската война от 1877 г. Но един народ се нуждае не само от национална, но и от социална свобода, т.е. свобода от игото на своите собствени сънародници.

Копнежът по социалната свобода намери своя най-силен предосвободжен израз в поезията на гениалния Ботев. Ботев саможертвено се бори за националната свобода на българския народ, но той повече от всеки друг в онези времена призовава към борба за не по-малко стойностната социална свобода. Цялата му поезия е проникната от великото чувство на състрадание към зарязаните в неволята негови „братя сиромаси“. В своята „Молитва“ Ботев призовава Бог да вдъхне всекиму „любов жива за свобода - да се бори кой как може с душманите на народа“. Великият поет има ухото за всички красиви звуци по земята, но той призовава своята любима да чуе и „как плачат сиромасите“ („До моето първо либе“).

За съжаление след Освобождението

плачът на сиромасите не секва

Вместо власт на народа се установява властта на „чорбаджии изедници“, които са не по-малко жестоки от турските поробители. Още в първите години след Освобождението народът ни влезе в бой със своите душмани. През 1900 г. трудолюбивите селяни от Шабла и Дуранкулак се вдигнаха на бунт срещу безогледния данък - „десятъка“, един оправдан бунт, който полицията и войската удавиха в кръв.

Борбата на българския на-

род за социална свобода прие особено ожесточени форми в годините на фашисткото господство, установено с кървавия преврат на Девети юни 1923 г. Организираните в Сгвората антинародни партии свалиха от власт законното правителство на Александър Стамболийски, убиха него самия, убиха десетки негови привърженици, както и хиляди сдружени земеделци, вдигнали се в защита на своето правителство. Жестоко бе смазано Септемврийското въстание, което бе опит да се възстанови законната власт на народа. Великият душеведец Антон Страшимиров изплака пред Бога и пред света: „Клаха народа, както и турчин не го е клал“.

В годините на Втората световна война борбата срещу фашизма навлезе в нова фаза.

далеч не са единствените изпити от фашистите деца.

Фашисткия терор

не можа да уплаши българския народ. Колкото по-свирепото действаше фашистката диктатура, толкова повече нарастваше народната съпротива. Ръководната роля в борбата срещу фашизма се пое от Българската комунистическа партия, която даде и най-много жертви в тази борба. Но в своята титанична битка БКП не бе сама. Заедно с нея във въоръжената съпротива участваха и останалите партии от спасителния за България Отечествен фронт.

В образуването на Девети септември 1944 г. правителство на ОФ участваха представители на четири партии: на БКП в лицето на Антон Югов, Минчо Нейчев, Рачо Ангелов и Добри

„Химико“-Враца бе лигер в модерната химическа промишленост, днешните варвари насилва го унищожиха

Българският народ чрез своите най-достойни представители се включи в борбата не само срещу българските фашисти, но и срещу световния фашизъм, представляван от нацистка Германия. В епичната битка загинаха хиляди български партизани, хиляди бяха изпратени в лагери и затвори, опожарени бяха десетки хиляди жилища на партизани и ятаци. Фашистките палачи нямат милост към никого - нито към старци, нито към деца. Чудовищният образ на фашизма показва себе си в Ястребино, където шест невръстни деца са зверски убити. Но те

Терпешев; на БЗНС в лицето на Никола Петков, Ангел Държански, Асен Павлов и Борис Бумбаров; на „Звено“ в лицето на Кимон Георгиев, Дамян Велчев, Петко Стайнов и Станчо Чолаков; на БРСДП в лицето на Григор Чешмеджиев и Димитър Нейков, както и независимите Петко Стоянов и Димо Казасов. По-късно към Отечествен фронт се присъедини и Радикалната партия, оглавявана от Пенчо Костурков.

Особено близко взаимодействие съществуваше между БКП и БЗНС. Две десетилетия Българският земеделски народен съюз бе най-важният съюз-

ник на БКП в борбата за правда и социална свобода. Държа да подчертая, че Никола Петков не се отказва от своето възторжено отношение към Девети септември дори и когато над него нависна съвършено необоснованата смъртна заплаха. В своята статия „Девети септември“, публикувана във в. „Народно земеделско знаме“ от 9 септември 1946 г., той пише:

„Наистина, голяма историческа дата. Цели двадесет и една години българския народ се бори, за да я осъществи.“

На 9 септември 1944 г. българският народ - земеделци, работници и народнически интелектуалци - събори фашисткия

индустриално-аграрна страна. Имаше силно развита индустрия, имаше чудесно земеделие, имаше изключително висока култура, нямаше безработица, нямаше ужасната престъпност, нямаше наркоманията. Народът ни заживя, както предказа поетът, в радост от своя труд. И всичко това в един злочастен ден бе необратимо загубено, сякаш никога не го е имало. Новите еничари разрушиха промишлеността, нещастниците Желю Желев и Филип Димитров ликвидираха в буквалния смисъл на думата земеделието, а всички негодници заедно сринатха културата. Обществото заживя по дивите закони на капитализма. Няма престъпления, което да не може да бъде извършено, ако е добре заплатено. Ужасяващо е, че престъпления се вършат дори и заради дребни имуществени интереси. За 2 лева са готови да убият човека.

Убивана е самата България - бавно, но сигурно. От близо 9 милиона души население в годините на социализма тя днес вече е под 7 милиона. Всеки българин с болка се пита колко ще бъдем след 20, след 50, след 100 години.

Всичко това е, разбира се,

Днешните останки от керамичната фабрика във Видин

нетърпимо. Ние нямаме право да стоим безучастни пред извършваните спрямо народа ни най-тежки престъпления. Ние трябва ясно да осъзнаем, че „Земята на Ботев и Левски отново е робска земя“. Необходима е борба, борба упорита и всекидневна. Днес не е възможно да грабнем оръжието и да тръгнем по тревясалите партизански пътеки. Но ние разполагаме все пак с достатъчно ефикасно оръжие: бюлетината. Нека на 5 октомври спрем подивелите от жажда за власт орди на ГЕРБ. Това е наш свещен дълг пред паметта на всички паднали за социалната свобода на нашия народ, които със своята саможертва направиха да звучи гордо думата българин.

Трябва да имаме ясното съзнание, че зад рамото на Бойко Борисов наднича зверското лице на фашизма. Борисов е готов фашист. Той вече се обявя за водач не на отделна партия, а на целия български народ. Той е, с други думи, нашият фюрер. Нека не гледаме с присмех тези налудничави прояви. Някога гледах с присмех налудничавите прояви на Хитлер и видяхме докъде стигнаха и Германия, и човечеството. Борисов няма, разбира се, мащабите на един Хитлер, но за България той може да бъде тъкмо толкова опасен, колкото опасен за света бе Хитлер. Ето защо нашият повик днес трябва да е: Долу фашизма!

огромните постигновения, които го последваха

За кратко време България се превърна в процъфтяваща

Защо съм русофил

Любовта към Русия е нещо, което или го имаш, или го нямаш, тя се придобива още от детските години, от училището

Разделението на българите на русофили и русофоби започва скоро след Освобождението на България от турско робство. Оттогава досега отношението към Русия е определяло политическото поведение на едните и другите. Аз съм се определил още от детските си години благодарение на разказите на баба ми за братушките.

Защо съм русофил? Защото преди всичко съм българин. Защото съм православен християнин и съм против водената война от Запада срещу православието. В Украйна се води открита война на фашизирания католицизъм срещу православните граждани.

Заслужава да спомена чинизма и безсрамиято на Карл Билд - внъшен министър на Швеция, който преди известно време заяви: "Православието е главната заплаха за западната цивилизация, заплаха, по-

страшна и от исляма." Русия им пречи, защото си остава държава, способна да се противопостави на САЩ. Затова те не могат да допуснат съществуването й. Путин представлява опасност за Запада.

Русофил съм, защото любя и уважавам руския народ и в кръта и в гените ни. Ние сме също като тях славяни и като такива сме длъжни да се поддържаме, особено сега, когато Русия е подложена на репресии и стремеж да бъде смачкана и унижена.

Русофил съм, защото хиляди честни руски мъжички дадоха свидетелство за нашето Освобождение от 500-годишното турско робство. Което новоизпечените русофоби, като именуващия се президент даже не споменава в речите си на 3 март.

Русофил съм, защото стотици българи са се учили в руските училища и университети преди Освобождението ни и

Снимка БГНЕС

след това са сеели наука и знания сред народа.

Русофил съм, защото отново руският мъжик ни освободи от фашизма през Втората световна война и въпреки тежестите на войната и разрухата в Русия, ни помагаше братски в продължение на години за развитието на страната ни.

Русофил съм, защото имам много колеги и приятели руснаци, с които съм работил и дружил. Всеобхватна е руската душа. Удоволствие е да имаш такива

приятели. Спомените за дружба-та ми с тях радват сърцето ми.

Русофилството е нещо, което или го имаш, или го нямаш. То се придобива още от детските години. От училището. От руската литература и поезия. От срещите с руснаци и съвместна работа. Тогава широката руска душа те завладява и ти се потапяш в нея и никога не можеш да й изневериш и забравиш. И сега, след много години, след превратностите в политическия живот, ние си

оставаме приятели и търсим начин да се видим и чуем.

Ние, русофилите, трябва да се обединим и да оказваме силна подкрепа в този момент на Русия. Да заглушим русофобските излияния на продаците се на Запада българи. Да им заявим, че Русия ще пребъде и ще става все по-силна и закрилница на неоправданите народи.

Христо ДЖУРОВ

Избори

Не сме се споразумявали с ГЕРБ

След съобщение в медиите, че на 27-и т.м. г-н Бойко Борисов и Владислав Михайлов са подписали предизборно споразумение между две партии, уведомяваме: Съюз на пенсионерите-2004 няма нищо общо и никаква обвързаност с ГП "Обединена партия на пенсионерите в България", регистрирана през 2004 г. от г-н Сава Гърбузанов и един-единствен път е участвала в избори за народни представители.

Съюз на пенсионерите-2004 е най-масовата неправителствена организация на пенсионерите в България за решаване на социалните проблеми на най-дискриминираната социална общност по време на прехода.

Призоваваме всички наши членове да дадат вот на доверие по своя собствена преценка за най-достойните, най-мъдрите и тези, които не се поддават на подкуп, за да доведем докрай борбата за по-достоеен живот.

С това ще докажем, че сме живи, че се трудим и живеем със собствено достойнство.

Цветан МИНКОВ, председател на Съюз на пенсионерите-2004

Снимка Благостена ЦВЕТКОВА

Констатация

ДЪРЖАВАТА НИ Е ТОТАЛНО НЕАДЕКВАТНА

В страната ни има над 350 000 безработни, а в същото време се търсят десетки хиляди ИТ специалисти. Гледайки "умно" целия този процес, държавата харчи нашите пари, за да финансира обучението на никому ненужни кадри в областите "управление". Толкова много хора учат управление, че не е истина. А когато потърсиш управител, установяваш, че на две магарета сено не могат да разделят, камо ли да ти управляват фирмата.

От всеки 20-и завършил даскал, едва 5 от тях започвали работа по специал-

ността! Защо тогава харчим пари за тяхното обучение, след като не искат да работят по специалността? Същото е с докторите и медицинските сестри. Нека държавата да задължи институтите, които финансира, да сключват договори със студентите, като изисква от тях да си заплащат образованието с лихвите, ако не работят в България. Защо да финансираме здравната система на Германия, след като ние се задъхваме отвсякъде?

След няколко години се очертава криза на специалисти от техническите специалности. Тогава ще попитаме държавата защо е произвела десетки хиляди икономисти и "управленци". Защото и хората са така научени. Да им е лесно и да си вземат "кетапа", демек дипломата, че да не изглеждат прости, когато отидат на вечеринка. Комбинацията между народна простотия и държавно безхаберие е наистина показателна.

Добри КОЛЕВ

Спомени

Баща ми - път през годините

Преди няколко дена на един дъх прочетох книгата "Дунавско хоро закичено с алено мушкет" и окриляна от фактите и събитията, свързани с живота на Дико Илиев, реших да напиша тези редове, защото всички трябва да знаем, че в България е имало, има и ще има родолюбци, които в името на народа са готови на всичко дори с цената на живота си.

Това е част от пътя през годините на Марин Целов Мариновски (Трънската) моят баща, който беше един от онези българи, достоен и себеподдаващ се за доброто на Родината. Роден в с. Баница, Врачанско, през 1912 г. в средно земеделско семейство. През тридесетте години става най-младия член на РМС. Поради липсата на средства не можел да продължи обучението си след седми клас и родителите му го изпратили да учи занаят при най-добрия шивач във Враца. През 1933 г., по време на Лайпцижкия процес, е арестуван и попада в една килия с Никола Вапцаров. Поетът му

подарил стихосбирката си "Моторни песни" с автограф, която пазим.

През 1935 г. баща ми се завръща в село Баница, включва се като ятак в партизанската борба и често се среща с Иван Тодоров Горуня, за да научава новини и получава задачи. През зимата на 1943-1944 г. предател съобщава на полицията за активизиране на революционерите и повечето от тях (нелегални) от Баница са арестувани. Следствието се водило в село Горно Пещене, а след това са откарани във Врачанския затвор с присъда.

На 8 септември 1944 г. тежката желязна врата на Врачанския затвор се отваря. След обяд пред къщата ни в с. Баница спряха два камиона с руски войници и офицери. Татко седеше отпред при шофьора (аз помня това, бях на 8 г.). Двама войници го взеха на ръце и го пренесоха в двора, защото го боляха краката, обути само с вълнени чорапи. Един

офицер ме взе на ръце и ме понесе из улиците и викаше "У меня есть такая дочка". Съседите, които бяха излезли да поздравят освободителите, се чудеха как така този руснак веднага позна името Дочка (Евдокия). След това разбраха, че той има дъщеря като мен, а дъщеря на руски значи дочка. Седмични руските братя стояха в нашите домове и села. Хората ликуваха и ги черпеха кой с каквото може.

Още от първите дни на свободата баща ми - Марин Мариновски, се включи във възстановената ремсва организация и в новосъздадената Българска комунистическа партия. През 1947 г. започна създаване и укрепване на автомобилния транспорт във Враца. Баща ми пое управлението му в града.

През този период беше направена първата копка за строеж на съвременна и удобна сграда и съоръжения за нуждите на бъдещия автокомбинат, който и сега е гордост за Враца. Докато татко беше управител на ДАП, не изкара дори курса за шофьорска книжка. Нямаше време. Когато почина, остави в спестовната си книжка 3 лв. Не получаваше бонуси.

Евдокия МАРИНОВА, Враца

ДУМА

Не е никаква тайна, че през годините на така наречения преход София стана притегателен център за всички щогоде активни българи. Просто работа се намираще само в столицата, защото замрялата по всички познати причини икономика даваше признаци на живот само тук. Поне в първото десетилетие след 10-и ноември. Друг е въпросът с отпадналото по демократични причини "жителство" и много хора побързаха да осъществят лелеаната си цял живот мечта да бъдат "по-първа ръка" хора. Смешно, парвенюшко, в противоречие на европейската практика още от миналия век, но пореден български патент с негативен привкус.

Управлението на София през цялото това време е в ръцете на определени се като десни общинари и кметове. Но ако човек има възможност да посети някой и друг европейски град, в т.ч. и в бивши социалистически страни, ако наум няма само идеята да се устрои някак там, той може да изпита само съжаление към собствената си столица и да се върне да сподели впечатления. И не е въпрос за пореден упрек към държавата или за вяра в думи, че ти единствен си построил това или онова, главно магистрала, в София, защото само ти го можеш. Не, става въпрос за дребни неща, които имат пряка връзка с модерните концепции за стратегическо развитие на всеки град, за модерен професионализъм и познаване на днешните видения за градоустройство и

грижа за жителите

на твоя град.

Ако си решил, че туризмът е важно перо в бюджета и вековното съществуване на града може да служи и за съхранение на национална гордост, исторически познания и привличане на повече платежоспособни граждани на света, задължително е да имаш най-статна визия какво харесват, търсят, оценяват хората, и да имаш волята да го реализираш "step by step", и то в дългосрочен период. Защото е въпрос и на възпитание, манталитет и обучение на следващите поколения. Сегащите явно са загубени в прехода. Ако видиш например какви "космически" автобуси се движат в провинциален град като Малмьо на пример, няма как да възкликваш за новите еко-автобуси на столицата ни. Старите не са изхвърлени, но са от тази порода, която наричаме "втора ръка" и обичаме по бальски причини да купуваме. Тук просто са боядисани свежо и нямат признаци на останали от социализма. Влаковете са боядисани в лилаво и спират на гара в центъра на града, но сградата е сигурно на 200-300 години, не е съборена, а просто обновена съгласно модерните изисквания, и всеки турист е задължен да я снима за спомен.

А как бихте реагирали, ако старите гробища са в центъра на града, но са направени като парк, из който се разхождат или просто минават бързащи граждани, защото алевите са точно там, където е най-пряко? Ако сте в Клуж, Трансилвания, което е в Румъния, защо

не можете да откъснете поглед

от градините из града и цветята, които са из всички улици, но главно в пешеходната зона? Защото са в бетонните кашпи, които са на мода сега в Европа, и със същите цветя и аранжировка, които заливат всеки европейски град днес. Вижете останалите от стари времена бетонни сандъци с ретро цветя пред и около хотел "Балкан" (бивш "Шератон") в центъ-

ПРОВИНЦИАЛНА СОФИЯ

Автобусите на Малмьо, Швеция

Ние продължаваме да си мечтаем за цветята, дърветата, паметниците, чистите улици, за всичко ново и модерно, което се случва в градовете на Европа

Зорница ИЛИЕВА

ра на София и няма как да не ви стане тъжно. Още повече, защото дори в провинциалните градове на Европа улиците се чистят с приспособления като щипки и няма нужда от наведжване на заетия с тази дейност, който с ръкавици чисти и носи найлоновите торби за смяна в кошчетата за боклук, поставя ги, независимо дали старите са пълни. Вози количка с необходими метлич-

ние, приобщаване и колкото и да е странно, обич към роден град.

Къде из Европа стари сгради от минали времена се рушат или се оставят да бъдат унищожавани и разграбвани, за да отстъпят място на

стъклени бизнес-центрове

които стоят с години празни? Там няма ли частна собственост? Та туристите снимат само старинните сгради и паметници, но дали обръщат внимание на олющените, но всъщност прекрасни домове в София, останали от времето на "строителите на съвременна България"? Какво по-сериозно доказателство за вечност и дължавност от съхраняване на

Цветята на Клуж, Румъния

ки и живее с чувството на служител средна ръка в съответната община.

Представте си нашите ромки как биха изглеждали в собствените си очи, ако имаха възможност да работят с такива "щипки". Приобщаването чрез обучение със съвременни средства и методи за работа носи и други придобивки за обществото. Не е въпрос на пари. Каквото и да говорят, тях винаги ги е имало. Въпрос е на знания, професионализъм, желание за работа не "на парче" с търсене само на келепир, собствен и на съпартитиците, както и на стратегическо виждане за бъдещето на страната и столицата ѝ. Виждане, свързано с история, възпита-

изграденото през минали векове, независимо кой го е направил? Новите сгради не пречат и дори сполучливо се съчетават със старинните, но кой ти гледа у нас.

Да разказваме ли какви са грижите за дърветата и как стоят като пейзаж от ненадигнат майстор-художник и в Клуж, и в Малмьо? Е, последният е в списъка на 15-те най-зелени градове в света, но си е провинция отвсякъде, макар и исторически град. София не е ли? Само дето на един от мостовите над канал в града са поставени метални обувки на популярните градски актьори и хората задължително се снимат точно там. На друг мост художник-приложник реклами-

Наоколо цветята са толкова красиви и комплектовани дори със здравец, че впечатлението и от Клуж, и от провинциално Малмьо си остава цветно и дълговерменно.

Защото това си го нямаме

Без значение, че и тук се срещат румънски цигани, малко на брой, които свирят по ъгли и улици, но са облечени някак празнично и нямат вид на просяци. Все пак срещат се и ровещи в кошчетата за боклук, но явно не местни. Билбордове из тези градове няма, рекламните и надписите над заведенятия им са на съответния език, т.е. английският се знае отлично, но не се ползва за табелите на улиците или означения на магазини и ресторанти.

Да, и тук се хранят предимно с хамбургери, защото са най-евтини, и често срещани граждани твърдят, че има криза и при тях. Сигурно, защото са ограничили някои социални придобивки, но ако се задълбочи човек в стандарта на живот, няма да остане само с тъга. Поинтересното е, че освен японци, тук са и руските туристи, което се приема за повече от положително и любезното отношение към всички издава само градено с години чувство за доброжелателност, която носи печалба. Няма общо с

Гробищен парк

ра ръчно изработено от него чердже и това придава особено изискан естетически вид на новия мост. Старата телефонна кабина не е изхвърлена поради липса на необходимост от улични телефони и е превърната в нещо като паметник на един от градските площади, а никой не се дразни, че на пешеходната улица компартията е поставила свой постер с протест срещу нещо-си. Да сте чули за шведската компартия? Е, има я и си има дейност, без това да е проблем на обществото, напротив, демокрацията в действие. Предстоящата премиерата в операта е на "Д-р Живаго", като в Берлин, а ние завидяхме на пространството пред красивата сграда и особено интересния паметник с прочути световни творци в областта на изкуството.

Поне да бяха поставили на пешеходната "Витошка" паметник на Яворов във връзка с навършването тази есен на 100 години от трагичната му участ. Все пак на "Витошка" е последния му дом, а той е не само един от най-нежните ни велики поети, не само е воювал в името на единствената обединила ни кауза в новата ни история, но е имал и живот, достоен за нови романи, пиеси, и вдъхновяващ с емоциите и идеите си. Може и да послужи за обща култура на младите, които трудно четат книги днес.

В изключително поддържащите катедрали има кът за работа с деца и жена-свещеник нещо им обяснява, а родителите са в отсрещното кафене.

официално изразена позиция например на шведското правителство за Украйна. Както и продажбата на руска печатна преса в най-големите магазини в тези градове не е никакъв проблем. Изводи всякакви.

Ние си мечтаем за цветята, дърветата, паметниците, чистите улици със съвременни средства за почистване, за всичко ново, модерно, което се случва в градовете на Европа, за да се почувстваме европейци. Другото са само думи, които радват предимно съпартитици. Все пак не искаме да се построи в София Turning Torso (Извитият торс) на испанския архитект Калатрава в града ни. Това е втората по височина жилищна сграда в Европа и Малмьо го е обявил за символ на града, независимо от древната си история. Защото просто е уникална сграда и от ново се прави съчетание между най-новото в дадена област и гордостта от вековно съществуване. При нас определено не е въпрос само на пари, сигурно ги има, но кой как ги използва не е никак ясно. Поне да си отварят широко очите общинарите, когато ходят командировки из страните на ЕС. Защото София ще продължава да си изглежда провинциална, незамерена, разпиляна, несъразмерна, англописана, шарена като чалга-представление, независимо от претенции за успехи, строителство и промяна. В тази връзка се сещаме за един стар виц: "Не стреляйте по пианисти, той толкова си може". Оставаме с мечти.

3. Банките и нещата от живота

Славчо КЪНЧЕВ*

„Парите не се правят на силна светлина“.

Джордж Бърнар Шоу (1856-1950 г.) - английски писател от ирландски произход, драматург и публицист

В условията на „пост-кризисен“ период състоянието на икономиките на държавите членки на ЕС, остава нестабилно. През второто тримесечие на 2014 г. дори икономиката на locomotiva на ЕС - тази на Германия, претърпя силен удар с 0,2 процента спад на brutния вътрешен продукт. Дори там, където е отбелязан минимален икономически растеж, той е в границите на статистическата грешка. Същевременно проблемът със заетостта на работната ръка остава централен. Което от своя страна налага допълнително националните бюджети по линия на разширените социални програми. Ето защо усилията са насочени към увеличаване на бюджетните приходи. Едно от основните пера за попълване на фиска е данъкът върху общия доход. Именно затова като цяло в ЕС е засилена тенденцията към осветляване на банковата сфера и така да бъдат каптирани шлюзовете за укриване на данъци. Ето защо Великобритания, Австрия и Германия сключиха споразумения с Швейцария, за да бъдат удържани данъци върху депозитите на техни граждани в швейцарски банки или във филиали на международни финансови институции, разположени на територията на алпийската страна.

Общественият настроения в ЕС

рязко ескалираха срещу съществуващите данъчни убежища. Беше организирана международна онлайн подписка против тях. Базираната в Брюксел група Transparens Europe, която организира подписката, посочи, че в годините на икономии и увеличение на данъците общественото недоволство, насочено срещу укривателите на данъци и техните съучастници де факто във финансовите институции, силно е нараснало.

Вследствие от общата обстановка дори властите в Люксембург оменкаха по въпроса за тайната на банковите сметки и съобщиха, че най-късно до началото на 2015 г. ще започнат да предоставят информация за авоарите на чужди граждани във финансови институции на територията на Люксембург или в техни филиали в чужбина.

Банковите лобита, разбира се, не предават позициите си за непрозрачност без съпротива. От друга страна, се по-

явиха критики към САЩ и Великобритания, че толерират данъчни убежища под тяхна юрисдикция. Още през 2012 г. тогавашният финансов министър на Австрия Мария Фектер в своите опити да защити банковата тайна коментира, че промяната в законодателството не може да бъде „еднопосочна улица“ и обвини властите във Вашингтон и Лондон, че не затварят международните данъчни вратички в щата Делавейр и съответно в Нормандските острови.

Прегрешението на банкови институции в самите САЩ имат богат летопис. Един от тези случаи е „делото на Пиночет“. Освен обвинението в нарушение на правата на човека, извършени по време на неговото управление в Чили, на генерал Аугусто Пиночет било предявено и обвинение в корупция. Службата за вътрешни приходи на Чили подава на 1 октомври 2004 г. иск против Пиночет с обвинение в мошеничество и отклоняване от заплащане на данъци чрез използване на секретни сметки в САЩ, които били открити под измислени имена през периода 1996-2002 г. Идва месец ноември 2005 г.

Пиночет е изправен пред съда

по обвинение в избягване на дължими данъци и е поставен под домашен арест. Предполагало се е, че той е скрил по тайни банкови сметки 27 млн. долара, впоследствие тази сума е била намалена на 13 млн. долара. Пиночет умира през 2006 г., преди да бъде произнесена окончателната присъда по делото.

„Партньор“ на Пиночет по повдигнатото обвинение била една вашингтонска банка. Rigys Bank, напълно съзнавайки своята роля в престъпването на закона, участвала в операцията по изпирането на парите, собственост на Аугусто Пиночет. Финансовата институция създава офшорни подставени компании, фиктивно действащи от свое име, и по този начин умело прикривала връзката на Пиночет с банковите сметки, скривала авоарите му от регулиращите органи, приемала милиони долари по депозити без изпълнение на процедурата „познавай своя клиент“, тоест без идентификация и проверка на личността на бенефициарния собственик, както и на източника на средства.

През януари 2005 г. Rigys Bank се признава за виновна в непредставяне на отчет за подозрителна дейност на правохранителните органи и заплатила глоби в размер на 16 млн. долара. Един месец по-късно, за да уредят предявените им от властите на Испания гражданско и криминално обвинение заради неизпълнението на съдебното определение от 1998 г. за замразяване активите на Пиночет, Rigys Bank и нейните собственици Джоузеф и Роберт Олбритон изплатили около 1 млн. долара за погасяване на съдебните разноски и внесли 8 млн. долара във фонда за помощ на жертвите на пиночевския режим. Краят на историята е, че несъблюдаването на мер-

ките за борба с изпирането на пари довело до продажбата на Rigys Bank.

Процесът на глобализация

изцяло улеснява перачите на пари. Самият термин „пране на пари“ (на английски език „money laundering“) беше използван за първи път през 80-те години в САЩ за доходите на наркобизнеса и обозначаване на процес за преобразуване на нелегално получени по престъпен начин в легални пари. В международното право разгната дефиниция на легализирането (прането) на доходи от престъпна дейност и на видовете и прийомиите за такова легализиране се съдържа във Виенската конвенция на ООН за борба с незаконния оборот с наркотични средства и психотропни вещества от 19 декември 1988 г., оказала голямо влияние върху развитието на съответното законодателство на западните държави. Виенската конвенция от 1988 г. квалифи-

ция. Статия 6 на конвенцията изрежда нарушенията, явяващи се източник на „изпраните пари“. В законодателството на едни държави под определението „мръсни пари“ попадат всички доходи, чието получаване е свързано с нарушение на наказателния кодекс, във втори - само на доходи, чиито източници са извършили тежки престъпления, в трети - даже доходите, свързани с нарушение на гражданското и административното право. В редица държави категорията „мръсни пари“ включва и парите, получени от корупция.

Точно този канал - „сребърните аргументи“, както още древните римляни са наричали подкупите, е

изключително важен за България

поради изобилието на корупционни практики. Първопричина са вече традиционните отрицателни оценки, които страната ни получава на основата на стойностите на индекса й за корупция. Световната

както количествено, така и да се промени качествено. Дефинитивно в отрицателна посока. Понеже вече е напълно очевидно моралният генозис на световната криза, породен от човешкия фактор. Немалко от съавторите на финансовите сътресения са именно в банковата сфера. Задействани от обстоятелството, че на когото много е дадено, на него още повече му се иска.

Ето защо в публичното пространство изобщо не предизвиква шок новината, че Институтът за религиозни дейности, по-известен като Банката на Ватикана, отчита за 2013 г. размер на печалбата си, практически паднал до нула, в резултат на закриването на няколко хиляди сметки. Операциите, по които предизвикаха обвинения в пране на пари.

Съмнителната репутация

на Банката на Ватикана е твърде отдавна. През 1982 г. шефът на банката Пол Казимир Марцинкун беше заподозрян в причастност към фалита на Banko Ambrosiano, свързана с италианската мафия Cosa Nostra, в която Институтът за религиозни дела беше най-големият акционер. Същата година избягалият от Италия ръководител на банкрутирала банка Роберто Калви беше намерен обесен под моста Блекфрайърс в Лондон. През 2009 г. италианските власти започнаха да проверяват транзакциите на Банката на Ватикана във връзка с подозрения за пране на пари. Една година по-късно бяха арестувани нейни активи за 23 млн. щ. долара. А срещу нейния тогавашен президент, Еторе Готи Тедески, беше заведено наказателно дело. През юли 2013 г. полицията арестува банковия служител епископ Нунцио Скарано по подозрение в мошеничество и корупция. Последваха оставките на генералния директор Паоло Чиприани и неговия заместник.

Скандалите отекнаха не само в цялото италианско общество, но и в римо-католическия свят като цяло. Наложиха се намесата на самия Свети престол. Папата назначи специална комисия за разследване на дейностите на банката и за изработването на план за по-нататъшни действия. Не беше изключен и вариантът за нейното ликвидирание. През м. април т.г. комисията, съставена от осем кардинали, представи обстоен план за реформиране. Понтификът одобри проекта, предвиждащ решително реструктуриране: закриване на подозрителни сметки, съкращаване на инвестиционна дейност със собствени средства и най-важното - по-прозрачно управление на операциите. Сегашният президент на институцията, немският финансист Ернст фон Фрайберг, назначен на поста през 2013 г., за да проведе реформата, категорично заяви: „От самото си идване на поста винаги съм казал, че няма да позволя подозрителни операции“. Нали желаещи да ползват банковата сфера за незаконни финансови операции никак не липсват. Понеже живеем във време, когато напълно излишните неща са жизнено необходими, както е казал Оскар Уайлд. А те струват пари, твърде много пари... (Следва)

*Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България

цира като престъпление прането на пари, получени от незаконния оборот с наркотици. В дефиницията беше отчетена и актуалната действителност - обстоятелството, че развитието на организираната престъпност доведе до ръст на доходите на престъпните организации, получаващи средства и от други престъпни дейности - търговия с роби, провотация, търговия с човешки органи, нелегална търговия с оръжие, изнудване, рекет, разпространяване на радиоактивни и особено опасни вещества. Част от тези доходи, след процеса на изпиране, са инвестирани в легалната икономика.

Конвенцията на Съвета на Европа № 141 „За прането, разкриването, изземването и конфискуването на доходите от престъпна дейност от 8 ноември 1990 г. призна за престъпни дейностите, свързани с прането на пари, получени не само от наркобизнеса, но също и от други видове престъпле-

практика недвусмислено показва, че голяма част от сенчестата икономика, органично свързана с корупционна сфера на икономиката, като финансови потоци минава през банковата сфера. Е, и било доста демодет кервани от мулета да разнасят съкровища през девет земи в десета!

Ето защо банките у нас е наложително да бъдат под непрекъснат и ефикасен контрол. Като казуса „Корпоративна търговска банка“ прави актуален проблема за създаването на публичен орган от представители на гражданското общество, който да наблюдава дейността на самото Управление за банков надзор в Българска народна банка. Което след банковата криза през 1997 г. в условията на ново законодателство в банковата сфера напълно абдикира от своите задължения, каквото е и заключението на националния омбудсман Константин Пенчев. В противен случай развитието на събитията може да ескалира

ГАЙДАРИ ЩЕ СЕ НАДСВИРВАТ
В КОПРИВЩИЦА В СЪБОТА И НЕДЕЛЯ

Радина Василева нареди живописни картини

Младата художничка, завършила моден дизайн в Милано, със самостоятелна изложба във Варна

“Зад онази врата, в дълбините на съзнанието, срещаш видения, кошмари, сенки и мечти, страхове, фантазии, стремежи... скрити пориви. Приблизих се и надникнах!” Това е загадъчното мото на самостоятелната изложба на Радина Василева, която може да се разгледа в Арт център “Творисимо” във Варна, ул. “Михаил Колоди” 3, научи ДУМА от Нина Локмаджиева.

Радина Василева е млада, обаятелна и изключително темпераментна. Ние сме завладени от нейния талант и усет към красивото и искаме да я представим на варненската публика, отбелязват организаторите. Псевдонимът ѝ - D'Amore, води

началото си от Италия, където е завършила моден дизайн и стайлинг в Милано. Несъмнено това е незабравима и прекрасна част от живота ѝ, изцяло потопена в света на модата и изкуството. Но за разлика от много други, които са се образували в чужбина, тя не забравя да се върне в България. Трогва с неподправения си патриотизъм и “смелото” решение да се опита да се развива у дома - в родния си Разград, където се намира ателието ѝ - Арт студио “D'Amore”.

Радина рисува, илюстрира, прави бижута, аксесоари, сувенири... Занимава се със стайлинг и декорации. Не може да се конкретизира в една посока. Всичко зависи от моментното ѝ вдъхновение. За изложбата си в Арт център “Творисимо” е подготвила колекция живописи, наречена “AspirationS”. Тези творби съчетават в себе си няколко различни стила, както и настроения, преминаващи през романтиката и красивите мечти до страховете, кошмарите, ограниченията и табулата, потиснатите желания и стремежи, които бродят дълбоко в съзнанието на всеки от нас.

Любопитни сме откъде възниква любовта на Радина към абстрактното изкуство и тя импулсивно споделя своето артистично уещание: “В картината зрителят открива неща от собственото си под-

съзнание, без да подозира това. В едно и също произведение едни виждат еротика, други откриват единствено ужас и отрязани крайници. Случвало ми се е там, където едни виждат красив полет на перурда, други да откриват просто зловещо насекоми. Някои от представените творби ще са точно такива. Други - пълна противоположност. Цялата идея възниква от желанието ми да смеся минало и бъдеще, детайл и абстракт, романтика и страх, надежда, мрак и отчаяние... А кой какво точно ще “открие”, предстои да разберем.”

Канадският музикант Джон Робертсън гостува на русенска сцена

Цикълът от два концерта “Музиката на Канада” днес и на 6 септември ще представи за първи път в България част от творчеството на ка-

надският композитор Джон Робертсън, научи ДУМА от Сийка Лапачка. Роден в Нова Зеландия през 1943 г., композиторът емигрира в Канада на 23-годишна възраст, където живее досега. Там продължава образованието си в Кралската консерватория в Торонто. През 1986 г. печели конкурс за композитори и неговите произведения започват да се представят в Австралия, Великобритания, Канада, Швеция и Мексико. Освен композитор, Робертсън е и кларинетист и редовно свири по концерти в Кингстън, Онтарио, където живее, както и в

Камерния оркестър на Пуерто Валарта, Мексико.

Публиката ще се срещне с избрани творби камерна музика на Джон Робертсън днешно от 19 ч. в зала “Филхармония”. В програмата са включени Елегия, Серенада за струнни инструменти, Вариации на тема “Мелничарят от Дий”, Квинтет за флейта, кларинет, валдохорна, фагот и пиано, Есенна разходка. За първи път в Русе ще прозвучи произведението му “Serenade in G” в цялостен вид, чиято втора част Waltz е най-често изпълняваната му творба за оркестър.

На 6 септември от 19 ч. в същата зала предстои среща със симфоничното творчество на композитора. Ще прозвучат Увертюра към Музикална комедия, Смъртта на Кроу, Симфония, Танци на Саломе, Сирано, Фестивален ден. Симфония е написана през 1986 г., но премиерата ѝ ще бъде на този концерт. Двата концерта от цикъла “Музиката на Канада” са с участието на оркестъра на Държавна опера-Русе, концертмайстор е Мария Пенев. Диригент е Антъни Армор. Билети се продават на касите на Държавна опера-Русе и Канев център.

Лили Друмева с нови песни на фестивала „Поети с китара” в Ловеч

Познатата българска китри певица и китаристка ще участва с четири нови песни на 14-ото издание на фестивала “Бард-фест Ловеч”, който ще се проведе на 5 и 6 септември. Композициите са дело на Лили Друмева и нейния музикален партньор, китариста и автор Николай Николов. Песните са част от нов албум, който предстои да излезе в края на годината. В Ловеч Лили Друмева ще представи своята музикална енциклопедия, която вече е на пазара. Книгата може да бъде купена от всички книжарници, от сайта на издателство “Сиела”.

Авторският тандем Лили Друмева (вокал, китара, цигулка) и Николай Николов (китара) се създава през април 2012 г. И двамата артисти са с голям опит в музикалния бранш и композират на авторска музика.

Лили Друмева е пионер в китри и блуграс музиката на Балканите - вокалистка, композиторка, мултиинструменталистка, продуцентка на девет албума и основателка на групата “Lilly of the West”. Авторка и водеща е на музикални предавания по Радио София и телевизия ББТ, журналист и член на борда на Световната китри и блуграс асоциация в Нешвил. Лауреатка е на международни конкурси

и носителка на световни награди.

Николай Николов е виртуозен китарист, завършил НМА “Танчо Владигеров” с отличие. Носител е на множество награди от международни конкурси, солист на оркестри и автор на много инструментал-

ни песни. Основател е на група “Акустика”, заедно със Стамен Янев и Благовест Зерлиев (“Атлас”). Автор е на песни, представени в известни конкурси (“Златна пролет”, “Евровизия”), продуцент и аранжор в областта на поп и рок музиката.

кратки

Кръстьо Кръстев стана почетен гражданин на Димитровград

Роденият в димитровградското село Длъгнево през 1935 г. поет Кръстьо Кръстев бе удостоен със званието “Почетен гражданин” на тържествена сесия по повод на празника на Димитровград - 2 септември. Той е автор на десет стихосбирки. Тържествата ще продължат с концерт на група “Фондацията” на площад “България”, по време на който ще бъде награден един от участниците във фотофорума “Моето любимо място в Димитровград”. За празника гостуват делегации от побратимени градове от Сърбия, Хърватия и Унгария, съобща БТА.

„Сфумато” започва сезона с три премиери

Театралната работилница “Сфумато” започва новия сезон с три премиери. Първата е на открито - в парка “Заимов” пред театъра, на 5 и 20 септември от 21 ч. - “Възстановки” по романа на Милен Русков “Възвисяние” с режисьори Димитър Сарджев, Борис Кръстев, Боян Крачолов, Григор Антонов. Спектакълът е от програмата “Сфумато - Нови имена” - с избрани заглавия от Малкия сезон, който организира Театралната работилница, припомня БТА. “Предградие” от Ерик Босоган с режисьор Димитър Еленов и хореографка Дони Златкова излиза на 10 септември. Представлението е за зрители над 12 години. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на фондация “Америка за България”. Премиерните спектакли на “Филкет” от Хайнер Мюлер в превод на режисьора Иван Станев, постановка на Весела Василева, са на 12 и 25 септември в зала “Българоград” на “Сфумато”.

ПОЧИНА ПИСАТЕЛЯТ АТАНАС НАКОВСКИ

Писателят Атанас Наковски е починал на 89-годишна възраст, потвърдиха за БТА от Съюза на българските писатели. Наковски е писател-белегист, автор на разкази, повести и романи, както и на произведения за деца. Сред неговите творби са романите “Бреговете на реката”, “Светът вечер, светът сутрин”, “Другата галактика”. Работил е във В. “Студентска трибуна”. През 1949 г. завършва Стопанския факултет и постъпва на работа в Радио София. От 1958 до 1975 г. е редактор в издателство “Български писател”. От 1975 г. е главен редактор в сп. “Септември”. Дебютира във В. “Литературен фронт” през 1946 г. Носител е на наградата за фантастика “Гравитон” - за цялостен принос. Поклонението ще се състои от 11 ч. днес в траурен дом срещу Централните софийски гробища. Поклон през паметта му!

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

Светът на Яворов представен в изложба

Регионалният исторически музей в Пловдив дава възможност отново да се докоснем до личността и поетичния гений на великия чирпанлия, един век от чиято кончина се навършва през 2014 г.

Официалното откриване на изложбата "Светът на Яворов" ще се състои на 6 септември от 19.45 ч. в зала "Съединение" на Регионалния исторически музей в Пловдив. Тя е разположена в залата за временни изложби на площад "Съединение" 1 и ще остане подредена до 20 октомври, след което ще гостува в Чирпан – родния град на българския поет. На 6 септември посетителите на експозицията "Съединение на България от 1885 г." ще могат да разгледат изложбата между 9 и 15.30 ч., научи ДУМА от Пламен Четелязов, уредник връзки с обществеността на РИМ-Пловдив.

100-годишнината от смъртта на големия поет (на 29 октомври 1914 г.) е записана в културния календар на ЮНЕСКО за 2014 г., като се изтъква, че стиховете му са превъзходни в цял свят, което доказва универсалността на неговата поезия. Ако той беше син на някой от големите народи, ако беше творил на някой от световните езици, несъмнено щеше да има много по-голямо признание.

Изложбата е възможност за докосване най-вече до творчеството на Яворов, защото той превръща в огнени слова преклонението си пред родния тракийски чернозем, любовта си към Дора Габе, Мина Тодорова и Лора Каравелова, борбите на поробените българи в Тракия и Македония.

С дейността и творчеството си Яворов се нарежда сред духовните и революционни водачи на народа ни и с право руският журналист Владимир Виктор-Топоров нарича първото десетилетие на XX век "Времето на Яворов", подчертават от музея.

Всеки българин пази в сърцето си поне един стих на Пею Крачолов Яворов. Но ако животът на един човек може да се опише в роман, то за гения на българската поезия и революционер Пею Яворов, преживял любовни трепети с едни от най-красивите жени на своето време, това е поредица от романи, които формират неговия свят.

Пею Крачолов е роден в Чирпан на 1 януари 1878 г., опознава света на науката и поезията

Снимка РИМ-ПЛОВДИВ

в прочутата Пловдивска мъжка гимназия, след което провинциалният телеграфопощенски чиновник с поемата си "Капиоп" намира не само своя псевдоним Яворов, а и място за творческа реализация в столицата на България чрез кръга "Мисъл".

Два проблема оставя след себе си авторът на "Подир сенките на облаците" – проблема на своя творчески живот и проблема на своята трагична смърт. Своя живот Яворов не успява да изживее в творчеството си, защото трагичната му кончина идва внезапно. И все пак изживяното е една голяма ценност, която му обезпечава почетно място в българската книжнина.

Поколения българи изживяват трепета на досега с поетичния гений на великия чирпанлия, за делото и житейската му трагедия са изписани хиляди страници, но все още има непознати документи от т.нар. "Яворов архив", малко известни снимки в обществени и лични колекции, уточнява Четелязов.

Изложбата е осъществена от Регионалния исторически музей в Пловдив, в сътрудничество с изследователи на делото на Яворов, скулптора Костадин Камбаров и със съдействието на Регионална дирекция "Държавен архив" – Пловдив, Народна библиотека "Иван Вазов" и къща-музей "Пею К. Яворов" – Чирпан.

Снимка АВТОРЪТ

ФИЛМЪТ „ВИКТОР“ НА ФИЛИП МАРТИНЕС БЕ ПРЕДСТАВЕН В МОСКВА

Филип Мартинес, Евгений Ахременко, Жерар Депардийо и Арно Фриле (от ляво на десно)

Христо СЪБЕВ, Москва

В Московския кинотеатър "Пет звезди" Жерар Депардийо, Филип Мартинес – режисьор и сценарист, и продуцентът Арно Фриле представиха филма "Виктор". В него освен Депардийо участват Елизабет Хърли, Марчело Мацарела, Алексей Петренко, Евгений Ахременко и др. Ролята на главния герой Виктор Ламбер изпълнява Жерар Депардийо. Виктор е професионалист, специализирал се в кражби на произведения на изкуството. Но след неуспешен опит е задържан и 15 години престоява във френски затвор. Три месеца преди освобождаването му в Москва е убит неговият син. Виктор заминава за Русия. Той обича страната, в която е живял много години. В сърцето му се е запазило страстно чувство към бившата му съучастничка – красивата Александра Иванова (Елизабет Хърли). Целта на Виктор е да разбере кой е убил сина му и да отмъсти.

Филип Мартинес се вдъхновява за написването на сценария по време на двегодишния си отпуск на остров Сен-Мартен. Филмът е трябвало да се казва "Сърцето на бащата". Но след като световната общественост научи, че Жерар Депардийо е получил руско гражданство, действието се премества в руската столица. Мартинес споделя: "Работата в Русия е най-значимият опит в моя живот. Срещата с тази страна, която се осъществи благодарение на Депардийо и Арно Фриле, откри пред мен невероятни възможности. Бях потресен от това колко много се разминава представата за Русия в западните средства за масово осведомяване и се различава от реалността. Моя е идеята за филма "Виктор", а знаменитата "руска душа" и духовност ме вдъхновиха и за режисьорското ми участие в него", разказва Мартинес.

Темата за отмъщението е централна в творчеството на режисьора. Той започва да я изследва още в лентата "Wake Of Death", където главната роля изпълнява Жан-Клод ван Дам. Във "Виктор" още по-задълбочено изследва този "тъмен герой". Мартинес израства на френската Ривиера през 70-те години и затова се вижда връзката му с филмите от тази епоха. В тези филми всички мъжки персонажи са истински мъже, всички жени – богини, а тъмното минало и опасната аура превръщат главния герой в още по-интригуващ. Този сценарий Мартинес написва специално за Депардийо: "Това е стар и добър трилър в жанра ноар, където Депардийо изглежда феноменално..." И Мартинес, и Депардийо са с мощно телосложение и са с уникална харизма, неочаквано могат да изпълнят дует, след това да спорят за творчески разногласия. Депардийо е страстен рокер, на снимачната площадка е получил рядката възможност да влезе с мотор в хола на хотел "Метропол" през централния вход...

„Арт колаж“ за осми път в Пловдив

Абд А. Масуд от Йордания със своите картини

Антония Маринова пред своите колажи

Пенка КАЛИНКОВА

Лятото още не е отстъпило на есента в Пловдив, а есенното великокопие се настани вече в изложбените зали. Месеца започна с Националните есенни изложби в Стария град и с експозицията – резултат от Международния симпозиум "Арт колаж", в залата на Дружеството на пловдивските художници. Около 10 дни художниците работеха заедно и на отворени врати, това беше време за срещи, за обмен, за демонстрация на умения и техники. Създадох се нови приятелства. Инициатор на проявата и куратор и на осмото й издание е художничката – майсторка на колажа и дългогодишна директорка на Художествената гимназия в Пловдив, Маргарита Джарова.

Проявата съществува като биенале от 2000 г. Тази година предизвикателство е "Квадратът", участват 12 български художници и двамата техни колеги от чужбина – Абд А. Масуд от Йордания и Антра

Ивдра от Рига, Латвия. Учителка е по рисуване в Художествено училище за деца от 10 до 16 години. Във формата "квадрат" тя е направила великолепно колажни композиции от правоъгълни форми с различна големина и разположение. През годините са гостували художници от различни европейски страни, от Канада и Нова Зеландия. Тазгодишната изложба е в памет на Акулина Попа от Румъния. С най-голям опит сред колегите е проф. Панайот Панайотов-Пане – неговите квадрати са част от кубове, най-млада е Деляна Димитрова, абсолютка на АМТИИ. Тя показва един шарен, вълшебен свят. Антония Маринова, която е известна освен като художничка, и като великолепна фотографа, се представя с "Бял квадрат", "Черен квадрат" и композицията "Сън в лятна нощ". Тя е майсторка на пачурия, на колажа, изключително изобретателна в използването и съчетаването на цветовете и материите. В случая е избрала комбинацията от бяло и черно. Митко

Железаров, който е отличаван в предишно издание на "Арт колаж", има както винаги оригинални находки в цвета, сюжетите и изброяваните обекти – например риба на копец и върху нея ключ, или наполовина срязана бялка, от чийто семенник те гледа нечие око. Янко Василев от Несебър не може да избяга от синьото на морето, в неговите "квадрати" летят ангели. Известният Георги Урумов е верен на своята експресивна яркост и във формата на квадрата. Сред участниците са още пловдивските художници Венета Маринова и Стоян Куцев, Лаура Димитрова от София, Нели Тодорова от Поморие, Иван Велчев-Иово от Плевен... Дългогодишният педагог и художник Сашо Савов представя една своя творба, но забелязваща се – устни на жена, чийто очертания се повтарят.

Изложбата "Арт колаж" продължава до 19 септември и тази година е посветена на кандидатурата на Пловдив за Европейска столица на културата 2019.

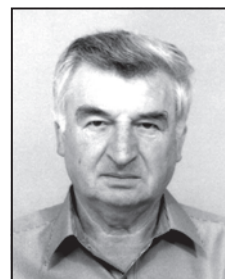
ТЪЖЕН ПОМЕН

На 4 септември 2014 г. се навършват
ШЕСТ МЕСЕЦА

от загубата на нашия скъп съпруг,
брат, баща и дядо

КЛИМЕНТ ИЛИЕВ МИХАЛЧЕВ

на 76 г.

Асфалтова pista, прашина и къса,
над нея простор, безкрай, небеса.
Зад шурвала мъж, понесъл дълга си,
оставил след себе си светла следа.
ПОКЛОН, ДЪЛБОК ПОКЛОН ПРЕД ПАМЕТА ТИ!

От семейството

86 АНИМАЦИИ ОТ 30 ДЪРЖАВИ ПРИСТИГАТ НА ФЕСТИВАЛ У НАС

Многовековни аромати се налагат в изкуството

Над 3000 редки ухания се пазят в Осмотеката на Версай

"Ароматопоезия" от Eguarго Кац

Може да изглежда като съмнителна идея, но многовековни аромати най-накрая се налагат в света на изкуството.

Одет Тойлет е "доставчик на обонятелни приключения", живее в Лондон, работи с парфюмери и художници по редица креативни проекти и дава поглед отвътре през Осмотеката във Версай - най-големия архив на аромати в света. Той пази над 3000 миризми, включително 400 стъкленици с редки ухания, като че ли те са ценен предмет на изкуството. Някои датират от класически вре-

мена и Средновековието, но повечето са от края на 19-ото столетие до наши дни.

Ароматът като художествена форма не е напълно нова тенденция. През 2014 г. Институтът за изкуство и обоняние и група от колаборатори преиздали неуспешен "ароматичен концерт" от 1902 г. Тогава нийоркският арт критик и добре известен експерт Садакичи Хартман се опитал да представи обонятелно шоу - "Пътуване до Япония за 16 минути". Заради прекъсвания от публиката и аудиторията, изпълнена с цигарен дим, спектакълът завършил с провал. Живеещата в Лос Анджелис Бетина Хъби през 2013 г. пуска лимитирана серия парфюм, наречен Dig - "създаден да накара умерените работници да се чувстват добре", като част от проект за Музея за изкуство в Санта Моника.

Американският художник Едуардо Кац "пише" поеми с "миризми". В неговата книга "Ароматопоезия" от 2011 г. са

представени 12 творби върху бели страници, съдържащи собственооръчно направени ухания, понякога с няколко зони с различни миризми на една страницата.

Последното издание на сп. "Гараж" на Даша Жукова също има ароматна тема и негов гост-редактор е Одет Тойлет. Пет парфюмеристи са поканени да създадат ухания, вдъхновени от значими творби на изкуството, сред които "Майкъл Джексън и балончета" на Джеф Кунс и "Двеста еднотоларови банкноти" на Анди Уорхол. Ароматите са уловени на снимки в списанието така, че читателите може да ги помришат, докато научават за творческия процес на парфюмеристите и потъркат ръката си в страницата.

Миризмите имат огромен ефект върху естетичните преживявания и тяхната променлива природа ги превръщат в много по-внушителен материал от маслото и бронза. Художниците трябва да вземат под внимание диапазона на реакции, които предизвикват в своята публика. Експлозия от твърди цитрусови нотки може да придаде мъжествен аромат или обкръжава миризма на барут. Концепцията в дизайна зад аромата е артистична сама по себе си заради многото парфюмери, създаващи омагьосващи ухания, които остават в нашата памет много по-дълго от една картина например.

Промобилетите за Parov Stelar в България са на изчерпване

Остават два дни до изчерпването на промоционалните билети за концерта на Parov Stelar в България. Феновете имат възможност да закупят пропуски по 50 лв. в мрежата на Eventim до 5 септември. След това цената ще стане 60 лв. Шоуто на австрийската електро синг група ще се състои на 3 октомври в 20 ч., в столичната зала "Арена Армеец", по покана на Event Zone. Датата на концерта, насрочен за 4 октомври, се промени заради предсрочните парламентарни избори. Организаторите шеговито уточниха, че не искат приятното преживяване на събитието да замъгли важна вота.

Parov Stelar Band пристига в пълен състав за най-грандиозния концерт у нас. Дори след стотици живи изпълнения гру-

пата неспрестанно експериментира със своята креативност и преминава границите на конвенционалната музика и изпълнение. Така всяко шоу е уникално и коренно различно от предишното. Parov Stelar Band ще представи на концерта в София песните от последния си албум "Art of Sampling", синглите си "Clap Your Hands", "The Invisible Girl", както и любимите хитове като "Catgroove", "The Phantom" и "The Sun".

Преди това посланиците на винтидж културата - The Smugglers Collective, организират у нас редица партита - на 6, 20 и 26 септември са тематичните вечери, в които ще има доста изненади. Повече информация за събитията се публикува на адрес www.eventzone.bg и в социалните мрежи.

ДВУДНЕВНО ПАРТИ ЗАКРИВА СЕЗОНА НА СЛЪНЧЕВ БРЯГ

Сенките се удължават, нощите също, дните окъсяват, небето става все по-есенно синьо. Накратко - лятото върви към края си. А с него си отива и летният купонджийски сезон в култовия Bedroom Beach Club в Слънчев бряг. Краят обаче няма да дойде тихомълком, прокрадвайки се пред есенната тишина, а с гръм и грандиозни празненства.

Двудневното закриване на летния сезон в Bedroom Beach ще започне на 5 септември с мега спектакъла "The Land of Pleasure", който идва директно от Страната на изгряващото слънце. В едно ще се слееят кимона, широки дрехи и шапки, ветрила, чадърчета, червени фенери, нежни цветя и ще препратят гостите на клуб към квартала на гейшите "Гион" в Киото. А бойците от школа по бойни изкуства, демонстрации умения си боя с дървени мечове, ще върнат всички в ерата на самураите. Водещият шоун на партито ще бъде специално поканеният Yassen Petrov, а негов помощник самурай зад пулта - диджей Dimo BG.

Вторият ден на закриването на летния сезон ще премине в по-лежерна и не така войнствена атмосфера със спектакъла "Moulin Rouge-Cabaret". Вместо самураи и шогуни, гостите ги очакват маски, огромни ветрила и пищни перуки, танци с бастунчета и бомбета, дълги стройни женски крака и една прекарна люлка като декор. Малко полъх от Париж и от предплатението Crazy Horse в Слънчев бряг? Защо не или mais rouquies pas, като казват французите. Зад диджейския пулт ще застанат резидентите на Bedroom Beach Club Andrew и Mascota.

Созопол е в топ 3 на ергенския туризъм

Един от прочутите ни черноморски курорти е в топ 3 на дестинациите, предпочитани за туризъм от ергените. Според статистиката в Созопол съотношението между девойките и младежите е 52 на 48. Това означава, че вероятността да си хванете гадже оттам е доста по-висока от всяко

друго място. Ако мисията се окаже неуспешна, поне пък ще сте видели археологическата сензация "Созополски вампир", шегуват се зевзеци.

Решите ли да не заложите на българското, помислете за Киев - съотношението 54 срещу 46 между девойките и младежите е превърнало града

в световна столица на ергенския туризъм, а в Будапеща данните са 53 към 47. В Китай заради различни политически положения е обратно - там има дефицит на момченца, като прогнозите са мрачни - до 2030 г. в полужението на вечните ергени ще се озоват 25% от мъжете до 40 години.

Мъж отишъл на лекар и казал:
- Докторе, след сватбата имам проблеми със зрението.
- Бъдете по-конкретен?
- Ами не виждам никакви пари...

АСЕН ДИМИТРОВ, член на НС на БСП
БИСЕР КИРОВ, естраден изпълнител, композитор
ГРИГОР ЧЕРНЕВ, писател, литературен и филмов критик
ДАРИНА СТОЯНОВА, учредителка на клуба "Приятели на ДУМА" в Бургас
ЕЛЕНА АТАНАСОВА, актриса
КИРИЛ КОЛЕВ, народен представител в 42-то НС
НИКОЛИНА ЧАКЪРДЪКОВА, народна певица
ТЕОДОРА КОЛЕВА, учредителка на клуба "Приятели на ДУМА" в Стара Загора

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

4

Св. свещеномъченик Вавила, епископ Антиохийски. Св. пророк и боговидец Мойсей

Епископ Вавила бил много богобоязлив и "добре пасял своето стадо, бивайки образец за верните в слово, поведение, любов, дух, вяра и чистота" (1Тим. 4:12). Когато чествали идолския празник и извършили безчовечното убийство, Вавила събрал в светия храм всички християни, намиращи се в Антиохия, принесъл безкръвна жертва на истинния Бог, молейки се за своето словесно стадо да не бъде похитено от душегубните вълци; при това поучавал своите словесни овце да бъдат твърди във вярата и да не отпадат от Църквата във време на беда. Заради вярата преклонил главата си под меч. Честното тяло на Вавила било погребано заедно с веригите, в които го оковали.

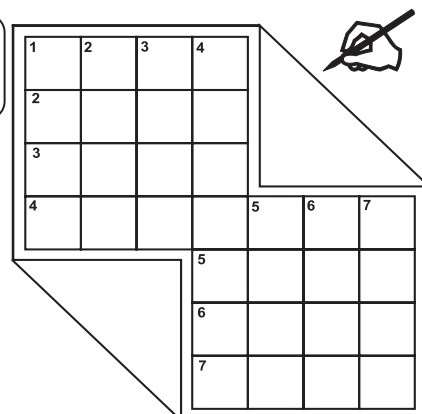
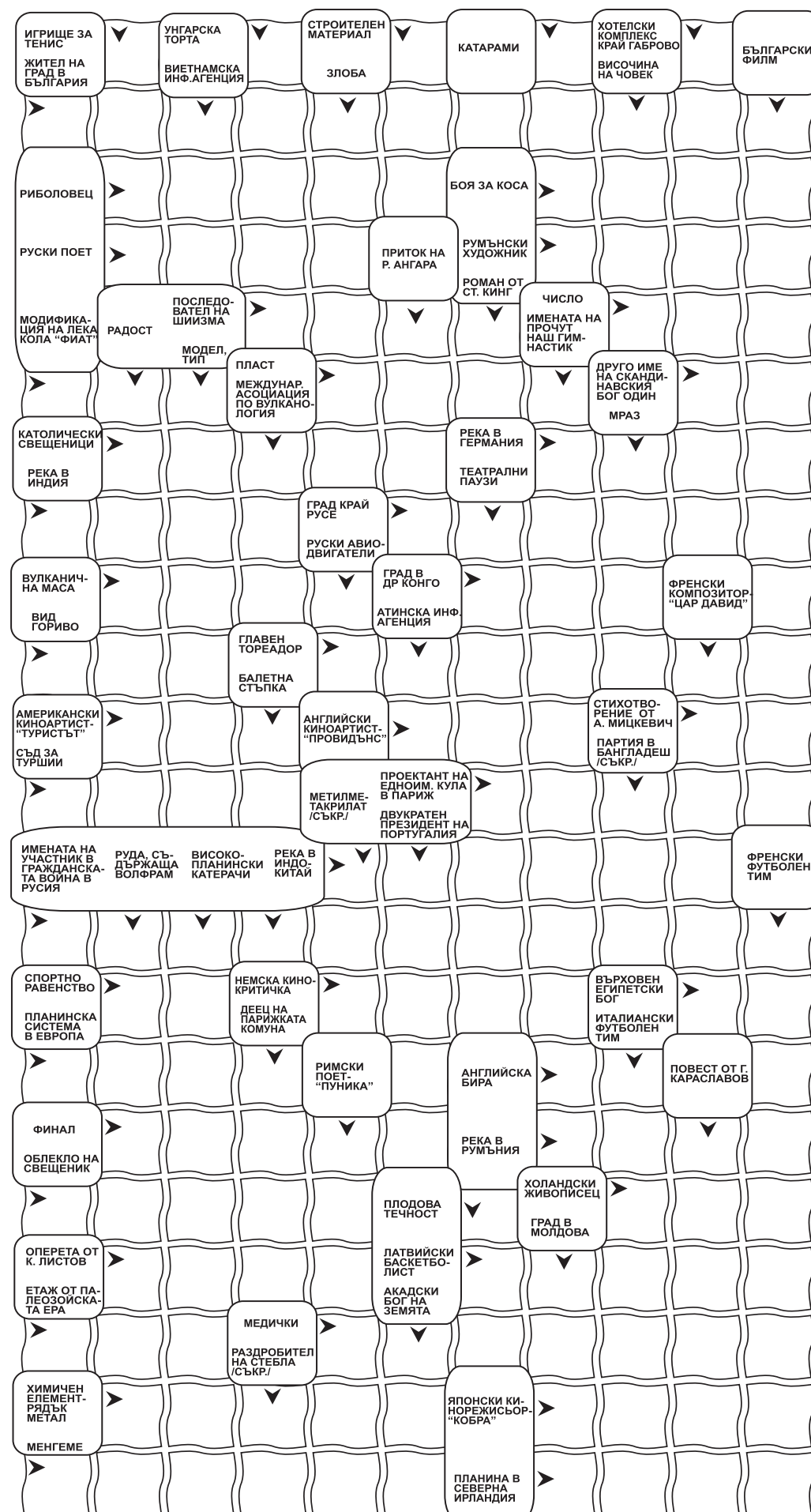
Нигерийка роди бяло бебе

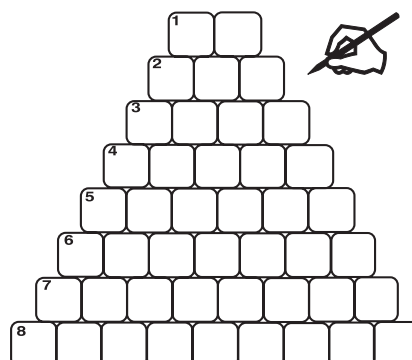
Млада нигерийка роди бяло бебе, което се случва веднъж на един милион случаи. Катрин Ховарт имала връзка с белия мъж и още от първата минута била убедена, че няма грешка и това е нейното дете. "Когато за първи път видях сина си, усетих облекчение, че е здрав. Беше много блед, защото пъпната връв беше увита около врата. Но след няколко часа се изумихме от неговия тен, който прилича на моя, а не на майка ми. Лекарите казаха, че ще си остане такъв и няма никакъв шанс да смени цвета на кожата си", разказва таткото Ричард.

Лекарите обясниха, че детето не е албинос. "Казаха ми, че най-вероятно нося рецесивен ген, но моите родители са от Нигерия и, доколкото може да си спомням, никой в семейството ни не е бил с бяла кожа. Но някъде съм носила този скрит ген. Въпреки че от началото бяхме шокирани, с Ричард сме много щастливи", споделя вълнушената нигерийка.

МАГИЧЕСКА ФИГУРА

РЕЧНИК: ИНОМ.

1. Машинен елемент.
2. Число.
3. Разновидност на растение.
4. Наш илюзионист.
5. Българска модна къща..
6. Части от електромотори.
7. Уреди за регулиране на тока в ел.верига.
8. Летателни апарати, напълнени с лек газ.

РЕЧНИК: "Росита".

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КАРАБИНА - НАРКОЗА - КЕЛТИ -
ТКАНИ - РЛФ - ПИСТА - СЕГИЯ - СКОЛ - ТОА -
ЭТНОС - ФЛОТА - БОР - СВАКО - СЛИВИ -
ИКЕДА - АКАРИ - ПОРТАЛИ - АДИНА - ТА - ОРЛЕ-
РАРОГ - ХИТ - КИЛИИ - КИЛЕР - БУРЕ - КЕЙ -
МАТЕС - СУСАМ - ПОР - БАЛОН - ПАРАНА -
ШАМАР - РЕВЕР - ПОЛИЦИА - ДЯКОН - ПИ -
МУМИЯ - ЛИБИЯ - ПЕЧ - ДИПОЛ - ПЕРОН -
ДАРК - УН - ЦАНЕВ - КАСКА - МИС - ЛИРИК -
БАНТИ - КОРАН - КАРТИ - НИКОЛОВ -
БАНДЕРЛО - НОВОЗАГОРКА - КЕА - МАЛАВАН -
СТАНДАРТ.

ОТВЕСНО: РАКИТОВО - ИКОНОМИ - ИРИНА -
РЕСОР - РОЛЕР - ЛУПУС - КОЛ - МАЛТА -
ИТРИЙ - ШИМОН - КОВА - БТА - СКАЛИ - БАЦИЛ-
ЛОЛОВ - ШИИ - ЕВЕЛЕ - МАМАЯ - ЦИРОЗА -
СТАДИ - КАЛАЙ - ПАРАВАН - ВАТЕНКА - РИТОР -
ЛЕНИН - КПО-О - ААЛЕН - ДИРЕК - БОС -
АНАИС - АДРЕС - РЯБОВ - КАРТ - АНЯ - СКИОР -
ПЕКИН - БАНКА - ТРИ - ФЛАНГ - САВОЯ -
КАРДАН - С ЛИРА - БУРЕН - ДАНТЕ - МОРКОВИ -
ХУСАР - ПАСТИРКА - ЗЛОТИ - ТИРАН - ПЕРКИ -
ОЕР - ВАФЛА - МАТЕМАТИЧКА - ПЛАТ.

РЕЧНИК: “Аира”, “Валансиен”, “Добош”, Еаниш, Емс, Заим, Орнат, Усри, “Фенерите”.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Резултат с Канада

Волейболистите с първа загуба на световното в Полша след 2:3 гейма от „кленовите листа“

Националният ни отбор по волейбол се орезил на световното в Полша, след като загуби от претензионния състав на Канада с 2:3 гейма (17, -17, 20, -24, -8) в мач от II кръг на група С. Тимът на Пламен Константинов игра на приливи и отливи и закономерно отстъпи пред нахсаните североамериканци. Ключов момент в мача бе 4-тият гейм, в който „лъвовете“ водеха с 23:20, но суперзвездата Цветан Соколов бе спрял 3 пъти поред на блокада и така канадците изравниха за 2:2. В тайбрека в „Ерго Арена“ в Гданск българите бяха неузнаваеми и не намериха сили да се противопоставят на противниците, които ги превъзхождаха само с дух. Следващата среща на волейболистите ни е утре от 14.00 часа срещу Китай. За 2-рата фаза се класират първите 4 тима.

Тази загуба обаче може да се окаже основен проблем за България, тъй като точките от първата фаза ще се броят и във 2-рата. Развоят на срещата напълно оправда думите на

Теодор Тодоров забива през двойна блокада на канадците при загубата на нашите с 2:3 гейма в мач от група С в Гданск

Константинов, че съперникът е на добро ниво. Много го грешки на нашите от начален удар бяха гарнирани с едва 7 блокади и с нисък процент успеваемост в атака. Посрещачът Тодор Скримов беше в основата на няколко силни серии, благодарение на постоянно добрия си сервис. Периодично вкарва 8 точки, 4 от които директно от начален удар. Най-резултатен бе Соколов с 22 т. Николай Пенчев добави 13 т., Теодор Тодоров 10, но и тримата се провалиха многократно при изпълнението на сервис.

Капитанът Теодор Алексиев не игра много и наниза само 4 т. Най-постоянен в изявието си освен Скримов беше Виктор

Йосифов, който завърши с 9 т. За канадците Гевин Шмит заби 22 т. Той реализира ас и пусна зад блокадата при 2 от последните 3 точки.

„Лошото е, че изтървахме наш мач. Много важни 3 точки изпуснахме, в петия гейм тотално ни надиграха – и физически, и психически“, призна либерото Теодор Салпаров. „Не ни достигна малко късмет. В някои ситуации не се чувствахме сигурни. Дали се пречупихме психически? Може би да. Знаехме, че мачът не е свършил, но има един спад в отбора, който е загубил 4-ия гейм. Не казвам, че не трябва да се борим, но така изглеждаше мачът. Първият гейм вървахме много уверено и това

се видя. Канада е силен противник, имат 2-3-ма състезатели на високо ниво. Водехме с 2:1, ала 4-ият гейм не беше най-добрият за нас. Натискахме колкото можахме. Треньорът ни каза, че мачът не е свършил, че трябва да излезем да го спечелим. Най-класните отбори не излизат така, както на нас се случи, но това е, не успяхме да спечелим“, каза Пенчев.

Резултати: Група С: II кръг, България - Канада 2:3 (25:17, 17:25, 25:20, 24:26, 8:15); късно снощи: Мексико - Китай и Египет - Русия. Преди тези срещи България води с 4 т. (но от 2 мача), пред Русия и Китай по 3 (1), Канада 2 (2), Египет и Мексико 0

Лудогорец пуска билети от 30 до 100 лв. в Шампионска лига

Лудогорец обявява цените на билетите за домакинските си мачове в Шампионската лига от 30 до 100 лв. Най-евтините пропуски са за двубоя с Базел, а най-скъпите – с носител на трофея Реал Мадрид. Първият двубой на „орлите“ на Националния стадион ще е тъмно с „Кралския клуб“ на 1 октомври. За него зрителите ще платят по 50 лв. за секторите „Б“ и „Г“, а местата в ъгловите блокове (клетките) между отделните трибуни ще струват 60 лв. Пропус-

ките за сектор „В“ ще са по 75 лв., а за „А“ – 100 лв. За домакинството на Базел на 22 октомври феновете ще влизат срещу 30 до 80 лв. За третия мач срещу английския гранд Ливърпул на 26 ноември цените ще са близки до тези за Реал – от 45 до 90 лв.

Клубът първоначално ще предложи пакетни билети за 3-те срещи, които ще са

с 5% отстъпка. Те ще бъдат пуснати в продажба на 12 септември в мрежата на „Ивентим“ и касите на Националния стадион и ще са налични до 25 септември. Едва след това желаещите ще могат да си купят свободно пропуски само за мача с Реал.

„Целта на пакетната продажба на билетите е да бъдат улеснени всички привърженици на Лудогорец, които имат желание да подкрепят отбора и в 3-те мача“, обясниха от Разград.

РЕАЛ БЕЗ СВЕТОВЕН ШАМПИОН В СОФИЯ

Полузащитникът на Реал Мадрид и Германия Сами Кедира ще пропусне мача от Шампионската лига срещу Лудогорец в София. Той ще се възстановява между 6 и 8 седмици от контузия на бедрото на левия крак. Кедира ще пропусне и първия квалификационен мач за Евро 2016 на Бундестима в неделя срещу Шотландия. По всяка вероятност тунизиецът с германски паспорт няма да играе и срещу Базел във II кръг на Лигата. В същото време бранителят на Zenit Николай Ломбертс се подигра с българския шампион. Белгиецът определи разградчани като абсолютни аутсайдер в турнира на богатите. Руският тим е в една група с Бенфика, Байер Леверкузен и Монако. „Не мога да кажа, че жребият е тежък. Точно затова имаме амбиции да продължим по-напред, в сравнение с миналия сезон. Тогава отпаднахме на 1/8-финалите, сега искаме поне 1/4-финал. Но това, че групата ни не е трудна, не я прави по-малко оспорвана. При нас няма фаворит като Реал М и извън слабък като Лудогорец. Или като Андерлехт, например“, каза Ломбертс.

ФЕН НА ЦСКА ПЛАТИ ЩЕТИТЕ ПО ЛИКА НА ГУНДИ НА ВИТИНЯ

Привърженик на ЦСКА се свързва с тръст „Синя България“ с желание да възстанови финансово щетите, нанесени по лика на легендата Георги Аспарухов-Гунди на Витиня. Преди няколко дни група неизвестни извършители осеквериха мемориалния кт на Аспарухов и Никола Котков в близост до лобното им място на Витиня. Тогава ликът и името на Гунди бяха залети с черна боя. Фенът, който пожела

името му да остане в анонимност, вече преведе необходимата сума по банковата сметка на тръст „Синя България“. Той изразява съжаление за случилото се и призовава да няма повече поводи за дарения за раззруха, а отгук нататък само и единствено да се надгражда. В идните дни тръстът ще иницира акция за почистване на мемориала и възстановяване на досегашния му вид.

ИЗГОНЕН ОТ ЛЕВСКИ ЩЕ ИГРАЕ В СЕРИЯ А

Изгоненият от Левски Жоао Силва ще играе в Серия А. Португалецът премина от втородивизионния Бари в Палермо и ще бъде съотборник на Ивайло Чочев. 24-годишният таран парафира за 3 сезона. Трансферът беше пред провал, тъй като от Палермо внесоха необходимите документи за финализиране на сделката 33 секунди след затварянето на летния трансферен прозорец. Сицилианците обаче обжалваха и получиха разрешение от Италианската футболна федерация да привлечат играча. Жоао Силва беше взет в Левски от английския Евертън срещу 360 000 евро през лятото на 2012 г. Той пристигна с големи очаквания в София, но като цяло разочарова и след малко повече от година беше освободен, въпреки че вкарва 10 гола в 36 мача. Миналия сезон за Бари Силва вкарва 8 гола в 43 мача.

гледайте

ФУТБОЛ
ПО НОВА СПОРТ
15.00 Германия - Аржентина
18.00 Англия - Норвегия
ПО РИНГ
19.30 Италия, Серия А (обзор)

кратки

Любо крие националите

Любослав Пенев скри националния ни отбор от фенове и журналисти до евроквалификацията с Азербайджан във Вторник в Баку. Двубоят е първи за нашите от пресаяките за първенството във Франция. „Лъвовете“ са на лагер в Плевен, но в сметките на „Ел Голеадор“ влиза и занимание в София. То е насрочено за утре от 18.30 часа на Националния стадион. По традиция Пенев допуска странични наблюдатели много рядко до тренировките на „А“ отбора ни. След заниманието „триколюрите“ се прибират в Плевен, където продължава подготовката им. Националите летят за Баку в понеделник сутринта с чартерен полет.

Юношите изпуснаха Македония в контролна среща

Юношеският национален отбор на България (до 19 години) завърши 1:1 при гостуването на връстниците си от Македония в контролна среща. Гол за българите вкара централният нападател на Левски Божидар Краев. Мачът трайваше да се играе във вторник, но беше пренасрочен за вчера заради проливен дъжд, който се изсипа над Скопие. Втората проверка е днес от 12.00 часа.

Егу отказва пост в Локо Пг

Легендата на Локо Пг Едуард Ераносян е отхвърлил предложение покана да заеме управленски пост в клуба. Треньорът, извел „черно-белите“ до единствената шампионска титла в историята им, от 2 месеца периодично получава предложения от сдружение „Бъдеще за Локомотив“ да стане първо президент, а после и изпълнителен директор.

Литекс договори спаринг с Локо ГО

Литекс ще играе контрола с втородивизионния Локо ГО в паузата на първенството. Мачът е в неделя от 19 часа на градския стадион в Ловеч. В проверката треньорът на „оранжевите“ Кристиан Бальков няма да може да разчита на 8 от своите футболисти, които са ангажирани с националните отбори.

Палестинецът Абдасалам Алсуеирки атакува с ипагат Клу Ко Ко от Мианмар в мач от турнира за Купата на мира в Манила, спечелен от тима от Югоизточна Азия с 4:1. В състезанието, посветено на Месец на мира, участват и отборите на Тайпе и Филипините

Шампионите с жест към школите

Момчетата от детско-юношеските школи в България, подкрепиха Лудогорец в плейофа от Шампионската лига срещу Стягуа, ще влизат безплатно на ст. „Васил Левски“ за историческия мач с Реал Мадрид от груповата фаза на най-комерсиалния футболен турнир. Двубоят на годината срещу испанците е на 1 октомври от 21.45 часа. По този начин разградският клуб продължава традицията да осигурява достъп на талантливите за най-престижните мачове в евротурнирите. Лудогорец ще се свърже с представителите на школите, чиито деца присъстваха на двубоя със Стягуа, за да даде повече информация относно пропускателния режим за събсъбка с „Белия балет“.

Каруана мачка наред в Сейнт Луис

„Новият Фишер“ – Фабiano Каруана

Невероятното шестие на Фабiano Каруана от победа към победа продължава на супертурнира в Сейнт Луис (САЩ). След като спечели всичките си партии от първата половина на състезанието, италианецът продължи серията си с нова точка след почивния ден. За съжаление тя бе постигната срещу Веселин Топалов и това бе второто поражение тук на българина от родения в Маями гротмайстор. Играещият с белите фигури турнирен лидер разигра бързо и уверено дебюта и въпреки че черните първи се отклониха от изпитаните дебютни пътища, Каруана демонстрира по-добро познаване на възникналата ситуация. След няколко дребни неточности Топалов бе принуден да се откаже от по-лош ендшпил в полза на мителшилс с блокиран в центъра и пречещ на собствените си фигури цар. Това доведе до нов пропуск в изчисленията и даде възможност на белите за двуходова маневра, водеща до

незабавна печалба. Двубоят завърши за 31 хода и на практика предреди битката за първото място. Във временното класиране след 6-ия кръг Каруана е с пълен актив - 6 т., следван от световния шампион Магнус Карlsen (Нор) 3, Максим Ваше-Лаграв (Фр) и Веселин Топалов - по 2,5, Левон Аронян (Арм) и Хикару Накамура (САЩ) - по 2.

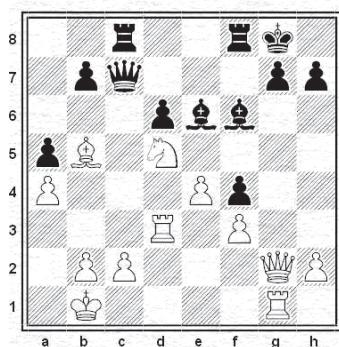
И ако за широката публика най-впечатляващ е резултатът на младия италианец, то специалистите акцентират преди всичко на изключително силната му игра. Мнозина от тях вече прогнозираха, че той ще е най-вероятният следващ претендент за световната титла, а в шахматните среди дори започнаха да го наричат „Новият Фишер“. Освен че в рамките на месец надигра за втори път световния шампион Магнус Карlsen (първата победа бе на олимпиадата в Тромсбю), Каруана скърта значително рейтинг разликата между двамата. Докато през май ги разделяха близо 100

ВЕЧЕ НАРИЧАТ ИТАЛИАНЕЦА „НОВИЯТ ФИШЕР“

точки, сега 22-годишният италианец изостава на по-малко от 40 т. В изказванията си преди старта на надпреварата младият италианец обясняваше, че за него голям успех ще бъде, ако завърши с 5,5 или 5 т. Сега той вече е преизпълнил план-максимума си, при това до края има още 4 кръга...

Световният шампион Магнус Карlsen успя да запише само една победа в първата половина на състезанието, а 4-те ремита в активна му са твърде необичайни за борбения му стил. Веселин Топалов, който на 39 г. е най-възрастният участник, пък съумя да се отърси от двете поражения на старта и ги компенсира с 2 победи. Сега обаче той отново ще трябва да неутрализира негативите от второто поражение от лидера. В партиите от VII кръг, които завършват рано тази сутрин българско време, Топалов игра с белите срещу Аронян, а на другите две дъски се срещнаха Карlsen - Накамура и Ваше-Лаграв - Каруана.

ТОПАЛОВ – ВАШЕ-ЛАГРАВ

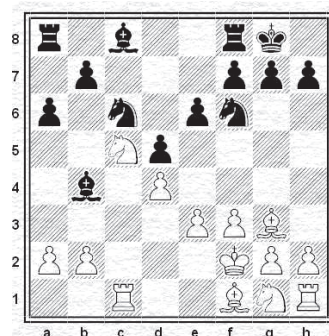
23...Od5 24.Td5 Oe5 25.c3 Tf6 26.Df2 b6 27.Oa6 Tb8 28.Od3 Cb8 29.Tb5 Tf7 30.h4 Da7 31.Dc2 Tc7 32.Db3 Tc5 33.De6 Tb5 34.Ob5 Tf8 35.h5 Dc7 36.Ca2 Dd8 37.Dg4 Dc7 38.Cb3 Tc8 39.De6 Dc5 40.Tg5 Tb8 41.Tf5 1:0.

КРАТКИ

Българи са шампиони за любители във Вудин

Двама българи разделиха първото място в петото издание на Балканския шахматен фестивал за любители, който се провежда във Вудин. И двамата финалисти Иван Тетимов, а негов подгласник остана Деян Димитров. Първенецът е от Благоевград, но в последните години живее в Испания. Трети със 7 т. се класира друг българин - 17-годишният Димитър Даскалов. Във фестивала, който се провежда в залите на градската художествена галерия „Никола Петров“, участваха близо 100 състезатели от 11 европейски страни, като според регламента рейтингът им не трябваше да надвишава 2300 т. Наградният фонд от 15 000 лева бе разпределен между 54 шахматисти. Форматът на състезанието е предвиден така, че участниците да могат да съчетаят шахматните си изяви със запознаване с културно-историческите обекти в района. И чужденци, и българи се включиха с ентузиазъм в разходките с кораб по Дунав, екскурзиите до крепостта Баба Вуда и до Белоградчишките скали.

Дербито между двамата победители се състоя в 6-ия кръг и показа недвусмисленото преимущество на по-опитния Тетимов.

И. ТЕТИМОВ – Д. ДАСКАЛОВ

15.Ka6 ba6 16.Tc6 Od7 17.Tb6 a5 18.Od3 Tf8 19.Ke2 Oe7 20.h3 a4 21.Tc1 Tc1 22.Kc1 Tc8 23.Tb8 Tb8 24.Ob8 Oc6 25.Ke2 a3 26.ba3 Oa3 27.Oc7 Ke8 28.Ob6 Kd6 29.Oc5 Oc5 30.dc5 Kb7 31.Kd4 Oa4 32.c6 Kd6 33.c7 Od7 34.Kb5 Kc8 35.a4 Cf8 36.e4 f6 37.ed5 ed5 38.Ce3 Ce7 39.Ld4 Kb6 40.a5 Ka8 41.Cd5 1:0.

Най-добрите от АПШ ще играят в Байк ан Зее

Асоциацията на професионалните шахматисти (АПШ) сключи договор за сътрудничество с най-стария и най-популярен супертурнир в шахматния свят - този в холандското градче Байк ан Зее. Един от резултатите от контракта е представянето на уайлд кард за играчи на АПШ за поредното издание на надпреварата в Холандия през януари 2015 г. Така в „А“-турнира се осигурява едно място за най-добрия играч на Асоциацията според резултатите към 5 декември 2014 г. Този гротмайстор не бива да е с рейтинг по-нисък от 2750 т. В „Б“-турнира пък се гарантира място за най-добре представящата се шахматистка на АПШ към 1 ноември 2014 г.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Китайско гвувластие на върха в Шарджа

Три кръга преди края на последния етап от женската Гран при верига на ФИДЕ вече е ясно, че победителка в генералното класиране ще е световната шампионка Хоу Ифан. След изиграването на 8 от 11-те кръга в Шарджа (ОАЕ) тя оглавява временното подреждане заедно със сънародничката си Ю Венюн с по 6,5 т. Настоящата лидерка в Гран при класирането Хъмпри Конеру има едва 3,5 т., което означава, че няма да може да задържи челната си позиция. За световната шампионка е важно да завърши турнира на по-предно място от Конеру, за да стопи незначител-

В типичния си неподробен стил домакините изненадаха участниците, като в единичен почивен ден им предоставиха възможност да се позабавляват с пингвини в един от местните могове. Нафуса Муминова, Хоу Ифан и Анна Ушенина (от ляво на дясно) приеха въодушевено идеята

ната разлика от 5 т. в генералното класиране. До момента Хоу Ифан демонстрира стабилна игра и е една от трите участнички без поражение. Тя успя да победи индийката в личната им среща, реализирайки технически малкото си преимущество в топовен ендшпил.

Продължава приятно да изненадва с представянето си монголката Батчимег Тувшинтугс, която също е без поражение и заема третото място във временното класиране. Победите над Конеру и бившата световна шампионка Жу Чен донесоха на монголката покачване на рейтинга с 32 точки,

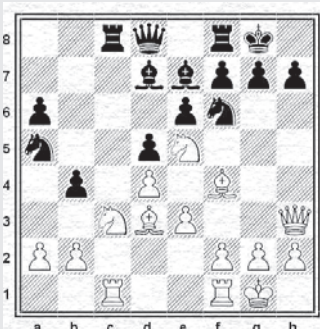
които тя се надява да удържи до края на турнира.

Класиране след VIII кръг: Хоу Ифан и Ю Венюн (Кит) по 6,5, Тувшинтугс (Монг) 5,5, Даниелян (Арм), Харика (Инд), Ушенина (Укр) по 4,5, Косинцева (Рус), Жао Ксю (Кит) - по 4, Конеру (Ит) 3,5, Муминова (Узб) 2, Жу Чен (Кит) 1,5, Л'Ами (Рум) 1.

След вчерашния почивен ден в днешния IX кръг се срещат: Л'Ами - Жао Ксю, Муминова - Тувшинтугс, Хоу Ифан - Даниелян, Дронавали - Ю Венюн, Конеру - Жу Чен, Т. Косинцева - А. Ушенина.

Задача

БЕЛИТЕ НА ХОД ПЕЧЕЛЯТ

Отговор:

1. ♖c4 ♗e3 2. ♖d3 ♖f3 3. ♖e4 ♖g4 4. ♖f5 ♖h4 5. ♖g6 ♖i5 6. ♖h7 ♖j6 7. ♖i8 ♖k7 8. ♖j9 ♖l8 9. ♖k0 ♖m7 10. ♖l1 ♖n6 11. ♖m2 ♖o1 12. ♖l3 ♖p6 13. ♖k4 ♖q5 14. ♖j5 ♖r4 15. ♖i6 ♖s3 16. ♖h7 ♖t2 17. ♖g8 ♖u1 18. ♖f9 ♖v6 19. ♖e0 ♖w5 20. ♖d1 ♖x4 21. ♖c2 ♖y3 22. ♖b3 ♖z2 23. ♖a4 ♖a1 24. ♖a5 ♖b2 25. ♖a6 ♖c3 26. ♖a7 ♖d4 27. ♖a8 ♖e5 28. ♖a9 ♖f6 29. ♖a0 ♖g7 30. ♖a1 ♖h8 31. ♖a2 ♖i9 32. ♖a3 ♖j0 33. ♖a4 ♖k1 34. ♖a5 ♖l2 35. ♖a6 ♖m3 36. ♖a7 ♖n4 37. ♖a8 ♖o5 38. ♖a9 ♖p6 39. ♖a0 ♖q7 40. ♖a1 ♖r8 41. ♖a2 ♖s9 42. ♖a3 ♖t0 43. ♖a4 ♖u1 44. ♖a5 ♖v2 45. ♖a6 ♖w3 46. ♖a7 ♖x4 47. ♖a8 ♖y5 48. ♖a9 ♖z6 49. ♖a0 ♖a7 50. ♖a1 ♖b8 51. ♖a2 ♖c9 52. ♖a3 ♖d0 53. ♖a4 ♖e1 54. ♖a5 ♖f2 55. ♖a6 ♖g3 56. ♖a7 ♖h4 57. ♖a8 ♖i5 58. ♖a9 ♖j6 59. ♖a0 ♖k7 60. ♖a1 ♖l8 61. ♖a2 ♖m9 62. ♖a3 ♖n0 63. ♖a4 ♖o1 64. ♖a5 ♖p2 65. ♖a6 ♖q3 66. ♖a7 ♖r4 67. ♖a8 ♖s5 68. ♖a9 ♖t6 69. ♖a0 ♖u7 70. ♖a1 ♖v8 71. ♖a2 ♖w9 72. ♖a3 ♖x0 73. ♖a4 ♖y1 74. ♖a5 ♖z2 75. ♖a6 ♖a3 76. ♖a7 ♖b4 77. ♖a8 ♖c5 78. ♖a9 ♖d6 79. ♖a0 ♖e7 80. ♖a1 ♖f8 81. ♖a2 ♖g9 82. ♖a3 ♖h0 83. ♖a4 ♖i1 84. ♖a5 ♖j2 85. ♖a6 ♖k3 86. ♖a7 ♖l4 87. ♖a8 ♖m5 88. ♖a9 ♖n6 89. ♖a0 ♖o7 90. ♖a1 ♖p8 91. ♖a2 ♖q9 92. ♖a3 ♖r0 93. ♖a4 ♖s1 94. ♖a5 ♖t2 95. ♖a6 ♖u3 96. ♖a7 ♖v4 97. ♖a8 ♖w5 98. ♖a9 ♖x6 99. ♖a0 ♖y7 100. ♖a1 ♖z8 101. ♖a2 ♖a9 102. ♖a3 ♖b0 103. ♖a4 ♖c1 104. ♖a5 ♖d2 105. ♖a6 ♖e3 106. ♖a7 ♖f4 107. ♖a8 ♖g5 108. ♖a9 ♖h6 109. ♖a0 ♖i7 110. ♖a1 ♖j8 111. ♖a2 ♖k9 112. ♖a3 ♖l0 113. ♖a4 ♖m1 114. ♖a5 ♖n2 115. ♖a6 ♖o3 116. ♖a7 ♖p4 117. ♖a8 ♖q5 118. ♖a9 ♖r6 119. ♖a0 ♖s7 120. ♖a1 ♖t8 121. ♖a2 ♖u9 122. ♖a3 ♖v0 123. ♖a4 ♖w1 124. ♖a5 ♖x2 125. ♖a6 ♖y3 126. ♖a7 ♖z4 127. ♖a8 ♖a5 128. ♖a9 ♖b6 129. ♖a0 ♖c7 130. ♖a1 ♖d8 131. ♖a2 ♖e9 132. ♖a3 ♖f0 133. ♖a4 ♖g1 134. ♖a5 ♖h2 135. ♖a6 ♖i3 136. ♖a7 ♖j4 137. ♖a8 ♖k5 138. ♖a9 ♖l6 139. ♖a0 ♖m7 140. ♖a1 ♖n8 141. ♖a2 ♖o9 142. ♖a3 ♖p0 143. ♖a4 ♖q1 144. ♖a5 ♖r2 145. ♖a6 ♖s3 146. ♖a7 ♖t4 147. ♖a8 ♖u5 148. ♖a9 ♖v6 149. ♖a0 ♖w7 150. ♖a1 ♖x8 151. ♖a2 ♖y9 152. ♖a3 ♖z0 153. ♖a4 ♖a1 154. ♖a5 ♖b2 155. ♖a6 ♖c3 156. ♖a7 ♖d4 157. ♖a8 ♖e5 158. ♖a9 ♖f6 159. ♖a0 ♖g7 160. ♖a1 ♖h8 161. ♖a2 ♖i9 162. ♖a3 ♖j0 163. ♖a4 ♖k1 164. ♖a5 ♖l2 165. ♖a6 ♖m3 166. ♖a7 ♖n4 167. ♖a8 ♖o5 168. ♖a9 ♖p6 169. ♖a0 ♖q7 170. ♖a1 ♖r8 171. ♖a2 ♖s9 172. ♖a3 ♖t0 173. ♖a4 ♖u1 174. ♖a5 ♖v2 175. ♖a6 ♖w3 176. ♖a7 ♖x4 177. ♖a8 ♖y5 178. ♖a9 ♖z6 179. ♖a0 ♖a7 180. ♖a1 ♖b8 181. ♖a2 ♖c9 182. ♖a3 ♖d0 183. ♖a4 ♖e1 184. ♖a5 ♖f2 185. ♖a6 ♖g3 186. ♖a7 ♖h4 187. ♖a8 ♖i5 188. ♖a9 ♖j6 189. ♖a0 ♖k7 190. ♖a1 ♖l8 191. ♖a2 ♖m9 192. ♖a3 ♖n0 193. ♖a4 ♖o1 194. ♖a5 ♖p2 195. ♖a6 ♖q3 196. ♖a7 ♖r4 197. ♖a8 ♖s5 198. ♖a9 ♖t6 199. ♖a0 ♖u7 200. ♖a1 ♖v8 201. ♖a2 ♖w9 202. ♖a3 ♖x0 203. ♖a4 ♖y1 204. ♖a5 ♖z2 205. ♖a6 ♖a3 206. ♖a7 ♖b4 207. ♖a8 ♖c5 208. ♖a9 ♖d6 209. ♖a0 ♖e7 210. ♖a1 ♖f8 211. ♖a2 ♖g9 212. ♖a3 ♖h0 213. ♖a4 ♖i1 214. ♖a5 ♖j2 215. ♖a6 ♖k3 216. ♖a7 ♖l4 217. ♖a8 ♖m5 218. ♖a9 ♖n6 219. ♖a0 ♖o7 220. ♖a1 ♖p8 221. ♖a2 ♖q9 222. ♖a3 ♖r0 223. ♖a4 ♖s1 224. ♖a5 ♖t2 225. ♖a6 ♖u3 226. ♖a7 ♖v4 227. ♖a8 ♖w5 228. ♖a9 ♖x6 229. ♖a0 ♖y7 230. ♖a1 ♖z8 231. ♖a2 ♖a9 232. ♖a3 ♖b0 233. ♖a4 ♖c1 234. ♖a5 ♖d2 235. ♖a6 ♖e3 236. ♖a7 ♖f4 237. ♖a8 ♖g5 238. ♖a9 ♖h6 239. ♖a0 ♖i7 240. ♖a1 ♖j8 241. ♖a2 ♖k9 242. ♖a3 ♖l0 243. ♖a4 ♖m1 244. ♖a5 ♖n2 245. ♖a6 ♖o3 246. ♖a7 ♖p4 247. ♖a8 ♖q5 248. ♖a9 ♖r6 249. ♖a0 ♖s7 250. ♖a1 ♖t8 251. ♖a2 ♖u9 252. ♖a3 ♖v0 253. ♖a4 ♖w1 254. ♖a5 ♖x2 255. ♖a6 ♖y3 256. ♖a7 ♖z4 257. ♖a8 ♖a5 258. ♖a9 ♖b6 259. ♖a0 ♖c7 260. ♖a1 ♖d8 261. ♖a2 ♖e9 262. ♖a3 ♖f0 263. ♖a4 ♖g1 264. ♖a5 ♖h2 265. ♖a6 ♖i3 266. ♖a7 ♖j4 267. ♖a8 ♖k5 268. ♖a9 ♖l6 269. ♖a0 ♖m7 270. ♖a1 ♖n8 271. ♖a2 ♖o9 272. ♖a3 ♖p0 273. ♖a4 ♖q1 274. ♖a5 ♖r2 275. ♖a6 ♖s3 276. ♖a7 ♖t4 277. ♖a8 ♖u5 278. ♖a9 ♖v6 279. ♖a0 ♖w7 280. ♖a1 ♖x8 281. ♖a2 ♖y9 282. ♖a3 ♖z0 283. ♖a4 ♖a1 284. ♖a5 ♖b2 285. ♖a6 ♖c3 286. ♖a7 ♖d4 287. ♖a8 ♖e5 288. ♖a9 ♖f6 289. ♖a0 ♖g7 290. ♖a1 ♖h8 291. ♖a2 ♖i9 292. ♖a3 ♖j0 293. ♖a4 ♖k1 294. ♖a5 ♖l2 295. ♖a6 ♖m3 296. ♖a7 ♖n4 297. ♖a8 ♖o5 298. ♖a9 ♖p6 299. ♖a0 ♖q7 300. ♖a1 ♖r8 301. ♖a2 ♖s9 302. ♖a3 ♖t0 303. ♖a4 ♖u1 304. ♖a5 ♖v2 305. ♖a6 ♖w3 306. ♖a7 ♖x4 307. ♖a8 ♖y5 308. ♖a9 ♖z6 309. ♖a0 ♖a7 310. ♖a1 ♖b8 311. ♖a2 ♖c9 312. ♖a3 ♖d0 313. ♖a4 ♖e1 314. ♖a5 ♖f2 315. ♖a6 ♖g3 316. ♖a7 ♖h4 317. ♖a8 ♖i5 318. ♖a9 ♖j6 319. ♖a0 ♖k7 320. ♖a1 ♖l8 321. ♖a2 ♖m9 322. ♖a3 ♖n0 323. ♖a4 ♖o1 324. ♖a5 ♖p2 325. ♖a6 ♖q3 326. ♖a7 ♖r4 327. ♖a8 ♖s5 328. ♖a9 ♖t6 329. ♖a0 ♖u7 330. ♖a1 ♖v8 331. ♖a2 ♖w9 332. ♖a3 ♖x0 333. ♖a4 ♖y1 334. ♖a5 ♖z2 335. ♖a6 ♖a3 336. ♖a7 ♖b4 337. ♖a8 ♖c5 338. ♖a9 ♖d6 339. ♖a0 ♖e7 340. ♖a1 ♖f8 341. ♖a2 ♖g9 342. ♖a3 ♖h0 343. ♖a4 ♖i1 344. ♖a5 ♖j2 345. ♖a6 ♖k3 346. ♖a7 ♖l4 347. ♖a8 ♖m5 348. ♖a9 ♖n6 349. ♖a0 ♖o7 350. ♖a1 ♖p8 351. ♖a2 ♖q9 352. ♖a3 ♖r0 353. ♖a4 ♖s1 354. ♖a5 ♖t2 355. ♖a6 ♖u3 356. ♖a7 ♖v4 357. ♖a8 ♖w5 358. ♖a9 ♖x6 359. ♖a0 ♖y7 360. ♖a1 ♖z8 361. ♖a2 ♖a9 362. ♖a3 ♖b0 363. ♖a4 ♖c1 364. ♖a5 ♖d2 365. ♖a6 ♖e3 366. ♖a7 ♖f4 367. ♖a8 ♖g5 368. ♖a9 ♖h6 369. ♖a0 ♖i7 370. ♖a1 ♖j8 371. ♖a2 ♖k9 372. ♖a3 ♖l0 373. ♖a4 ♖m1 374. ♖a5 ♖n2 375. ♖a6 ♖o3 376. ♖a7 ♖p4 377. ♖a8 ♖q5 378. ♖a9 ♖r6 379. ♖a0 ♖s7 380. ♖a1 ♖t8 381. ♖a2 ♖u9 382. ♖a3 ♖v0 383. ♖a4 ♖w1 384. ♖a5 ♖x2 385. ♖a6 ♖y3 386. ♖a7 ♖z4 387. ♖a8 ♖a5 388. ♖a9 ♖b6 389. ♖a0 ♖c7 390. ♖a1 ♖d8 391. ♖a2 ♖e9 392. ♖a3 ♖f0 393. ♖a4 ♖g1 394. ♖a5 ♖h2 395. ♖a6 ♖i3 396. ♖a7 ♖j4 397. ♖a8 ♖k5 398. ♖a9 ♖l6 399. ♖a0 ♖m7 400. ♖a1 ♖n8 401. ♖a2 ♖o9 402. ♖a3 ♖p0 403. ♖a4 ♖q1 404. ♖a5 ♖r2 405. ♖a6 ♖s3 406. ♖a7 ♖t4 407. ♖a8 ♖u5 408. ♖a9 ♖v6 409. ♖a0 ♖w7 410. ♖a1 ♖x8 411. ♖a2 ♖y9 412. ♖a3 ♖z0 413. ♖a4 ♖a1 414. ♖a5 ♖b2 415. ♖a6 ♖c3 416. ♖a7 ♖d4 417. ♖a8 ♖e5 418. ♖a9 ♖f6 419. ♖a0 ♖g7 420. ♖a1 ♖h8 421. ♖a2 ♖i9 422. ♖a3 ♖j0 423. ♖a4 ♖k1 424. ♖a5 ♖l2 425. ♖a6 ♖m3 426. ♖a7 ♖n4 427. ♖a8 ♖o5 428. ♖a9 ♖p6 429. ♖a0 ♖q7 430. ♖a1 ♖r8 431. ♖a2 ♖s9 432. ♖a3 ♖t0 433. ♖a4 ♖u1 434. ♖a5 ♖v2 435. ♖a6 ♖w3 436. ♖a7 ♖x4 437. ♖a8 ♖y5 438. ♖a9 ♖z6 439. ♖a0 ♖a7 440. ♖a1 ♖b8 441. ♖a2 ♖c9 442. ♖a3 ♖d0 443. ♖a4 ♖e1 444. ♖a5 ♖f2 445. ♖a6 ♖g3 446. ♖a7 ♖h4 447. ♖a8 ♖i5 448. ♖a9 ♖j6 449. ♖a0 ♖k7 450. ♖a1 ♖l8 451. ♖a2 ♖m9 452. ♖a3 ♖n0 453. ♖a4 ♖o1 454. ♖a5 ♖p2 455. ♖a6 ♖q3 456. ♖a7 ♖r4 457. ♖a8 ♖s5 458. ♖a9 ♖t6 459. ♖a0 ♖u7 460. ♖a1 ♖v8 461. ♖a2 ♖w9 462. ♖a3 ♖x0 463. ♖a4 ♖y1 464. ♖a5 ♖z2 465. ♖a6 ♖a3 466. ♖a7 ♖b4 467. ♖a8 ♖c5 468. ♖a9 ♖d6 469. ♖a0 ♖e7 470. ♖a1 ♖f8 471. ♖a2 ♖g9 472. ♖a3 ♖h0 473. ♖a4 ♖i1 474. ♖a5 ♖j2 475. ♖a6 ♖k3 476. ♖a7 ♖l4 477. ♖a8 ♖m5 478. ♖a9 ♖n6 479. ♖a0 ♖o7 480. ♖a1 ♖p8 481. ♖a2 ♖q9 482. ♖a3 ♖r0 483. ♖a4 ♖s1 484. ♖a5 ♖t2 485. ♖a6 ♖u3 486. ♖a7 ♖v4 487. ♖a8 ♖w5 488. ♖a9 ♖x6 489. ♖a0 ♖y7 490. ♖a1 ♖z8 491. ♖a2 ♖a9 492. ♖a3 ♖b0 493. ♖a4 ♖c1 494. ♖a5 ♖d2 495. ♖a6 ♖e3 496. ♖a7 ♖f4 497. ♖a8 ♖g5 498. ♖a9 ♖h6 499. ♖a0 ♖i7 500. ♖a1 ♖j8 501. ♖a2 ♖k9 502. ♖a3 ♖l0 503. ♖a4 ♖m1 504. ♖a5 ♖n2 505. ♖a6 ♖o3 506. ♖a7 ♖p4 507. ♖a8 ♖q5 508. ♖a9 ♖r6 509. ♖a0 ♖s7 510. ♖a1 ♖t8 511. ♖a2 ♖u9 512. ♖a3 ♖v0 513. ♖a4 ♖w1 514. ♖a5 ♖x2 515. ♖a6 ♖y3 516. ♖a7 ♖z4 517. ♖a8 ♖a5 518. ♖a9 ♖b6 519. ♖a0 ♖c7 520. ♖a1 ♖d8 521. ♖a2 ♖e9 522. ♖a3 ♖f0 523. ♖a4 ♖g1 524. ♖a5 ♖h2 525. ♖a6 ♖i3 526. ♖a7 ♖j4 527. ♖a8 ♖k5 528. ♖a9 ♖l6 529. ♖a0 ♖m7 530. ♖a1 ♖n8 531. ♖a2 ♖o9 532. ♖a3 ♖p0 533. ♖a4 ♖q1 534. ♖a5 ♖r2 535. ♖a6 ♖s3 536. ♖a7 ♖t4 537. ♖a8 ♖u5 538. ♖a9 ♖v6 539. ♖a0 ♖w7 540. ♖a1 ♖x8 541. ♖a2 ♖y9 542. ♖a3 ♖z0 543. ♖a4 ♖a1 544. ♖a5 ♖b2 545. ♖a6 ♖c3 546. ♖a7 ♖d4 547. ♖a8 ♖e5 548. ♖a9 ♖f6 549. ♖a0 ♖g7 550. ♖a1 ♖h8 551. ♖a2 ♖i9 552. ♖a3 ♖j0 553. ♖a4 ♖k1 554. ♖a5 ♖l2 555. ♖a6 ♖m3 556. ♖a7 ♖n4 557. ♖a8 ♖o5 558. ♖a9 ♖p6 559. ♖a0 ♖q7 560. ♖a1 ♖r8 561. ♖a2 ♖s9 562. ♖a3 ♖t0 563. ♖a4 ♖u1 564. ♖a5 ♖v2 565. ♖a6 ♖w3 566. ♖a7 ♖x4 567. ♖a8 ♖y5 568. ♖a9 ♖z6 569. ♖a0 ♖a7 570. ♖a1 ♖b8 571. ♖a2 ♖c9 572. ♖a3 ♖d0 573. ♖a4 ♖e1 574. ♖a5 ♖f2 575. ♖a6 ♖g3 576. ♖a7 ♖h4 577. ♖a8 ♖i5 578. ♖a9 ♖j6 579. ♖a0 ♖k7 580. ♖a1 ♖l8 581. ♖a2 ♖m9 582. ♖a3 ♖n0 583. ♖a4 ♖o1 584. ♖a5 ♖p2 585. ♖a6 ♖q3 586. ♖a7 ♖r4 587. ♖a8 ♖s5 588. ♖a9 ♖t6 589. ♖a0 ♖u7 590. ♖a1 ♖v8 591. ♖a2 ♖w9 592. ♖a3 ♖x0 593. ♖a4 ♖y1 594. ♖a5 ♖z2 595. ♖a6 ♖a3 596. ♖a7 ♖b4 597. ♖a8 ♖c5 598. ♖a9 ♖d6 599. ♖a0 ♖e7 600. ♖a1 ♖f8 601. ♖a2 ♖g9 602. ♖a3 ♖h0 603. ♖a4 ♖i1 604. ♖a5 ♖j2 605. ♖a6 ♖k3 606. ♖a7 ♖l4 607. ♖a8 ♖m5 608. ♖a9 ♖n6 609. ♖a0 ♖o7 610. ♖a1 ♖p8 611. ♖a2 ♖q9 612. ♖a3 ♖r0 613. ♖a4 ♖s1 614. ♖a5 ♖t2 615. ♖a6 ♖u3 616. ♖a7 ♖v4 617. ♖a8 ♖w5 618. ♖a9 ♖x6 619. ♖a0 ♖y7 620. ♖a1 ♖z8 621. ♖a2 ♖a9 622. ♖a3 ♖b0 623. ♖a4 ♖c1 624. ♖a5 ♖d2 625. ♖a6 ♖e3 626. ♖a7 ♖f4 627. ♖a8 ♖g5 628.

Гришо отпадна!

Хасковлията пропусна да се изправи срещу
угола си Федерер след загуба от Гаел Монфис

Григор Димитров (№8 в света) приключи участието си на Откритото първенство на САЩ. Първата ни ракетка спря на 1/8-финал след загуба от Гаел Монфис (Фр, №24) с 5:7, 6:7 (6), 5:7. Най-добрият ни тенисист обаче записа най-доброто си постижение на US Open, след като досега нямаше дори победа. 23-годишният хасковлия, който е най-младият тенисист в топ 10 на световната ранглиста, не успя да се класира за третия си 1/4-финал в турнир от Големия шлем този сезон, където го очакваше легендарата Роджър Федерер (Швейц, №3). На Откритото първенство на Австралия българинът игра 1/4-финал, а на "Уимбълдън" загуби на 1/2-финалите от Новак Джокович (Сърб, №1). Това бе 2-ра загуба за Гришо от Монфис, а първата бе преди 3 години пак на кортовете на "Флашинг Медоус". Гришо има една победа над французина през пролетта в Букурещ, когато заради контузия Монфис се отказва при 1:5 гейма в първия сет на полуфиналите, където Гришо стигна и до титлата.

В Ню Йорк Димитров за първи път стъпи на централния корт "Артур Аш", но не

игра на силното си ниво и закономерно загуби. Ключов за успеха се оказа вторият сет, който бе изпълнен с драматични моменти. Монфис първи поведе с пробив, но Григор успя да изравни и впоследствие да се добере до тайбрек. В него българинът поведе с 6:4 точки и получи 2 сетбола. При първия Гришо сбърка в близост до мрежата, което се оказа фатално, защото след това последваха още 3 непредизвикани негови грешки и така подари сета на тъмнокожия французин.

От Ню Йорк Гришо си тръгна със \$187 300 от наградения фонд и ценни 180 т. в борбата за класиране за финалния "Мастърс". По всяка вероятност нашенецът ще запази 8-ото място в света, освен ако Анди Мъри (Вбр, №9) или Кей Нишикори (Яп, №11) не достигнат до финала на US Open.

"Изиграх много слаб мач. Не бях близо до нивото, което желаех. Имах чувството, че го превъзхождам, но пропуснах да спечеля втория сет. Нещата не се развиха по благоприятен за мен начин. Може би прибрзах в някои ситуации. Гаел направи необходимото, за да ме победи.

Опасен противник е и заслужава само поздравления. Това беше страхотна възможност да покажа най-доброто на Централния корт, но стана точно обратното. Допуснах прекалено много непредизвикани грешки (38), разочарован съм. Като цяло беше страхотен турнир и за първи път достигнах до 2-рата му седмица. Изиграх няколко вълнуващи мача и стъпих на най-големите кортове. По-различ-

но е да играеш точно на тези кортове. Приемам го като напредване на по-голям опит. Представих се по-добре във всичките турнири от Големия шлем, с изключение на "Ролан Гарос". Изиграх доста мачове и балансът ми става все по-добър. Не искам да си мисля, че съм млад, желанието ми е да печеля титли. Годината е страхотна за мен. Има още турнири, на които ще участвам", заяви Димитров.

Волейболистите
губят с 2:3
от Канада
от световното

Стр. 30

гледайте

ПО ДИЕМА
БАСКЕТБОЛ
18.30 СГ, Украйна - САЩ

ПО НОВА СПОРТ
23.00 Аржентина - Гърция

ПО ЕВРОСПОРТ
КОЛОЕЗДЕНЕ
17.00 "Вуелта"
(Логроньо - Логроньо, XII етап)

ТЕНИС
18.45 и 04.00 US Open
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КОЛОЕЗДЕНЕ
02.00 Обиколка на Албърта
(Инисфел - Peg guip, II етап)

резултати

Ефтимова шеста на 100 метра в Италия

Инна Ефтимова спечели финал "Б" в спринта на 100 метра на турнира по лека атлетика в Роберто, Италия. Националната шампионка в дисциплината финишира за 11,47 сек. при пътен вятър от 0,9 м/сек. Времето на Евтимова е равно с шестата от финал "А" Наталия Погребняк (Укр). Най-бърза беше Барбара Пьер (САЩ) с 11,16 сек., пред Кери Ръсел (Ям) 11,29 сек. и Ашли Нелсън (Вбр) 11,30 сек. На 100 м при мъжете триумфира Джъстин Гатлин (САЩ) с 10,07 сек.

Михаил Ганев се връща на тения

Михаил Ганев се завръща на тения за световното по борба в Ташкент (8-14 септември). Близко година той лекуваше тежка травма на коляното. Световният шампион от Москва 2010 в свободния стил реши да сваля категорията и на първенството в Узбекистан ще се бори при 86-килограмовите. На първенството България няма да е с пълен състав и няма да има представител в тежките категории. Любен Илиев (97 kg) бе отстранен

от отбора заради неспазване на дисциплината, а при 125-килограмовите в националния отбор всички са още юноши. Двама дебютанти са включени в състава - Мехмед Фераим (57) и Мирослав Киров (70), който на европейското през април спечели бронзов медал. В отбора е и носителят на Златния пояс на "Дан Колов" Леонид Базан (74). Най-голямата надежда за медал е световният вицешампион Владимир Дубов (61). Шан-

сове да влезе в голямата игра за отличията има и "бронзовият" от Евро 2014 Борислав Новаков (65), който тази година бе включен и в Отбора на света за битката срещу САЩ в Ню Йорк.

При жените България също няма да бъде в пълен състав. На тения ще излязат 5 наши състезателки, сред които са 5-кратната световна шампионка Станка Златева (75) и вицешампионката Тайбе Юсеин (60).

ТВЪРДИЦА-ЕЛЕНА ПРАВИ ЗАВРЪЩАНЕ В РАЛИ „СЛИВЕН 2014“

Иво ЦЕНОВ

Прочутият етап през Твърдишкия проход Твърдица-Елена прави завръщане в рали "Сливен 2014". За 34-ото рали "Сливен 2014" са подготвени и другите култови отсечки като Стара река, Българка и Ичера. Рали "Сливен" ще ни върне в златните времена от историята на Рали "Златни" през автомобилния уикенд, който ще се помни дълго, представи състезанието директорът му Стефан Хаджилуков.

Един от най-атрактивните и любими етапи на пилотите - през Твърдица, бе включен отново в ралито след 16 години отсъствие. По трасето на 6 и 7 септември ще минат 39 екипажа. Освен 34 български дуета, 7 от които от Сливен, заявля са подали и 2 турски, 1 гръцки и 1 украински автомобил.

Снимка АВТОРЪТ

Кметът на Сливен
ген. Кольо Милев
е със заслуга за
проведането на
34-ото рали "Сливен"

Рали "Сливен 2014" включва 11 етапа с обща дължина 180,86 км. Церемониалният старт на ралито ще бъде даден на площад "Хаджи Димитър" на 5 септември от 18.30, а същинското рали започва в събота на 10.00 ч.

За безопасността по трасето ще се грижат 140 маршала, 12 пожарни, 12 линейки, 12 екипа за пътна помощ и 80 служители на реда.

ЛЮБИМАТА ИГРА СЕ ЗАВРЪЩА С НОВИ

100 000

ЛИТРА БЕЗПЛАТНО!

НА БЕНЗИНОСТАНЦИИ **ЛУКОЙЛ**

ИГРАЙ С НАС И СПЕЧЕЛИ!

- 1000L 50 карти x 1000 литра безплатно гориво
- 100L 500 карти x 100 литра безплатно гориво
- 50 000 сладолед
- 25 000 клубни карти за зареждане с отстъпка

И ОЩЕ ЛЕТНИ ИЗЕНАДИ

ОТ 8 АВГУСТ

САМО НА БЕНЗИНОСТАНЦИИ **ЛУКОЙЛ**